

การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้าน
จังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

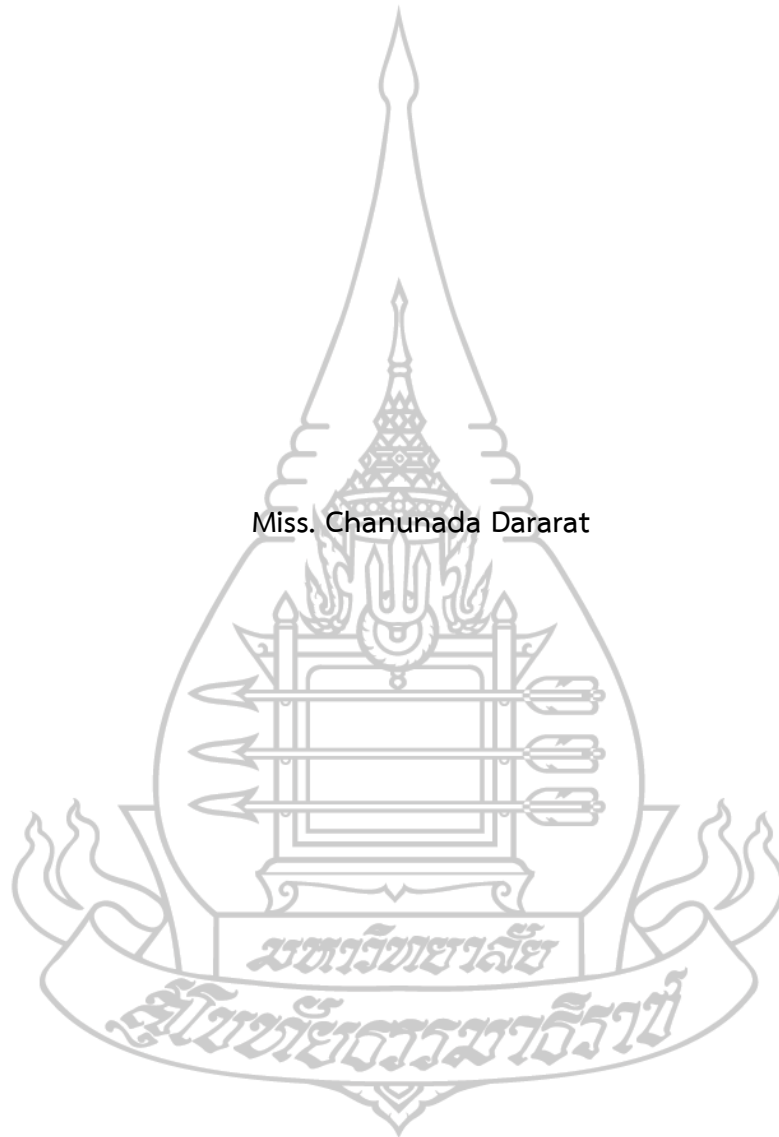

นางสาวชนัญดา ดารารัตน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Creation of Thai Reading Comprehension Skill Exercises by
Using Local Legends of Trang Province for Grade 4 Students of
Ban Rai Yai School in Trang Province

Miss. Chanunada Dararat

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง
ชื่อและนามสกุล	นางสาวชนัญดา ดารารัตน์
แขนงวิชา / วิชาเอก	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนาน
พื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง
ผู้ศึกษา นางสาวชนัญดา ดารารัตน์ รหัสนักศึกษา 2632100398
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 2) ตรวจสอบ
คุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยที่สร้างขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน
2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 3 คน และ 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง จำนวน 9 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้าน
จังหวัดตรัง 2) แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย และ
3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้าน
จังหวัดตรัง ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะจำนวน 10 เรื่อง และ 2) การตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึก
ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ภาพรวมของแบบฝึกทักษะการอ่าน
จับใจความภาษาไทยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมของแบบ
ฝึกทักษะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ประถมศึกษา

Independent Study title: The Creation of Thai Reading Comprehension Skill Exercises by Using Local Legends of Trang Province for Grade 4 Students of Ban Rai Yai School in Trang Province

Author: Miss. Chanunada Dararat; ID: 2632100398;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction)

Independent Study Advisor: Thanarat Sirisawadi, Associate Professor; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this independent study were to (1) create Thai reading comprehension skill exercises by using local legends of Trang province for Grade 4 students; and (2) verify quality of the created Thai reading comprehension skill exercises.

The key informants in the study were 1) three experts on Thai language, 2) three experts on educational measurement and evaluation, and 3) nine Grade 4 students of Ban Rai Yai School in Trang province. All key informants in this study were purposively selected. The employed study tools were 1) Thai reading comprehension skill exercises by using local legends of Trang province, 2) a form to assess the appropriateness of the Thai reading comprehension skill exercises, and 3) a questionnaire on the learner's opinions toward the use of the Thai reading comprehension skill exercises. Statistics employed for data analysis were the mean, and standard deviation.

The research findings revealed that 1) the Thai reading comprehension skill exercises by using local legends of Trang province comprised 10 exercises; and 2) regarding the quality verification of the Thai reading comprehension skill exercises by the experts, it was found that the overall appropriateness of the Thai reading comprehension skill exercises was at the highest level, and the students also had opinions that the overall appropriateness of the Thai reading comprehension skill exercises was at the highest level.

Keywords : Reading comprehension skill exercise, Local legends of Trang province, Primary education

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้โดยผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์ อย่างดียิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ธนรัษฎ์ ศิริสวัสดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระอย่าง ใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณและซาบซึ้งในความ กรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบ และ ให้คำแนะนำทั้งทางด้านเนื้อหาในแต่ละบท อธิบายจุดที่บกพร่องอย่างละเอียดเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา อย่างมาก ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณและซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ได้แก่ นางหทัยกาญจน์ เพ็ชรสวัสดิ์ นักจดหมายเหตุ จดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดตรัง นางวรรณีย์ เพชรคง ข้าราชการบำนาญ นางชุลีวรรณ ถิ่นพันธ์ ปราชญ์ชาวบ้านด้านมโนราห์ ที่กรุณาให้ ข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ขอขอบพระคุณนางนงคราญ หม่อมม่วง ครูโรงเรียนวัดนวลจันทร์ นางมนพร เหมทานนท์ ครูโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา นางสาวกรรณิกา หมู่ตระกูลเจริญ ครู โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา นางสาวอชันษา ปลอดแก้ว อาจารย์มหาวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี นางณัฐวรรกร รักนาย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 และ นางสาวชนิกานต์ ฟองงาม ครูโรงเรียนวัดนวลจันทร์ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเป็น ประโยชน์ในการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายศรีณัฐ หงษ์วงศ์ ครูโรงเรียนบ้านหนองราโพ และนางสาววิชชุดา ชิกกุด ครูโรงเรียนบ้านเกาะเคียม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์และ อำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล และได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะเล่มนี้ จนทำให้การศึกษาครั้งนี้ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นางสาวชนิกานต์ ฟองงาม ที่คอยให้คำปรึกษาในการทำงานค้นคว้าอิสระจน แล้วเสร็จ และทุกท่านที่สนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลง อย่างสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้บิดา – มารดา ครูอาจารย์ที่กรุณา อบรมสั่งสอนและบุพการีทุกคน

นางสาวชนัญดา ดารารัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	4
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบความคิดในการสร้างแบบฝึกทักษะ	5
แนวการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ	25
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	30
บทที่ 2 การสร้างแบบฝึกทักษะ	31
บทที่ 3 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	129
สรุปผลการศึกษา	129
อภิปรายผล	132
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	139
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง	140
ข แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ	142
ค ตารางแสดงผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง	145
ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง และหนังสือเรียนเชิญ	148
จ แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้าน จังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	150

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ฉ การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	153
ช รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบทดสอบวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	158
ซ แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	160
ฅ การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	184
ญ คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง	191
ฎ การตรวจสอบความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง	193
ประวัติผู้ศึกษา	195

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านมีความสำคัญกับชีวิตมนุษย์ทุกคน เพราะการอ่านสามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้ การอ่านจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ ทำให้เกิดสติปัญญา เกิดความเพลิดเพลินและมีนิสัยรักการอ่าน แม้ว่าในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง หนังสือและการอ่านหนังสือยังคงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของทุกคน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือและแนวทางหนึ่งของผู้ที่ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต อีกทั้งการอ่านยังทำให้คนทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคตขึ้น

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2561) ทรงกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านในพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 46 และงานสัปดาห์หนังสือนานาชาติ ครั้งที่ 16 ว่า

“ขอแสดงความชื่นชมผู้จัดงานที่มีความตั้งใจแน่วแน่ ในเรื่องส่งเสริมการอ่านหนังสือเพื่อปลูกฝังให้คนในสังคมมีความใฝ่รู้ ชอบที่จะแสวงหาความรู้จากการอ่านหนังสือดี อันเป็นเครื่องช่วยขยายโลกทัศน์ และทัศนคติให้กว้างขวาง ก่อให้เกิดปัญญา ความรอบรู้ ให้สามารถพัฒนาตน พัฒนาการคิดและจิตใจของผู้อ่าน การที่คนในสังคมเห็นความสำคัญของหนังสือ รักการอ่าน การแสวงหาความรู้ มีสติปัญญาเป็นสิ่งสำคัญข้อหนึ่งที่บ่งบอกความเป็นอารยะประการหนึ่ง ผู้ไม่ย่อหย่อนในการแสวงหาความรู้ เชื่อได้ว่าเป็นผู้สามารถนำความเจริญมาสู่ตนและสังคมได้ จึงควรที่ทุกภาคส่วนจะช่วยกันทุกทางที่จะรณรงค์ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปรักการอ่านหนังสือ และสนับสนุนเกื้อกูลผู้ผลิตให้สามารถผลิตหนังสือที่ดีให้คุณแก่ผู้อ่าน”

การอ่านเป็นทักษะของการรับสารและเป็นทักษะที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่เป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การอ่านจึงเป็นทักษะที่จำเป็นในการนำมาใช้ เพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของสภาพวิทยาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านจึงมีคุณค่าต่อชีวิตประจำวันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา เป็นการเรียนการสอนที่จะต้องวางรากฐานของการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจึงต้องคำนึงถึงการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน เห็นคุณค่า และ ความสำคัญของการอ่าน สามารถอ่านได้ชัดเจน ถูกต้องรวดเร็วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

มีวิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งสามารถเลือกหนังสืออ่านได้อย่างเหมาะสม (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2551, น. 47)

ด้วยเหตุนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จึงได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นสาระพื้นฐานสำคัญที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ เป็นสาระหลักที่ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ ทั้งด้านการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด การใช้หลักภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านซึ่งในสาระการเรียนรู้แกนกลางได้กล่าวถึงเนื้อหาที่ต้องสอนว่าจะต้องให้นักเรียนอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทานชาดก เรื่องเล่าจากประสบการณ์ หรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งตรงกับตัวชี้วัดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กล่าวว่า นักเรียนสามารถอ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และสามารถสรุปความรู้ และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่การสำรวจการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่าง ๆ ด้วย (กรมวิชาการ, 2546, น. 188)

การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่าน เพราะการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและใช้ในชีวิตประจำวันได้ การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ ดังที่สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, น. 137) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า ในยุคข้อมูลข่าวสาร การอ่านจับใจความได้เพิ่มบทบาทความสำคัญมากขึ้น สำหรับนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อระดับสูง นักเรียนต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือหาความรู้ แต่การที่จะให้เกิดผลดีก็ต้องได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถค้นหาคำสำคัญและประโยคสำคัญจากสารที่อ่านอีกทั้งยังต้องสามารถบอกใจความสำคัญและแนวคิดได้ถูกต้อง

จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่พบว่านักเรียนมีจุดอ่อน คือ นักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ขาดการฝึกอ่านฝึกจับใจความ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และไม่มีสื่อการสอนที่จะใช้ในการฝึกทักษะในการอ่านจับใจความ เพราะนอกจากวิธีสอนอ่านที่ดีแล้ว สื่อการสอนก็มีความสำคัญ สื่อประเภทหนึ่งที่นิยมใช้ในการฝึกอ่านจับใจความ คือ การใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับลมโชย ด่านขุนทด (2544, น. 27) ที่กล่าวไว้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาวิชา ซึ่งประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ

ข้อคำถามตลอดจนวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เข้าใจในบทเรียน ซึ่งนอกจากจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาวิชาแล้วยังเสริมสร้างพัฒนาทักษะให้สามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

การนำตำนานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการสอนอ่านจับใจความผ่านการทำแบบฝึกทักษะนั้น สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543, น. 149) กล่าวว่า การนำตำนานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการสอนอ่านว่า ตำนานเป็นสื่อที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีของแต่ละท้องถิ่น เป็นเรื่องเล่าสืบทอดกันมา นักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนนั้นจึงมักได้ยินและได้ฟังมาก่อน จึงเป็นเรื่องง่ายสำหรับนักเรียน เป็นสื่อสร้างความสนใจนำมาใช้พัฒนาการอ่าน และยังสามารถพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการนำตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่นของนักเรียนเองมาใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สามารถสร้างความสนใจ และช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความให้กับนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ชัยชาญธรรม (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องตำนานพื้นบ้านและประเพณีของจังหวัดสระบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เห็นได้ว่าวรรณกรรมในท้องถิ่น เช่น นิทาน ตำนานพื้นบ้านสามารถนำมาสื่อให้กับผู้เรียนเพื่อใช้ในการอ่านเพิ่มเติม มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ช่วยในเรื่องการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ ซึ่งการนำตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่นมาใช้นั้นจะพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จังหวัดตรัง เป็นจังหวัดเก่าแก่ที่มีวัฒนธรรมประเพณีโบราณหลายอย่าง มีการรักษาของดีประจำท้องถิ่นเป็นศิลปวิทยาการพื้นบ้าน ซึ่งเป็นที่ภาคภูมิใจของคนตรัง ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังเป็นตำนานพื้นบ้านที่สะท้อนถึงเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตที่เล่าสืบทอดมาเพื่อทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา และนำเชื่อถือของโบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือปูชนียบุคคลที่สำคัญ ๆ ของจังหวัดตรัง คุณค่าในการปลูกฝังค่านิยม ความคิด ความเชื่อ คติสอนใจของคนในสังคมในจังหวัด และยังเป็นเรื่องราวที่สนุกสนาน ตื่นเต้น ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังจึงเป็นสื่อที่มีประโยชน์ และหาได้ง่ายในท้องถิ่น ทำให้มีความเหมาะสมที่จะนำมาสร้างแรงจูงใจในการอ่าน

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นความสำคัญว่านักเรียนควรได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญ โดยเฉพาะเด็กซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่เป็นรากฐานสำคัญของชาติจึงจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังถึงตำนานพื้นบ้านพร้อม ๆ กับการฝึกอ่านจับใจความสำคัญให้ถูกต้องตามหลักการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของบรรพบุรุษให้แก่เด็กเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการนำตำนานพื้นบ้านจังหวัดมาเป็นการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ เพื่อประโยชน์ในการฝึกทักษะการอ่านของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 2.1 เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยที่สร้างขึ้น

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดเนื้อหาของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังจำนวน 10 เรื่อง มาจัดทำเป็นแบบฝึกทักษะ ได้แก่

- แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง ตำนานตาพันวิ้งยายคำพลี
- แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง ตำนานเขาทะนนาน
- แบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่อง ตำนานถ้ำวิ้งพระยาพิชัยสงคราม
- แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่อง ตำนานเขาขาด เขาเศษ
- แบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง ตำนานภูเขาสาย
- แบบฝึกทักษะที่ 6 เรื่อง ตำนานเกาะเกตรา
- แบบฝึกทักษะที่ 7 เรื่อง ตำนานวัดภูเขาทอง
- แบบฝึกทักษะที่ 8 เรื่อง ตำนานเกาะลิบง
- แบบฝึกทักษะที่ 9 เรื่อง ตำนานตาหมอซ่อง
- แบบฝึกทักษะที่ 10 เรื่อง ตำนานราชภู่นายก

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

- 3.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
- 3.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 ตำนานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้เล่า มักจะเป็นเล่าเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่จะเชื่อว่าเป็นความจริง

4.2 ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง หมายถึง ตำนานพื้นบ้านที่ปรากฏในจังหวัดตรัง เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาไม่ปรากฏว่าผู้เล่าเป็นใคร โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมและตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น ก่อนที่จะนำมาเรียบเรียงใหม่ให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับใช้เป็นสื่อในการอ่านจับใจความสำคัญ

4.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนหลังอ่านตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง แล้วสามารถตอบคำถาม ระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยวัดจากการทำแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

4.4 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง หมายถึง แบบฝึกทักษะที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดทักษะในการอ่านจับใจความ โดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังเป็นเนื้อหาในการฝึก มีจำนวน 10 เรื่อง แบบทดสอบก่อนเรียน 3 เรื่อง แบบทดสอบหลังเรียน 3 เรื่อง ซึ่งข้อสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 เรื่อง

5. กรอบความคิดในการสร้างแบบฝึกทักษะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอ ดังนี้

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

- 5.1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
- 5.1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
- 5.1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
- 5.1.4 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

5.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

- 5.2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
- 5.2.2 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

- 5.2.3 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี
- 5.2.4 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ
- 5.2.5 ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ
- 5.2.6 รูปแบบของการสร้างแบบฝึกทักษะ
- 5.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน
  - 5.3.1 ความหมายและความสำคัญของตำนานพื้นบ้าน
  - 5.3.2 ประเภทของตำนานพื้นบ้าน
  - 5.3.3 คุณค่าของตำนานพื้นบ้าน
  - 5.3.4 ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
- 5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากผู้อ่านไม่สามารถจับใจความ จากเรื่องที่อ่านได้ อาจส่งผลต่อการอ่านเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ ซึ่งยากกว่าได้ ความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความนั้น ผู้วิจัยได้ให้รายละเอียดในเรื่องความหมายของการอ่านจับใจความ ความสำคัญของการอ่านจับใจความ จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ และขั้นตอนการอ่านจับใจความ

5.1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะสำคัญที่เกิดขึ้นจากความเข้าใจในการอ่าน โดยมี นักวิชาการให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้หลายท่าน ดังนี้

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, น. 92) กล่าวถึง การอ่านจับใจความว่า เป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเอง เพื่อให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้และควรทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านทั้งหมดได้อย่างชัดเจน เพื่อจะได้รู้ว่าใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

ประไพจิตร ชุมแวงวาปี (2554, น. 95) ได้กล่าวถึง การอ่านจับใจความว่า เป็นส่วนสำคัญที่สุดของการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อความที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ต่อเพราะผู้อ่านจะต้องอ่านละเอียด ใช้สมาธิ และมีวิจารณญาณในการทำ ความเข้าใจกับสิ่งที่อ่านจับประเด็นของบทที่อ่านได้ เข้าใจว่าสาระสำคัญของบทที่อ่านคืออะไร แยกแยะความคิด และความเห็นของผู้เขียนได้อธิบายทฤษฎีที่ผู้เขียนนำมาใช้และสามารถวิจารณ์บทที่อ่านนั้นได้ บางครั้งการอ่านขั้นตอนนี้อาจจะต้องอ่านหลายเที่ยว ผู้อ่านอาจทำเครื่องหมายกำกับข้อความที่เห็นว่าสำคัญ และเหมาะจะนำไปอ้างอิงต่อไว้ การอ่านเก็บสาระสำคัญต้องอาศัยกระบวนการอ่านเพื่อจับใจความ

แววมยุรา เหมือนนิล และประทีป เหมือนนิล (2564, น. 9) ให้ความหมายว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านหนังสือที่สามารถค้นหาสาระสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง และเป็นพื้นฐานที่จำเป็นมากที่สุดในการอ่านหนังสือทุกครั้ง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 5-21) กล่าวถึง การจับใจความว่ามีคำสำคัญที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 คำ คือ คำว่า กระบวนการกับจับใจความ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้นิยามของ “กระบวนการ” ไว้ว่าหมายถึง ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผลอีกอย่างหนึ่ง ส่วนคำว่า “จับใจความ” หมายถึง เข้าใจความหมาย เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันจะหมายถึง “ปรากฏการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้าใจความหมาย”

สุปราณี พัดทอง (2545, น. 65) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ เป็นการค้นหาความคิดสำคัญอันเป็นแก่นสาร หรือหัวใจของเรื่องและผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ผู้อ่านได้ทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็นหรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

จากความหมายการอ่านจับใจความข้างต้น กล่าวโดยสรุปการอ่านจับใจความ เป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้อ่านต้องฝึกตนเอง ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างละเอียดใช้สมาธิในการจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านหลาย ๆ รอบ เพราะเป็นกระบวนการอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเข้าใจความหมาย ค้นหาข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน เพื่อให้รู้ว่าใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านคืออะไร

5.1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ มีความสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เพราะเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิตก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ดั่งมีผู้ให้ความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

ดวงใจ ไทยอุบล (2550, น. 12) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะจะทำให้ผู้อ่านรอบรู้ รู้ลึกและรู้ทันเหตุการณ์ ทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552, น. 43) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความ ว่าการอ่านจับใจความเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะจะทำให้ผู้อ่านรอบรู้ รู้ลึกและรู้ทันเหตุการณ์ ยังช่วยให้เข้าใจความที่อ่านได้ดี ช่วยให้มีความมั่นใจที่ดีในการอ่าน ช่วยให้มีความวิจาร์ณญาณในการอ่าน และให้มีความรักความสนใจในการอ่านอย่างกว้างขวาง และสม่ำเสมอทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ

ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์ (2549, น. 7) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ มีความสำคัญมากหากว่าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดได้ จะส่งผลให้เข้าใจเนื้อหาคลาดเคลื่อน จึงไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่าน

ภคิน โชติชนเลิศ (2553, น. 12) กล่าวว่า เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหา ความรู้ ยิ่งมีการฝึกฝนบ่อย จะทำให้เกิดความชำนาญ เข้าใจความหมายของคำมากขึ้น และช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น

ทำให้ผู้อ่านเป็นผู้เกิดความรอบรู้สามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านจับใจความมาใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลากลับไปอ่านใหม่ และยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านระดับสูงต่อไป

กล่าวโดยสรุป การอ่านจับใจความมีสำคัญต่อผู้อ่านมาก และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของผู้เรียนได้ ยิ่งผู้เรียนอ่านมาก ฝึกฝนมาก ๆ จะส่งผลให้รู้ความหมายของคำในเนื้อเรื่องมากขึ้น และทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึง อีกทั้งยังเป็นทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หากผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญได้จะไม่สามารถเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

5.1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ ได้มีนักวิชาการหลายคนนำเสนอไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

วรรณี โสมประยูร (2544, น. 127-128) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำรา บทความ สารคดี
2. เพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย การ์ตูน วรรณคดี
3. เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดีประวัติศาสตร์
5. เพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้เช่น อ่านข่าว
6. เพื่อหาประเด็นว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงส่วนใดเป็นจริง เช่น การอ่านคำโฆษณา
7. เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง เช่น อ่านบทความในวารสาร
8. เพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง คำแนะนำ คู่มือการใช้
9. เพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและเหมือนกับ

คำพูด

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2551, น. 42) กล่าวว่า มีจุดประสงค์หลัก ๆ คือ การอ่านเก็บสาระสำคัญของเรื่อง เมื่ออ่านจบแล้วสามารถรับรู้ เข้าใจเรื่องให้ตรงตามที่ต้องการเล่า หรือสื่อสารได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 5-25) กล่าวว่า การสอนอ่านจับใจความมุ่งเน้นที่เนื้อหาก่อนอ่านพัฒนาควบคู่กับการคิดตามระดับขั้นจากขั้นพื้นฐานสู่ขั้นกลางและขั้นสูงคือการคิด วิเคราะห์ อ่างถึงหลักการของบลูม (Bloom, 1956, p. 183) มี 6 ระดับ คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า นักการศึกษาได้นำวัตถุประสงค์ทางการเรียนรู้ของบลูมมาปรับใช้ในการเรียนวิชาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาในเรื่องของการคิด มิใช่มุ่งพัฒนาด้านความจำแต่เพียงอย่างเดียว เช่นเดียวกับการอ่านจับใจความ แลปป์และฟลัด (Lapp and Flood, 1986, pp. 87-92) ได้ปรับวัตถุประสงค์ทางการเรียนรู้ของบลูม เข้าสู่การอ่านจับใจความโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับตามตัวอักษร (Literal Level) เป็นการคิด

ในขั้นพื้นฐาน คือจำและเข้าใจ ระดับลงความเห็น (Inferential Level) เป็นการคิดระดับกลางเกี่ยวข้องกับ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ เป็นการพัฒนามาจากการคิดระดับพื้นฐาน และระดับคิดวิจารณ์ญาณ (Critical Level) เป็นการคิดระดับสูง เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งการคิดในระดับนี้จะ พัฒนาได้ต้องผ่านการฝึกคิดระดับต้นและระดับกลางมาแล้ว

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความจะมุ่งเน้นด้านเนื้อหา การจำ นำไปใช้ และเป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง เมื่ออ่านจบแล้วสามารถรับรู้ เข้าใจเรื่องให้ตรงตามที ผู้เขียนต้องการเล่า หรือสื่อสารได้

5.1.4 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ ต้องทำตามขั้นตอนการอ่าน เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อเรื่องที่ อ่านทั้งหมดและสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งมี ผู้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546, น. 189) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการอ่านจับใจความ ไว้ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็น จุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้เข้าใจไม่ติดต่อกัน
3. อ่านซ้ำที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

จู่ไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2547, น. 4) กล่าวว่า ขั้นตอนการอ่านจับใจความควรปฏิบัติ

1. อ่านเรื่องทั้งหมดให้จบอย่างคร่าว ๆ ถ้าหากเรื่องมีหลายย่อหน้าก็ต้องอ่านทั้ง เรื่อง
2. หาใจความสำคัญของเรื่อง โดยอ่านเรื่องทั้งหมดอีกครั้ง เพื่อให้เข้าใจเรื่องโดย ปกติในหนึ่งย่อหน้าจะประกอบด้วยความ 2 ส่วน คือ ความสำคัญ กับความรองใจความสำคัญ ได้แก่ ความคิดที่สำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบส่วนความรองนั้นเป็นเนื้อเรื่องอื่น ๆ ที่สนับสนุน ใจความสำคัญ

วิเศษ ชาญประโดน (2549, น. 34) กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีขั้นตอน ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดพร้อมกับพิจารณาชื่อเรื่องประกอบไปด้วยเนื่องจาก ชื่อเรื่อง มักมีส่วนช่วยบอกขอบเขตหรือประเด็นหลักของเรื่องได้
2. อ่านเก็บรายละเอียดพิจารณาจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า
3. เมื่อได้ใจความสำคัญแล้วแยกแยะข้อความ หรือส่วนเสริมของใจความสำคัญ

4. เมื่ออ่านจบแล้วสามารถบอกจุดประสงค์หลัก จุดประสงค์รองของผู้เขียน รวมทั้ง สาระสำคัญ และแหล่งที่มาของเรื่องได้

5. จัดบันทึกแล้วนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

แววมยุรา เหมือนนิล (2553, น. 25) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น มีลำดับในการอ่าน ดังนี้

1. เริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้เสียก่อน ถ้ามีหลายย่อหน้าแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายประเด็น

2. เมื่อนำเสนอประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามารวมกัน จะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดของเรื่องได้ง่ายขึ้น

3. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึงข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในแต่ละย่อหน้าไว้ทั้งหมด ส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง เช่น ในประโยคตอนต้นย่อหน้า ประโยคตอนท้ายย่อหน้า ประโยคตอนกลางย่อหน้า หรือไม่ปรากฏอยู่ในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยคหรือรวม ๆ อยู่ในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความมีขั้นตอน คือเริ่มด้วยการอ่านอย่างคร่าว ๆ อ่านเพื่อารู้จุดสำคัญของเรื่อง แล้วจึงอ่านอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งค้นหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า เพื่อให้อ่านแล้วสามารถค้นหาสาระสำคัญของเรื่องได้ อ่านแล้วต้องจับใจความ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ว่าอ่านเรื่องอะไร แล้วจึงเรียบเรียงใจความสำคัญด้วยตนเอง แสดงให้เห็นว่าการอ่านจับใจความมีความสำคัญสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการหาความรู้ได้ และเป็นทักษะที่สำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และมีความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังมาเป็นสื่อให้นักเรียนอ่านจับใจความ

5.2 ความรู้เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ครูผู้สอนที่จัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการฝึกทักษะ หรือเสริมทักษะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจและฝึกฝนจนเกิดแนวคิดที่ถูกต้องและเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นรูปธรรมและเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งแบบฝึกในภาษาไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น ชุดการฝึก แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดทักษะ เป็นต้น ซึ่งผู้ศึกษาได้รวบรวมความรู้เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

5.2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ ได้มีนักวิชาการให้ความหมายแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2553, น. 50) ให้ความหมายแบบฝึกทักษะว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลเพื่อช่วยฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระวิชาต่าง ๆ มีทักษะในด้านต่าง ๆ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, น. 2) ให้ความหมายแบบฝึกทักษะ คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งเพื่อฝึกทักษะให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ควรใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากการเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้นอย่างกว้างขวางมากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, น. 147) ให้ความหมายแบบฝึกทักษะว่า เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่ง สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความ เข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่นักเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547, น. 83) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนรู้อันเป็นส่วนเสริมสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะความรู้ความเข้าใจ ส่วนใหญ่ในหนังสือ จะมีอยู่ท้ายบทเรียนหรือเป็นแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2551, น. 48) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึก หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้าง ความเข้าใจ ตามแนวของหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการและเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วน ช่วยให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ได้อย่างแม่นยำถูกต้องและคล่องแคล่ว

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นจึงพอจะสรุปความหมายได้ว่าแบบฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัด หรือชุดการฝึก เป็นคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เป็นสิ่งที่จะช่วยในการฝึกทักษะ และทบทวนความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วของผู้เรียนเพื่อให้เกิดความชำนาญ ถูกต้อง คล่องแคล่ว จนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า “แบบฝึกทักษะ”

5.2.2 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ ไว้ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส (2546, น. 21) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก ดังนี้เป็นสื่อการเรียนรู้อันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนผู้เรียนมีสื่อสำหรับฝึกทักษะด้านการอ่าน การคิด การวิเคราะห์ และการเขียนเป็นสื่อการเรียนรู้อันสำหรับการแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546, น. 13) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่าแบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะทางภาษา แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครูทำให้ครูลดภาระการสอนลงได้ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเพิ่มความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น. 69) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ ไว้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้ดีที่สุด

ตามความสามารถของนักเรียน

4. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
5. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง
6. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องาน
7. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเองโดยไม่คำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น
8. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกจะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา ฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่เรียน

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, น. 3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้หลายข้อด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ
2. ช่วยเสริมทักษะ แบบฝึกเสริมทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยเด็กในการฝึกทักษะ แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกเสริมทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น ดังนั้น แบบฝึกเสริมทักษะจึงไม่ใช่สมุดฝึกที่ครูจะให้เด็กลงมือทำหน้าต่อหน้า แต่เป็นแหล่งประสบการณ์เฉพาะสำหรับเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ และเป็นเครื่องมือช่วยที่มีค่าของครูที่สนองความต้องการเป็นรายบุคคลในชั้นเรียน
4. แบบฝึกช่วยเสริมทักษะให้คงทน ทักษะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนี้ ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เน้นเฉพาะในเรื่องที่ผิด

จากประโยชน์ของแบบฝึกทักษะที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ อีกทั้งสามารถที่จะทบทวนด้วยตนเอง และเห็นความก้าวหน้าของตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถช่วยลดภาระของครูผู้สอนอีกด้วย

5.2.3 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ควรคำนึงถึงลักษณะ มีรูปแบบของแบบฝึกทักษะที่หลากหลายขึ้นอยู่กับทักษะที่ต้องการฝึก และมีความเหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดของลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ไว้ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น. 114) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี
ควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นสิ่งที่นักเรียนเรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของนักเรียน
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม คือ ไม่นานเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถ
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัด และตอบอย่างเสรี
7. มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกที่ไม่ยาวเกินไป และไม่ยากแก่การเข้าใจ
8. ควรมีหลายรูปแบบ มีความหมายแก่นักเรียนที่ทำแบบฝึก
9. ใช้หลักจิตวิทยา
10. ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
11. ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุกสนาน
12. ปลุกความสนใจหรือเร้าใจ
13. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
14. สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550, น. 60-61) ได้สรุปลักษณะของแบบฝึกที่ดี
ให้ควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง มีความครอบคลุมความสอดคล้องกับ
เนื้อหา มีรูปแบบน่าสนใจ มีคำสั่งที่ชัดเจน ซึ่งสามารถสรุปลักษณะของแบบฝึกที่ดี ได้ดังนี้

1. แบบฝึกที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำคำสั่งหรือตัวอย่างวิธีทำที่ใช้
ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้นี้เพื่อให้นักเรียนสามารถ
ศึกษาด้วยตนเองได้ถ้าต้องการ
2. แบบฝึกที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึก
ลงทุนน้อยแต่ใช้ได้ นาน ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ
3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของ
ผู้เรียน
4. แบบฝึกที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป แต่ควรมี
กิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจและไม่เบื่อหน่ายในการทำ และเพื่อฝึกทักษะใด
ทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ
5. แบบฝึกที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดให้โดยเสรี การเลือกใช้คำ ข้อความหรือ
รูปภาพใน แบบฝึกควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความในใจของนักเรียนเพื่อว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้น

ได้ให้ความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ได้เร็วในการ กระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

6. แบบฝึกที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ศึกษาด้วยตนเองให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อย ๆ หรือที่ตนเองเคยใช้จะทำให้ให้นักเรียนสนใจเรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้นนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้นมีความสำคัญ

7. แบบฝึกที่ดีควรจะสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน หลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญาและประสบการณ์ โดยการทำแบบฝึกแต่ละเรื่อง ควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับ ตั้งแต่ ง่าย ปานกลางจนถึงระดับค่อนข้างยาก

8. แบบฝึกที่ดีควรสามารถเร้าความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย

9. แบบฝึกที่ดีควรได้รับการปรับปรุงไปคู่กับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอและควรใช้ได้ ทั้งในและนอกบทเรียน

10. แบบฝึกที่ดีควรเป็นแบบที่สามารถประเมิน และจำแนกความเจริญงอกงามของเด็กได้ด้วยลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะฝึกด้านใด มีคำสั่งที่ชัดเจน รวมถึงมีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทันสมัย สวยงาม ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามารถขึ้นภายในผู้เรียน และคำนึงถึงความสนใจของนักเรียน โดยเนื้อหาควรเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและควรมีกิจกรรมที่หลากหลายในแบบฝึก

จากที่นักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีสามารถสรุปได้ดังนี้ ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีควรมีลักษณะที่ชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ มีความถูกต้อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง เร้าความสนใจของผู้เรียนที่ได้จากแบบฝึกทักษะนั้นและสร้างแบบฝึกทักษะหลายรูปแบบเพื่อไม่ให้นักเรียนเบื่อหน่าย

5.2.4 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะ เป็นเครื่องมือและอุปกรณ์สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการฝึกทักษะต่าง ๆ การเรียนแต่เฉพาะในบทเรียนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะทางการเขียนสะกดคำได้อย่างดี ครูจึงต้องสร้างและนำแบบฝึกไปใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึก เพื่อที่จะสามารถสร้างแบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพสูง เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนักเรียน มีนักการศึกษาและผู้รู้กล่าวถึงความสำคัญและเสนอแนะ หลักการสร้างแบบฝึกที่ดีไว้หลายประการสรุปได้ ดังนี้

ทศนา แคมมณี (2550, น. 51-52) กล่าวถึงหลักการสร้างแบบฝึกทักษะต้องยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndile's Classical Connectionism) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง โดยอาศัยกฎการเรียนรู้ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวร และในที่สุดอาจลืมได้
3. กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น หากได้มีการนำไปใช้บ่อย ๆ หากไม่มีการนำไปใช้อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้
4. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะทำซ้ำต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่ยอมอยากเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ จากทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะได้ดังนี้
  - 4.1 สร้างความพร้อมให้กับผู้เรียน โดยการสำรวจความรู้เดิม ให้ความรู้พื้นฐาน สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนอยากจะทำแบบฝึกทักษะ สรุป เชื่อมโยงความรู้เดิมมาสู่ความรู้ใหม่เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะทำแบบฝึกทักษะต่อไป
  - 4.2 คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนว่ามี ความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจที่ต่างกัน การสร้างแบบฝึกทักษะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม คือ ต้องไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปและควรมีหลายรูปแบบ
  - 4.3 แบบฝึกทักษะควรมีเนื้อหาจากง่ายไปยาก เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนซึ่งทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยให้อยากทำแบบฝึกทักษะต่อไป
  - 4.4 หากต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะในเรื่องใดจะต้องช่วยให้เขาเกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง แล้วให้ฝึกฝนโดยกระทำสิ่งนั้นบ่อย ๆ แต่ควรระวังอย่าให้ถึงกับซ้ำซากจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย
  - 4.5 ให้ผู้เรียนได้รับผลสะท้อนกลับทันที เช่น ทราบคะแนนการทดสอบ การทำแบบฝึกทักษะแต่ละชุด ถ้าผลเป็นที่น่าพอใจก็เป็นการกระตุ้นให้อยากทำอีก หรือมีแรงเสริมด้วยคำชมเชย ก็จะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
  - 4.6 เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วควรให้ผู้เรียนฝึกนำการเรียนรู้ที่ไปใช้บ่อย ๆ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, น. 14) กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกมีดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการสอน ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นต้น

2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม

3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1. โดยการสร้างแบบฝึกทักษะ และเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกทักษะนั้น ว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้

4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะจากเอกสารตัวอย่าง

5. ออกแบบแบบฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจ

6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุดพร้อมทั้งข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนให้

สอดคล้อง กับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

8. นำไปทดลองใช้ แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

9. ปรับปรุงแก้ไขจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551, น. 89-90) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างแบบฝึกทักษะไว้

ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระในการฝึกตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2. เนื้อหาสาระและกิจกรรมเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน

3. การวางรูปแบบของแบบฝึกทักษะมีความสัมพันธ์กับโครงเรื่องและเนื้อหาสาระ

ของเรื่อง

4. แบบฝึกทักษะต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้นๆ เพื่อให้ผู้เรียนอ่านเข้าใจ เรียนจากง่ายไปยากมีแบบฝึกทักษะที่น่าสนใจและท้าทายให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ

5. มีความถูกต้อง ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาตรวจสอบให้ดี อย่าให้มีข้อผิดพลาด

6. กำหนดเวลาที่ใช้แบบฝึกทักษะแต่ละตอนให้เหมาะสม

สรุปได้ว่าหลักการสร้างแบบฝึกทักษะ เริ่มด้วยการตั้งวัตถุประสงค์ของการฝึก

กำหนดโครงร่างไว้คร่าว ๆ ก่อนว่าจะเขียนแบบฝึกเกี่ยวกับเรื่องอะไร และเริ่มศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำศึกษา เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาให้สอดคล้องกัน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน จากการกำหนดลักษณะของแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะ และวางโครงเรื่องกำหนดรูปแบบของการฝึกให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง ควรเลือกเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาบรรจุในแบบฝึกปฏิบัติให้ครบตามโครงเรื่องและอุปกรณ์ที่ใช้กิจกรรมแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะ สุดท้าย

คือ กำหนดเวลาที่ใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะแต่ละตอนให้เหมาะสม โดยจัดกิจกรรมให้หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการฝึก

5.2.5 ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ ไว้ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, น. 57-59) กล่าวว่า โดยทั่วไปแบบฝึกทักษะจะประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ ดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึก เป็นสิ่งสำคัญประกอบการใช้แบบฝึกว่ามีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร มีวิธีการใช้อย่างไร เช่น ใช้เป็นการบ้าน หรือสอนซ่อมเสริม หรือเป็นงานฝึกทำยบทเรียน ซึ่งควรประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ส่วนประกอบของแบบฝึก จะระบุในแบบฝึกนั้น มีทั้งหมดกี่ชุด อะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่น ๆ หรือไม่ เช่น แบบทดสอบหรือแบบบันทึกผลการประเมิน

1.2 สิ่งที่ครูหรือนักเรียนต้องเตรียม (ถ้ามี) เป็นการบอกให้ครูหรือนักเรียนเตรียมให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน

1.3 จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก

1.4 ขั้นตอนการใช้ บอกข้อตามลำดับการใช้ และอาจเขียนในรูปของแนวการสอนหรือ แผนการสอนจะชัดเจนขึ้น

1.5 เฉลยแบบฝึกหัดในแต่ละชุด

2. แบบฝึก เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะและเกิดการเรียนรู้อย่างถาวร มีองค์ประกอบ ดังนี้ ชื่อแบบฝึกในแต่ละชุด จุดประสงค์ คำสั่ง ตัวอย่าง แบบฝึก ภาพประกอบ ข้อสอบก่อนและหลังเรียน และแบบประเมินบันทึกผลการใช้

จากแนวคิดของนักวิชาการสามารถสรุปได้ว่า แบบฝึกจะประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ คือ คู่มือการใช้แบบฝึก เป็นสิ่งสำคัญประกอบการใช้แบบฝึกว่ามีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร มีวิธีการใช้อย่างไร เช่น ใช้เป็นการบ้าน หรือสอนซ่อมเสริม หรือเป็นงานฝึกทำยบทเรียน ซึ่งควรประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ และแบบฝึก เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะและเกิดการเรียนรู้อย่างถาวร

2.7 รูปแบบของการสร้างแบบฝึกทักษะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกทักษะของ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, น. 5) สามารถสรุปรูปแบบการสร้างแบบฝึกทักษะที่เป็นหลักใหญ่ เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังนี้

1. แบบถูกผิด เป็นแบบฝึกที่เป็นประโยคบอกเล่าให้ผู้เรียนอ่านแล้วเลือกใส่เครื่องหมายถูกหรือผิดตามดุลยพินิจของผู้เรียน

2. แบบจับคู่ เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยคำถามหรือตัวปัญหาซึ่งเป็นตัวยืนไว้ในสมุดร่ายมือโดยมีที่ว่างไว้หน้าข้อ เพื่อให้ผู้เรียนเลือกหาคำตอบที่กำหนดไว้ในสมุดร่ายมือมาจับคู่กับคำถามให้สอดคล้องกัน โดยใช้หมายเลขหรือรหัสคำตอบไปวางไว้ที่ว่างหน้าข้อคำถาม หรือจะใช้การโยงเส้นก็ได้

3. แบบเติมคำหรือเติมข้อความ เป็นแบบฝึกที่มีข้อความไว้ให้ แต่จะเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนเติมคำหรือข้อความที่ขาดหายไป ซึ่งคำหรือข้อความที่นำมาเติมอาจให้เติมอย่างอิสระ หรือ กำหนดตัวเลือกให้เติมก็ได้

4. แบบหลายตัวเลือก เป็นแบบฝึกเชิงแบบทดสอบ โดยมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำถาม ซึ่งจะต้องเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ ชัดเจนไม่คลุมเครือ และส่วนที่ 2 เป็นตัวเลือก คือ คำตอบ ซึ่งอาจมี 3-5 ตัวเลือกก็ได้ ตัวเลือกทั้งหมดจะมีตัวเลือกที่ถูกที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว ส่วนที่เหลือเป็นตัวลวง

5. แบบอัตนัย คือ ความเรียง เป็นแบบฝึกที่มีตัวคำถามผู้เรียนต้องเขียนบรรยายตอบอย่างเสรีตามความรู้ความสามารถโดยไม่จำกัดคำตอบแต่จำกัดในเรื่องเวลา อาจใช้ในรูปของคำถามทั่วไป หรือเป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ก็ได้

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบของการสร้างแบบฝึกทักษะ คือ สิ่งสำคัญในการจูงใจให้ผู้เรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติ ซึ่งครูผู้สอนควรมีรูปแบบที่หลากหลาย มิควรใช้รูปแบบเดียวเพราะจะทำให้เกิดความจำเจ น่าเบื่อหน่าย ไม่ท้าทาย ให้อยากรู้อยากลอง

5.3 ตำนานพื้นบ้าน

ตำนานพื้นบ้าน เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาไม่ปรากฏว่าผู้เล่าเป็นใคร และเป็นเรื่องเล่าที่อยู่ใกล้ตัวของนักเรียน ความรู้เรื่องตำนานพื้นบ้านนั้น ผู้ศึกษาได้ให้รายละเอียดในเรื่องความหมายของตำนานพื้นบ้าน ลักษณะของตำนานพื้นบ้าน ความสำคัญของตำนานพื้นบ้าน และประเภทของตำนานพื้นบ้าน

5.3.1 ความหมายและความสำคัญของตำนานพื้นบ้าน

ตำนานพื้นบ้าน เป็นเรื่องเล่าที่เล่าในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงไม่ว่าจะเกี่ยวกับบุคคลหรือสถานที่ ผู้วิจัยได้สืบค้นจากสื่อต่าง ๆ มีผู้ให้ความหมายของตำนานพื้นบ้านไว้หลายท่าน ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 347) ได้ให้ความหมายของตำนานพื้นบ้าน หมายถึง การพรรณนา เล่าเรื่องที่ล่วงมาแล้ว และเป็นคำเรียกเรื่องโบราณที่เล่าต่อ ๆ กันมาด้วยในภาษาไทย คำว่า ตำนาน ใช้เป็นคำเรียกเรื่องซึ่งแสดงประวัติ ความเป็นมา หรือกิจการอันมีมาแต่ปางก่อนของบ้านเมือง บุคคล สถานที่ พระพุทธรูป หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ เช่น ตำนานเมืองเชียงใหม่ ตำนานเมืองลับแล ตำนานพระแก้วมรกต ตำนานรอยพระพุทธรูปที่รอย ตำนานบั้งไฟพญานาค ตำนานพระร่วง ตำนานท้าวแสนปม ตำนานเป็นเรื่องที่เล่าสืบ ๆ กันมา ซึ่งอาจพิสูจน์ไม่ได้ว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ตำนานยังใช้เรียกเรื่องที่แต่งให้เป็นประวัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วย เช่น เรื่องมัทนะพาธาเป็นตำนาน

ของดอกกุหลาบ เรื่องนาซิสซัส (narcissus) ซึ่งเป็นชายรูปงามที่หลงรักตัวเอง เป็นตำนานของดอกนาซิสซัส เป็นต้น

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2556, น. 30) ได้ให้ความหมายของตำนานพื้นบ้านว่า เรื่องเล่าเกี่ยวกับความเป็นมาของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักเป็นเรื่องเล่าที่เล่าสืบทอดต่อ ๆ กันมาแล้วมีผู้นำมาบันทึก เป็นลายลักษณ์อักษร มักเกี่ยวกับความเชื่อหรือพิธีกรรมบางอย่าง อาจมีรูปแบบเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง สมพร จารุณัฐ (2538, น. 25) ได้ให้ความหมายของตำนานพื้นบ้านว่า หมายถึง เรื่องราวโบราณที่เล่าสืบต่อกันมาเกี่ยวกับบุคคล ชนชาติ สถานที่ และสิ่งของ โดยมากจะเชื่อว่าเป็นความจริง อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับเทพเจ้า ซึ่งมักจะประกอบด้วย อิทธิปาฏิหาริย์ เรื่องเล่าขานเกี่ยวกับบุคคล มักแสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญ ความเป็นวีรบุรุษและวีรสตรี อาจมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

ภารดี มีเจริญ (2550, น. 81) ได้ให้ความหมายของตำนานไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. ตำนานมีความหมายผสมอยู่ระหว่างนิทานและนิยาย เพราะตำนานเป็นเรื่องเล่าซึ่งสมมุติว่าเกิดจริง แสดงประวัติความเป็นมาของราชวงศ์อาจมีเค้าความจริงหรืออาจเป็นเรื่องที่ประดิษฐ์ขึ้นจากมโนภาพ ตำนานจึงเป็นเรื่องราวอันเป็นผลงานทางอารมณ์และภูมิหลังของความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. ตำนาน คืองานบันทึกประวัติศาสตร์ อันเกิดจากความเชื่อและศรัทธา ความหลังและความกลัวที่จะรักษาจะพบความเชื่ออุดมคติและสัญลักษณ์ของพุทธศาสนา
3. ตำนาน คือ บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับบ้านเมือง กษัตริย์ ราชวงศ์เหตุการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับมนุษย์และสังคมในอดีต เหตุการณ์ที่เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ และปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์

จากความหมายที่นักวิชาการหลายท่านให้ไว้สามารถสรุปได้ว่า ตำนานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ทั้งเรื่องเล่าเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ ความเป็นมาสถานที่ สิ่งของ เป็นต้น

5.3.2 ความสำคัญของตำนานพื้นบ้าน

ความสำคัญของตำนานพื้นบ้านได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

สมพร จารุณัฐ (2538, น. 26) กล่าวถึงความสำคัญของตำนานพื้นบ้านไว้ว่า ตำนานให้ประโยชน์ทางการศึกษาแก่ประชาชน คือ บอกให้ทราบความจริงที่สำคัญต่าง ๆ เป็นแหล่งศึกษา สภาพชีวิตและวัฒนธรรมของชาวบ้าน ซึ่งมีความสำคัญดังนี้

1. ให้คุณค่าด้านสังคม โดยแสดงให้เห็นสภาพวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของบรรพบุรุษ และสภาพบ้านเมือง ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของบรรพบุรุษในสมัยนั้น

2. ให้คุณค่าด้านปรัชญาและความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ นิทานและตำนานท้องถิ่นเป็นที่รวมแห่งปรัชญาการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เนื้อเรื่องสอดแทรกปรัชญา แก่นคิดของชีวิต ศีลธรรม ตลาดจนคติธรรม เพื่อยกระดับจิตใจของผู้อ่านและผู้ฟังให้สูงขึ้น ทำให้เข้าใจพื้นฐานของชีวิตได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

3. สะท้อนประวัติศาสตร์การต่อสู้ของเผ่าพันธุ์มนุษย์ว่ากว่าจะรวมกันเป็นประเทศชาติในปัจจุบัน ต้องรบพุ่งเสียเลือดเนื้อมากมาย

4. สะท้อนเรื่องกรรมและการตั้งสัจย์อธิฐาน ตำนานส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นแง่ที่ว่าทำดียอมได้ดี ทำชั่วยอมได้ชั่ว รวมทั้งให้ข้อคิดเรื่องการทำความดีและหากตั้งสัจย์อธิฐานก็จะได้สมปรารถนา

5. อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเชื่อ

6. สร้างความภูมิใจในท้องถิ่นของตน เพราะเมื่อทราบถึงเรื่องราวความเป็นมาของท้องถิ่นที่กว่าจะมาเป็นชนชาติเช่นทุกวันนี้ บรรพบุรุษต้องต่อสู้กับความยากลำบากมากมาย ทำให้เกิดความภูมิใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และมีกำลังใจต่อสู้ เพื่อพัฒนาสังคมและชาติต่อไป

สมุล จันทรหอม (2538, น. 26) กล่าวว่า ตำนานให้ประโยชน์ทางการศึกษาแก่ประชาชนคือบอกให้เราทราบความเจริญที่สำคัญต่าง ๆ เป็นแหล่งศึกษาสภาพชีวิตและวัฒนธรรมของชาวบ้าน ซึ่งมีความสำคัญดังนี้คือ

1. ให้คุณค่าด้านสังคม โดยแสดงให้เห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของบรรพบุรุษ และสภาพบ้านเมือง ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของบรรพบุรุษในสมัยนั้น

2. ให้คุณค่าด้านปรัชญาและความเข้าใจธรรมชาติของชีวิตมนุษย์ นิทานและตำนานท้องถิ่นเป็นที่รวมแห่งปรัชญาการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เนื้อเรื่องสอดแทรกปรัชญาแก่นคิดของชีวิตศีลธรรม ตลาดจนคติธรรม เพื่อยกระดับจิตใจของผู้อ่านและผู้ฟังให้สูงขึ้น ทำให้เข้าใจพื้นฐานของชีวิตได้กว้างขวาง

3. สะท้อนประวัติศาสตร์การต่อสู้ของเผ่าพันธุ์มนุษย์ว่ากว่าจะรวมกันเป็นประเทศชาติในปัจจุบัน ต้องรบพุ่งเสียเลือดเนื้อมากมาย

4. สะท้อนเรื่องกรรมและการตั้งสัจย์อธิฐาน ตำนานส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นแง่ที่ว่าทำดียอมได้ดี ทำชั่วยอมได้ผลชั่ว รวมทั้งให้ข้อคิดเรื่องการทำความดีและหากตั้งสัจย์อธิฐานก็จะได้สมปรารถนา

5. อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเชื่อ

6. สร้างความภูมิใจในท้องถิ่นของตน เพราะเมื่อทราบเรื่องราวความเป็นมาของท้องถิ่นที่กว่าจะมาเป็นชนชาติเช่นทุกวันนี้ บรรพบุรุษต้องต่อสู้กับความยากลำบากต่าง ๆ อย่างมากมาย ทำให้เกิดความภูมิใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และมีกำลังใจต่อสู้เพื่อพัฒนาสังคมของชาติต่อไป

สรุปได้ว่า ตำนานมีคุณค่าและมีความสำคัญ กล่าวคือ ตำนานให้คุณค่าด้านสังคม ปรัชญาในการดำเนินชีวิต อธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ สะท้อนประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ตลอดจน ความรู้สึกภูมิใจในท้องถิ่นของตน

5.3.3 ประเภทของตำนานพื้นบ้าน

ตำนานพื้นบ้าน เป็นเรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดรุ่นต่อรุ่น สามารถแบ่งออกเป็นหลาย ประเภท โดยแบ่งจากเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น อาศัยรูปแบบเป็นเกณฑ์ หรืออาศัยแบบเรื่องและแบ่งตามเกณฑ์ พื้นฐานของสังคมไทย ได้มีนักวิชาการแบ่งประเภทของตำนาน ไว้ดังนี้

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2556, น. 30) แบ่งประเภทของตำนาน ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ตำนานเกี่ยวกับความเป็นมาของโลกและจักรวาล ตำนานประเภทนี้บางทีก็ เรียกว่าตำนานปรัมปรา หรือปรัมปราคติ เนื้อหาแสดงให้เห็นความเชื่อของคนในท้องถิ่นในเรื่องความเป็นมา ของโลก จักรวาล มนุษย์ และสรรพสิ่ง ตลอดจนการจัดระเบียบสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งอาจเป็นความเชื่อ แบบเดิมหรือความเชื่อที่ได้จากอิทธิพลทางพุทธศาสนา ตัวอย่างวรรณกรรมประเภทนี้ได้แก่ ตำนานว่าด้วยความ ความเป็นมาของโลกและมนุษย์ที่อยู่ในส่วนต้นของพงศาวดารล้านช้าง ตำนานขุนบรม และวรรณกรรมเรื่อง พญาคันคาก เป็นต้น วรรณกรรมทั้ง 3 เรื่องนี้แต่งขึ้นในล้านช้าง และมีการถ่ายทอดแพร่หลายในดินแดน อีสานของไทยด้วย วรรณกรรมดังกล่าวแม้มีคำหรือข้อความที่แสดงให้เห็นว่า ขณะที่แต่งนั้น พุทธศาสนา ได้แพร่หลายเข้าไปในล้านช้างแล้ว แต่เนื้อหาส่วนใหญ่ก็แสดงให้เห็นความเชื่อเดิมของคนไทยเกี่ยวกับความ ความเป็นมาของโลกความเป็นไป ในธรรมชาติ และความเป็นมาของระบบการปกครองที่มีพระเจ้าแผ่นดินเป็น ประมุขก่อนการรับพุทธศาสนา

2. ตำนานสถานที่ บอกเล่าความเป็นมาของบ้านเมืองหรือปูชนียสถานที่สำคัญใน ท้องถิ่น ตำนานประเภทนี้มีอยู่เป็นจำนวนมากและมีอยู่ในทุกถิ่น มีทั้งที่เล่าเป็นมุขปาฐะ และแต่งเป็น วรรณกรรมลายลักษณ์อักษร ตัวอย่างเช่น เรื่องผาแดงนางไอ่ ตำนานเรื่องฟ้าแดดสูงยางและตำนาน อูรังคชาติ ของอีสานและล้านช้าง ตำนานสถานที่ของล้านนา มักผูกโยงเรื่องราวให้เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา ที่รู้จักกัน แพร่หลาย ได้แก่ ตำนานพระเจ้าสิบโลกที่กล่าวถึงความเป็นมาของพระธาตุเจดีย์และรอยพระพุทธรูปใน เมืองต่าง ๆ โดยโยงเข้ากับพุทธประวัติ ส่วนวรรณกรรมตำนานสถานที่ของภาคใต้ เช่น ตำนานพระบรมธาตุ เมืองนครศรีธรรมราช เป็นต้น

3. ตำนานวีรบุรุษ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับวีรบุรุษในอดีต วีรบุรุษของภาคกลางที่ รู้จักกันดี ได้แก่ พระร่วง และท้าวอุทอง ซึ่งมีเรื่องเล่ามากมายหลายสำนวน วีรบุรุษซึ่งพบเป็นเรื่องเล่าใน ล้านนาและในกลุ่มชนชาติไทยหลายกลุ่ม ๆ ได้แก่ ขุนเจือง พญาเจือง หรือท้าวเจือง

4. ตำนานประเพณีพิธีกรรม มีเนื้อหาบอกเล่าความเป็นมาของประเพณีพิธีกรรม เช่น ตำนานสงกรานต์ที่มีเล่าทุกถิ่น เป็นต้น

วิลักษณ์ ศรีปาซาง (2541, น. 49-101) ได้แบ่งตำนานพื้นบ้านออกเป็น 7 ประเภท โดยอาศัยเนื้อหาและแก่นเรื่องเป็นหลักในการพิจารณา ดังนี้

1. ตำนานปูชนียสถาน เป็นตำนานที่กล่าวถึงเรื่องราวการกำเนิดพระธาตุ พระบาท พระนอน และประวัติความเป็นมาของสถานที่ เนื้อหามักเกี่ยวข้องกับการเสด็จมาของพระพุทธเจ้า การประทานพระธาตุ การก่อสร้างพระพุทธศาสนา และเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง

2. ตำนานประวัติโบราณสถานและโบราณวัตถุ เป็นตำนานที่เรียบเรียงขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากคนบอกเล่า หรือตำนานหลักจากเรื่องอื่น มีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอความเป็นมาของสถานที่ หรือวัตถุที่มีความสำคัญ เช่น วัด พระธาตุ เมือง พระพุทธรูป เป็นต้น

3. ตำนานเมือง เป็นตำนานที่นำเสนอเรื่องราวความเป็นมาของบ้านเมือง และลำดับราชวงศ์ต่าง ๆ โดยแก่นเรื่องเพื่อให้ทราบถึงประวัติของบ้านเมือง ตลอดจนเรื่องราวของผู้ครองนคร เนื้อหาในตอนต้นมักเป็นนิทานปรัมปราเกี่ยวกับลำดับกษัตริย์ในชมพูทวีป เรื่อง อุบัติกาลแห่งพระโคตม พระพุทธเจ้า การสร้างบ้านแปงเมืองแล้วค่อยคลี่คลายสู่ยุคสมัยที่เป็นประวัติศาสตร์ มีหลักฐานสามารถนำมาอ้างอิงได้จนถึงสมัยเดียวกันกับผู้แต่งหรือยุคสมัยที่ใกล้เคียง

4. ตำนานบุคคลหรือตำนานที่มีเนื้อหาเน้นความสำคัญของบุคคลเพียงคนเดียว ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญของท้องถิ่น หรือเป็นต้นสกุลวงศ์ หรือเป็นเรื่องราวการสร้างบ้านแปงเมือง

5. ตำนานปูชนียวัตถุ เป็นตำนานเกี่ยวกับเรื่องราวประวัติของพระพุทธรูปสำคัญ เนื้อหามักกล่าวถึงประวัติความเป็นมาขององค์พระพุทธรูป ลำดับเรื่องราวมาจนถึงสมัยที่สามารถกำหนดที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปได้

6. ตำนานประวัติศาสตร์พุทธศาสนา เป็นตำนานที่นำเสนอเรื่องราวประวัติความเป็นมาของพุทธศาสนาในล้านนา ตลอดจนเรื่องราวประกอบอื่น ๆ มีแก่นเรื่องเพื่อให้ผู้รับสารได้ทราบถึงเหตุการณ์สำคัญในการสืบทอดพุทธศาสนาในดินแดนที่เกิดตำนาน โดยลำดับเรื่องจากอดีตจนถึงยุคสมัยของผู้แต่ง

7. ตำนานเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เป็นตำนานที่มีเนื้อเรื่องแตกต่างจากกลุ่มที่กล่าวมาทั้งหมด

สรุปได้ว่า ประเภทของตำนานพื้นบ้าน แบ่งตามลักษณะเนื้อหาและแก่นเรื่อง คือ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ สถานที่ บุคคล และความเป็นมาของวัตถุ เป็นต้น

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง มีดังนี้

กรรณิการ์ ชัยชาญธรรม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ตำนานพื้นบ้านและประเพณีของจังหวัดสระบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสระบุรี

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องตำนานพื้นบ้านและประเพณีของจังหวัดสระบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสระบุรี และ (2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสระบุรี จำนวน 10 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องตำนานพื้นบ้านและประเพณีของจังหวัดสระบุรี 2) แบบประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าดัชนีความสอดคล้อง และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาปรากฏว่า (1) หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องตำนานพื้นบ้านและประเพณีของจังหวัดสระบุรี ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย ตำนานพื้นบ้าน 5 เรื่อง ได้แก่ ตำนานพระพุทธบาท ตำนานเสาร์ร้องไห้ ตำนานถ้ำมหาสนุก ตำนานผาเสด็จ และตำนานพระพุทธฉาย ส่วนประเพณีมี 6 เรื่อง ได้แก่ ประเพณีตักบาตรดอกไม้ ประเพณีกำฟ้า ประเพณีตักบาตรข้าวต้มลูกโยน ประเพณีจุดประทิวปิ่นกา ประเพณีทำบุญข้าวห่อ และประเพณีพิธีรำโรง โดยแต่ละเรื่องมีภาพประกอบและกิจกรรมท้ายเรื่อง และ (2) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมในภาพรวม มีความเหมาะสมโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมในภาพรวม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ฉิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่น อำเภอพวน สำหรับนักเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพวน จังหวัดเชียงราย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นของอำเภอพวน จังหวัดเชียงราย เพื่อใช้ในการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ 2) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพ แบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นของอำเภอพวน จังหวัดเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 3) เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่น ของอำเภอพวน จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้านและประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพวน จังหวัดเชียงราย จำนวน 20 คน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเจริญเมืองวิทยา จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามวรรณกรรมท้องถิ่นอำเภอพวน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นอำเภอพวน 3) แบบฝึกการอ่านจับใจความ เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่น อำเภอพวน 4) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (average) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1) วรรณกรรมท้องถิ่นอำเภอพวน มีจำนวน 20 เรื่อง แบ่งได้ 2 ประเภทคือ นิทานเบ็ดเตล็ด จำนวน 16 เรื่อง และนิทานชาดก จำนวน 4 เรื่อง ผลของการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นของอำเภอพวน มีเกณฑ์ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.07/76.23 2) ผลของการ

พัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นของอำเภอพาน มีเกณฑ์ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.07/76.23 3) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่น อำเภอพาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรรณธิมา ศรีรัตนพันธ์ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโยงสัมพันธ์ จังหวัดตรัง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดธรรมาราม จังหวัดตรัง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 21 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง (2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดตรัง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ภคิน โชติธนเลิศ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสุนทรพิชิตาราม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสุนทรพิชิตาราม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2552 โรงเรียนวัดสุนทรพิชิตาราม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียน แบบการวิจัยที่ใช้คือ การวิจัยเชิงทดลอง ระยะเวลาในการทดลอง 18 ชั่วโมง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent Sample ผลวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พัฒนาขึ้นมามีประสิทธิภาพ

82.95/80.12 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิตยา แบ่งเพชร (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคเหนือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 มีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านและนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์โครงการหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 10 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ (1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคเหนือ จำนวน 15 เรื่อง (2) แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิและ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานภาคเหนือ ผลการศึกษาปรากฏว่า (1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคเหนือที่สร้างขึ้นมีจำนวน 15 เรื่อง ซึ่งแต่ละแบบฝึกจะประกอบด้วยกิจกรรม 7 กิจกรรม (2) ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินด้านลักษณะของแบบฝึกและกิจกรรมในแบบฝึก มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และในภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมมาก และ (3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความในภาพรวมเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนสามารถพัฒนาได้โดยการใช้แบบฝึก ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงมุ่งสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

6. แนวการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1 กำหนดลักษณะของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะที่สร้าง คือ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง เป็นงานเขียนที่เน้นเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน ส่งเสริมความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

6.1.1 การสร้างแบบฝึกทักษะ

1) ศึกษาหลักสูตร ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2) ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตำรา แนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

2.2 กำหนดแหล่งข้อมูล ซึ่งเป็นตำนานพื้นบ้านที่ปรากฏในจังหวัดตรัง เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากบุคคลในท้องถิ่น สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นำข้อมูลมาเรียบเรียงให้เนื้อหาเหมาะกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.3 กำหนดตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง โดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังเป็นเนื้อหาในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีจำนวน 10 เรื่อง แบบทดสอบก่อนเรียน 3 เรื่อง แบบทดสอบหลังเรียน 3 เรื่อง ซึ่งข้อสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 เรื่อง

2.4 กำหนดโครงสร้างเนื้อหา การใช้ภาษาที่ สละสลวยถูกต้องชัดเจน ใช้คำศัพท์ที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายและเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ท้ายตำนานแต่ละเรื่องมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

3) กำหนดส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง ไว้ดังนี้

(1) คำนำ

(2) สารบัญ

(3) คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน

(4) คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู

(5) สาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

(6) จุดประสงค์การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

(7) คำชี้แจง

(8) แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน

เรื่องที่ 1 ตำนานศาลพระมวง

เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเลเขากอบ

เรื่องที่ 3 ตำนานเขาเจ้าไหม

(9) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 1 ตำนานตาพันวังยายคำพลี

เรื่องที่ 2 ตำนานเขาทะนาน

เรื่องที่ 3 ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

เรื่องที่ 4 ตำนานเขาขาด เขาเศษ

เรื่องที่ 5 ตำนานภูเขาสาย

เรื่องที่ 6 ตำนานเกาะเกตรา

เรื่องที่ 7 ตำนานวัดภูเขาทอง

เรื่องที่ 8 ตำนานเกาะลิบง

เรื่องที่ 9 ตำนานตาหมอซ่อง

เรื่องที่ 10 ตำนานราชภูรนายก

(10) แบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน

เรื่องที่ 1 ตำนานหาดปากเมง

เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเขาช้างหาย

เรื่องที่ 3 ตำนานเขาสามขา

(11) เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน

(12) เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน

(13) เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

4) ดำเนินการสร้างส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ในส่วน
ของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียนโดยดำเนินการดังนี้

4.1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบปรนัย
4 ตัวเลือกและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดทักษะการอ่านจับใจความ โดยสร้างแบบทดสอบ 2 ฉบับดังนี้

(1) แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย
4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้ตำนาน 3 เรื่องได้แก่ ตำนานศาลพระมวง ตำนานถ้ำเลเขากอบ และตำนาน
เขาเจ้าไหม

(2) แบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้ตำนาน 3 เรื่องได้แก่ ตำนานหาคำพดุง ตำนานถ้ำเขาช้างหาย และ ตำนานเขาสามบาตร

แบบทดสอบดังกล่าวสร้างขึ้นตามแนวทางการสร้างข้อสอบวัดพุทธิพิสัย ของบลูม โดยการปรับให้เหมาะสมกับการวัดทักษะการอ่านจับใจความ และได้กำหนดให้ข้อสอบดังกล่าว จะต้องวัดความรู้ความจำความเข้าใจและการนำไปใช้ ร้อยละ 60 และวัดการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการ ประเมินค่าร้อยละ 40

4.2) นำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณา ความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า มีความเหมาะสมโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก)

4.3) นำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับไปทดลองใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความยากและอำนาจจำแนก โดยใช้ สูตร KR-20 พบว่า

(1) แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนมีค่าความยากเท่ากับ 0.27 – 0.70 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.20 – 0.67 เท่ากับข้อสอบสามารถใช้ได้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

(2) แบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนมีค่าความยากเท่ากับ 0.27 – 0.67 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.27 – 0.67 เท่ากับข้อสอบสามารถใช้ได้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.4) นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

5) ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนาน พื้นบ้านจังหวัดตรัง จำนวน 10 แบบฝึก ดังนี้

5.1) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและแนวทางในการสร้างแบบฝึก เพื่อจะได้สร้าง แบบฝึกที่มีคุณภาพ

5.2) สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้าน จังหวัดตรังจำนวน 10 แบบฝึก แต่ละแบบฝึกสร้างเป็นคำถามแบบปรนัย 4 ตัวเลือก แบบฝึกละ 10 ข้อ โดย วัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ 6 ข้อ และการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า 4 ข้อ โดยแบบฝึกแต่ละแบบฝึกจะมีแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครูสามารถนาแบบฝึกไปใช้ในการเรียน การสอนได้

6) รวบรวมส่วนประกอบที่สร้างขึ้น นำมาจัดทำเป็นรูปเล่มของแบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

6.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มี 2 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังสำหรับผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1) แบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

(1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตัดสินคุณภาพงานวิจัยดังนี้

5 หมายถึง อยู่ในระดับดีมาก

4 หมายถึง อยู่ในระดับดี

3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง อยู่ในระดับพอใช้

1 หมายถึง อยู่ในระดับปรับปรุง

เกณฑ์การแปรความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนน

ดังต่อไปนี้

ช่วงคะแนน 4.51-5.00 แปลความว่า มากที่สุด

ช่วงคะแนน 3.51-4.50 แปลความว่า มาก

ช่วงคะแนน 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง

ช่วงคะแนน 1.51-2.50 แปลความว่า น้อย

ช่วงคะแนน 1.00-1.50 แปลความว่า น้อยที่สุด

(2) ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านภาษาไทยจำนวน 3 คน พิจารณาประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบฝึกทักษะ โดยประเมินแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert)

(3) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง มีดังนี้

ก. ค่าเฉลี่ย ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนผู้เข้าชวชาญและนักเรียน

ข. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$S.D. = \frac{\sqrt{(x - \bar{x})^2}}{n - 1}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน ข้อมูล (ตัวที่ 1, 2, 3, ..., n)

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

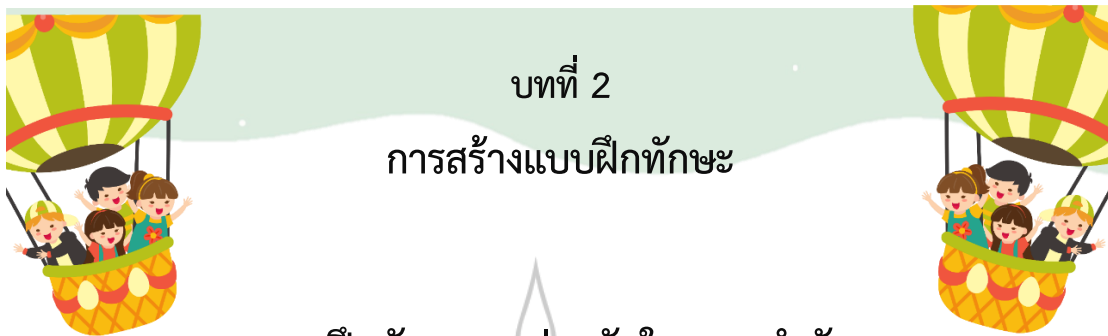
n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ครูผู้สอนได้แนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้ตำนานพื้นบ้านเป็นสื่อในการอ่านจับใจความ

7.2 ได้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยที่ใช้ตำนานพื้นบ้านในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 2

การสร้างแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
ด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

ชั้นประถมศึกษาปีที่

4

ชนัญดา ดารรัตน์

คำนำ

การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในเรื่องการอ่านจับใจความอยู่ หากสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้จะช่วยให้ นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้

ทั้งนี้การนำตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังมาใช้เป็นเนื้อหาในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ น่าจะช่วยให้ นักเรียนฝึกทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน ยังมีเนื้อหาที่น่าสนใจ ในการสร้างแบบฝึกครั้งนี้ได้คัดเลือกตำนานพื้นบ้านจังหวัด จำนวน 10 เรื่องมาเป็นเนื้อหา เพื่อให้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีทักษะการอ่านจับใจความที่ดีขึ้นด้วย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	32
สารบัญ	33
คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน	35
คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู	36
สาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	37
จุดประสงค์การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ	38
คำชี้แจง	39
แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน	41
เรื่องที่ 1 ตำนานศาลพระมวง	42
เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเลเขากอบ	47
เรื่องที่ 3 ตำนานเขาเจ้าไหม	51
แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ	54
เรื่องที่ 1 ตำนานตาพันวังยาคำพลี	54
เรื่องที่ 2 ตำนานเขาทะนาน	60
เรื่องที่ 3 ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม	66
เรื่องที่ 4 ตำนานเขาขาด เขาเศษ	72
เรื่องที่ 5 ตำนานภูเขาสาย	78
เรื่องที่ 6 ตำนานเกาะเกตรา	84
เรื่องที่ 7 ตำนานวัดภูเขาทอง	90
เรื่องที่ 8 ตำนานเกาะลิบง	96
เรื่องที่ 9 ตำนานตาหมอซ่อง	102
เรื่องที่ 10 ตำนานราชภูรน์นายก	108

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน	114
เรื่องที่ 1 ตำนานหาคดปากเมง	115
เรื่องที่ 2 ตำนานถ้าเขาช่างหาย	118
เรื่องที่ 3 ตำนานเขาสามบาตร	121
เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน	124
เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน	125
เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ	126

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน

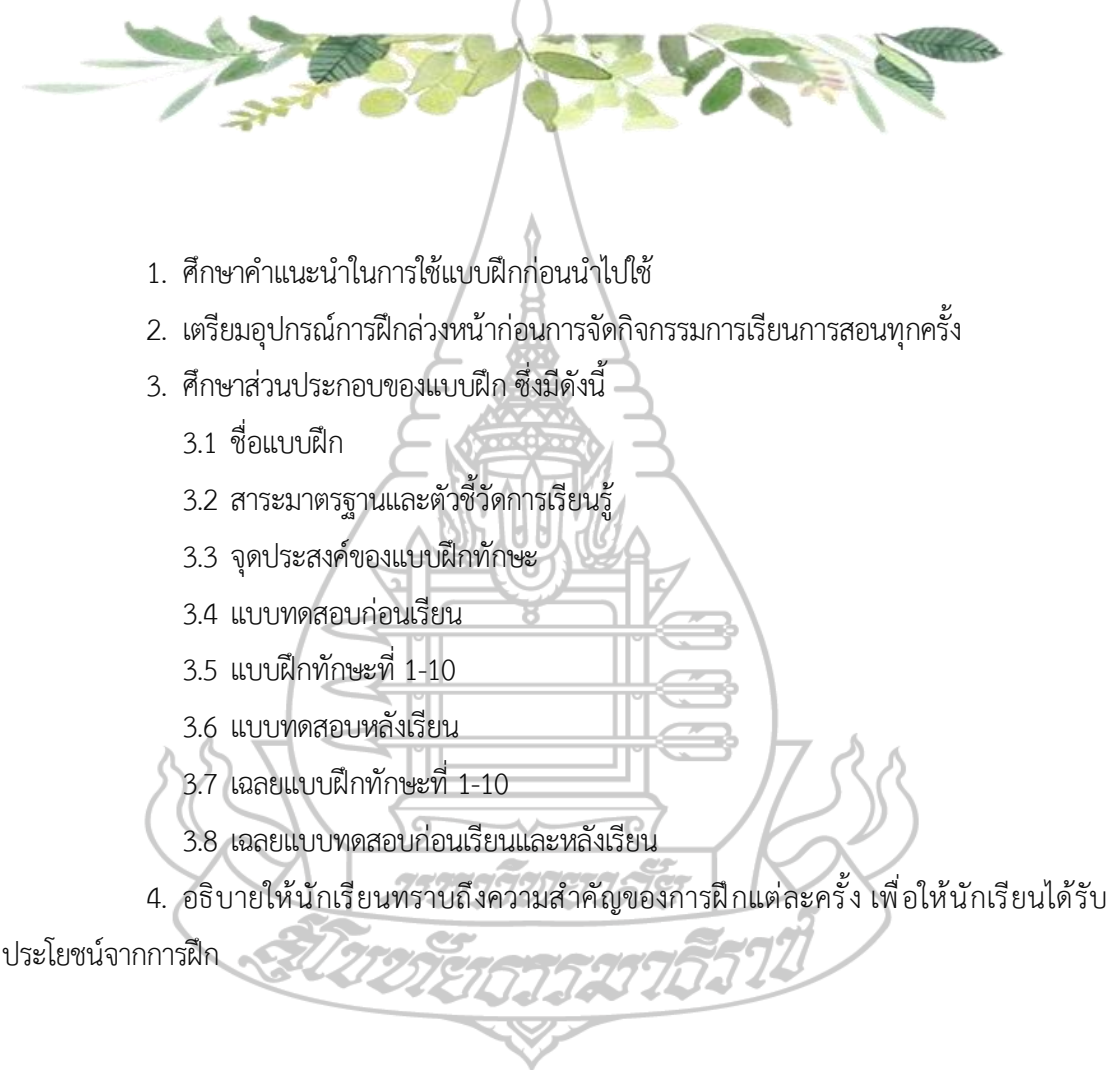

1. ปฏิบัติตามขั้นตอนการสอนของครูด้วยความตั้งใจ
2. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยความละเอียดรอบคอบ
3. ทำแบบฝึกแต่ละแบบฝึกด้วยความมุ่งมั่นอดทนและนำผลการฝึกมาปรับปรุงตนเองทุกครั้ง
4. ทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยความละเอียดรอบคอบ
5. นำผลของการฝึกมาพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของตนเอง

คำแนะนำการใช้แบบฝึกสำหรับครู

1. ศึกษาคำแนะนำในการใช้แบบฝึกก่อนนำไปใช้
2. เตรียมอุปกรณ์การฝึกล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง
3. ศึกษาส่วนประกอบของแบบฝึก ซึ่งมีดังนี้
  - 3.1 ชื่อแบบฝึก
  - 3.2 สารมาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้
  - 3.3 จุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะ
  - 3.4 แบบทดสอบก่อนเรียน
  - 3.5 แบบฝึกทักษะที่ 1-10
  - 3.6 แบบทดสอบหลังเรียน
  - 3.7 เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1-10
  - 3.8 เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
4. อธิบายให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการฝึกแต่ละครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้รับ

ประโยชน์จากการฝึก

สาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

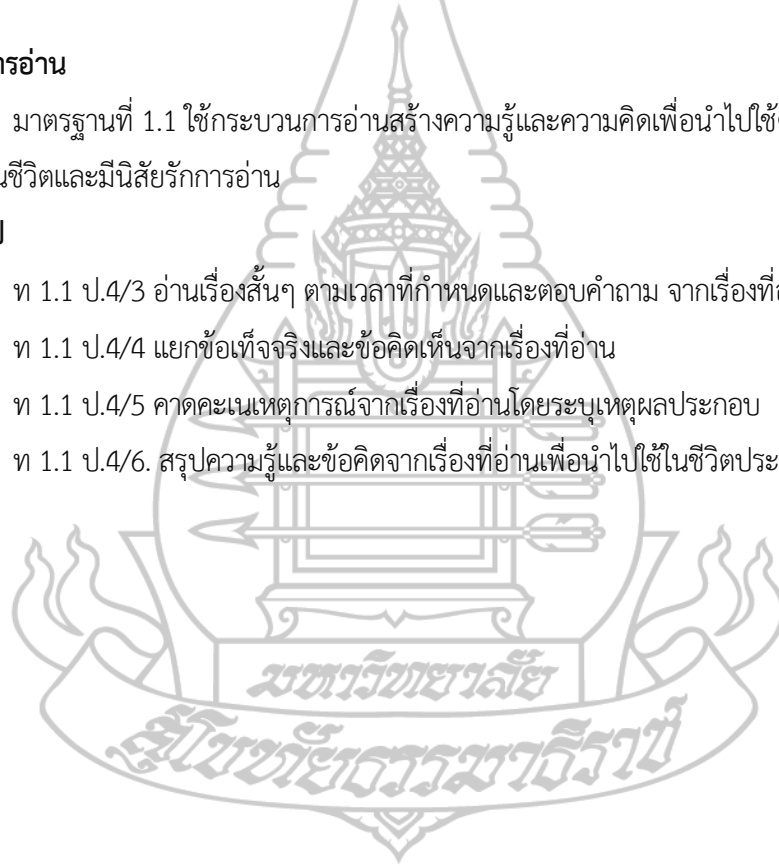

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดชั้นปี

- ท 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถาม จากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ป.4/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ป.4/5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ
- ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

1. นักเรียนสามารถระบุเนื้อหาที่สำคัญในตำนานได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับตำนานได้
3. นักเรียนสามารถประยุกต์แนวคิดจากตำนานที่อ่านมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาของตำนานที่อ่านได้
5. ถ้านักเรียนสามารถสังเคราะห์ตำนานที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าตำนานที่อ่านได้

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะเล่มนี้เป็นการสร้างแบบฝึกโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งในการเตรียมความพร้อมต้องมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบฝึกมี 1 เล่ม รวม 10 แบบฝึกทักษะ
  - แบบฝึกที่ 1 เรื่อง ตำนานตาพันวังยายคำพลี
  - แบบฝึกที่ 2 เรื่อง ตำนานเขาทะนนาน
  - แบบฝึกที่ 3 เรื่อง ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม
  - แบบฝึกที่ 4 เรื่อง ตำนานเขาขาด เขาเศษ
  - แบบฝึกที่ 5 เรื่อง ตำนานภูเขาสาย
  - แบบฝึกที่ 6 เรื่อง ตำนานเกาะเกตรา
  - แบบฝึกที่ 7 เรื่อง ตำนานวัดภูเขาทอง
  - แบบฝึกที่ 8 เรื่อง ตำนานเกาะลิบง
  - แบบฝึกที่ 9 เรื่อง ตำนานตาหมอช่อง
  - แบบฝึกที่ 10 เรื่อง ตำนานราชสุรนายก

คำชี้แจง (ต่อ)

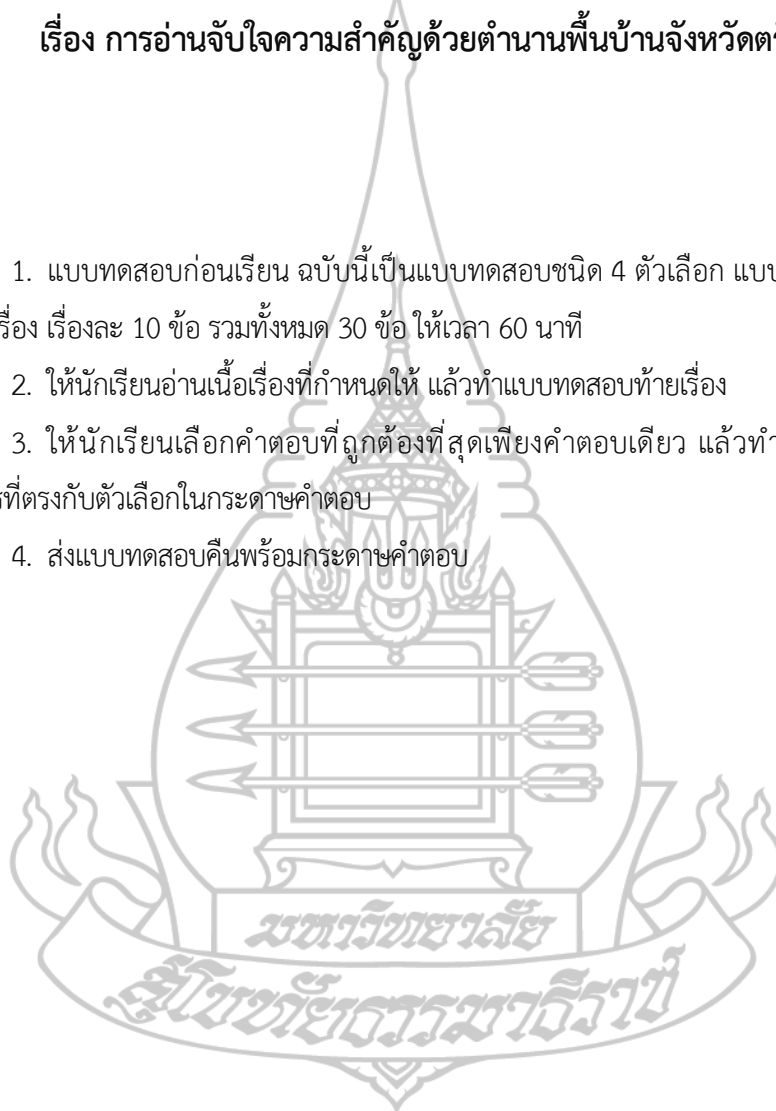
2. แบบฝึกมีส่วนประกอบดังนี้
  - 2.1 แบบทดสอบก่อนเรียน
  - 2.2 แบบฝึกที่ 1-10 แต่ละแบบฝึกประกอบด้วย
    - 2.2.1 ปกแบบฝึก
    - 2.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้
    - 2.2.3 เนื้อหาที่ใช้ฝึก
    - 2.2.4 คำถามจำนวน 10 ข้อ
  - 2.3 แบบทดสอบหลังเรียน
  - 2.4 เฉลยแบบฝึกที่ 1-10
  - 2.5 เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบก่อนเรียน ฉบับนี้เป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก แบบทดสอบก่อนเรียน มีจำนวน 3 เรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ ให้เวลา 60 นาที
2. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ แล้วทำแบบทดสอบท้ายเรื่อง
3. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (✕) ทับ ตัวอักษรที่ตรงกับตัวเลือกในกระดาษคำตอบ
4. ส่งแบบทดสอบคืนพร้อมกระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง ตำนานศาลพระมวง

ตำนานศาลพระมวง

ชายหนุ่มคนหนึ่งเดินทางจากหมู่บ้านริมทะเลเพื่อออกไปแสวงหาโชคลาภ เขาทอดทิ้งพ่อแม่แก่เฒ่าที่ลำบากและยากจนไว้ ในที่สุดกาลเวลาผ่านไปหลายปี ปรากฏว่าชายหนุ่มได้เป็นนายสำเภาใหญ่ มีฐานะสูงส่ง วันหนึ่งเขาคิดถึงพ่อแม่และบ้านเกิดจึงแล่นเรือมาสู่ปากน้ำเมืองตรัง

ฝ่ายตายายหรือพ่อแม่ของนายสำเภาใหญ่ เมื่อทราบว่าคุณชายกลับมาเยี่ยมตนต่างดีใจ แต่ไม่มีอะไรจะไปฝากลูกมีแต่มะม่วงคนละผล ทั้งสองต่างไปยื่นรอรับลูกที่ทำน้ำ ลูกชายครั้งเห็นพ่อแม่ของตน ซึ่งมีสภาพร่างกายอย่างคนแก่ทุพพลภาพ ดูซีริ่วซีไหล่แสนน่าเกลียดทำให้เขารู้สึกอับอายบริวารและผู้ติดตาม ในที่สุดลูกชายก็ตัดสินใจกลับลงเรือและถอนสมอออกจากท่าเรือทันที ผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองเห็นเช่นนั้นต่างตกใจและเสียใจอย่างยิ่งที่ลูกชายตนไม่มีความอาลัยอาวรณ์แม้แต่น้อย ตายายจึงโยนมะม่วงไว้ที่ชายหาด และเมื่อกลับถึงกระท่อมที่พักแล้ว ทั้งสองยังเศร้าโศกเสียใจ วันต่อมาทั้งคู่ก็เสียชีวิตลง เล่ากันว่าวิญญูณตายายได้สิ่งสุ้มผลมะม่วงสองต้นที่ออกงามที่ชายหาด มะม่วงแต่ละต้นแตกกิ่งก้านสาขาร่มรื่น ถ้าดูไกล ๆ จะมีลักษณะเหมือนคนสองคนยืนโดดเด่น ต้นหนึ่งเสมือนหันหน้าสู่ทะเล อีกต้นหนึ่งเสมือนหันหลังให้ทะเล ชาวบ้านเล่าว่าต้นที่หันหน้าให้ทะเลคือต้นของยาย เมื่อผลสุกแล้วมีรสหวานน่ากิน ส่วนต้นที่หันหลังให้ทะเลคือต้นของตา เมื่อผลสุกแล้วมีรสเปรี้ยวไม่น่ากิน

ฝ่ายลูกชายออกตัณญ์เมื่อแล่นเรือมาได้ไม่นานก็ประสบกับเคราะห์กรรม คือเกิดพายุใหญ่ ซึ่งพัดจนเรือสำเภาอัปปาง ผู้คนในเรือต่างจมน้ำล้มหายไปในทะเล ในที่สุดก็กลายเป็นเกาะต่าง ๆ เช่น เรือสำเภากลายเป็นเกาะเกตรา กระดานกราบเรือกลายเป็นเกาะกระดาน ข้าวของในเรือ เช่น ไหกลายเป็นเกาะไห สัตว์เลี้ยงในเรือ เช่น หมูกลายเป็นเกาะหมูหรือเกาะสุกร เกาะดังกล่าวนี้ ปัจจุบันอยู่ในน่านน้ำเขตอำเภอปะเหลียน อำเภอสิเกา และอำเภอกันตัง

ส่วนเกาะที่มีต้นมะม่วงของตายาย เรียกว่า “เกาะพระม่วง” ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ต้นมะม่วงของตายายดังที่เล่ามาเป็นตำนาน ทุกวันนี้ไม่มีให้เห็นแล้ว มีแต่ต้นมะม่วงรุ่นลูกหลาน และยังมีมีศาลพระม่วงที่สร้างไว้บูชาเพื่อระลึกความรักของตายายที่มีลูกอย่างบริสุทธิ์ใจ แต่ลูกกลับมีความอกตัญญูจนเกิดผลวิบัติตามมา

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่าน ตำนานศาลพระม่วง แล้วตอบคำถามข้อ 1-10

1. พ่อแม่ของนายสำเภาใหญ่ทำอะไรไปฝากลูกชาย (รู้จำ)

ก. ข้าวสาร	ข. หมูย่าง
ค. มะม่วง	ง. ขนมต่าง ๆ
2. จากตำนานศาลพระม่วง กระดานกราบเรือกลายเป็นสถานที่ใด (รู้จำ)

ก. เกาะไห	ข. เกาะกระดาน
ค. เกาะพระม่วง	ง. เกาะสุกร
3. เพราะเหตุใดลูกชายตัดสินใจกลับลงเรือและถอนสมออกจากท่าเรือทันที (รู้จำ)

ก. พ่อแม่ไม่มารับที่ท่าหน้า	ข. มีพายุเข้าระหว่างที่จะนำเรือเข้าจอด
ค. พ่อแม่ไม่มีอะไรมาฝากลูกชาย	ง. อับอายบริวารที่พ่อแม่แก่ ดูขี้ริ้วขี้เหลว
4. เพราะเหตุใดต้นมะม่วงที่หันหน้าให้ทะเลมีรสหวานน่ากิน (เข้าใจ)

ก. เพราะความรักของยาย	ข. เพราะความรักของตา
ค. เพราะความโกรธแค้นของตา	ง. เพราะความโกรธแค้นของยาย
5. เพราะเหตุใดส่วนต้นที่หันหลังให้ทะเลมีรสเปรี้ยวไม่น่ากิน (เข้าใจ)

ก. เพราะความรักของยาย	ข. เพราะความรักของตา
ค. เพราะความโกรธแค้นของตา	ง. เพราะความโกรธแค้นของยาย

6. หากนักเรียนเป็นลูกชายของตากับยาย นักเรียนจะอย่างไรเมื่อเห็นพ่อแม่มีสภาพร่างกายอย่างคนแก่ดูซีริ้วซีแหล่แสนน่าเกลียด (นำไปใช้)

- ก. พุดจาตุถุก
- ข. รีบเข้าไปหาพ่อแม่
- ค. ถอนสมอเรือกลับทันที
- ง. ไม่ยอมรับว่าเป็นพ่อแม่ของตนเอง

7. คุณธรรมข้อใดที่พ่อแม่ไม่ควรปฏิบัติต่อลูก (วิเคราะห์)

- ก. ความเกลียดชังลูก
- ข. ความลำเอียงที่มีลูก
- ค. ความเข้าอกเข้าใจลูก
- ง. ความปรารถนาดีต่อลูก

8. ลักษณะนิสัยของลูกชายข้อใดที่ไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง (วิเคราะห์)

- ก. ขาดการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- ข. ขาดความกตัญญู
- ค. เป็นคนใจร้อน
- ง. มีความรักต่อพ่อแม่

9. ใครนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องมาใช้ไม่เหมาะสม (สังเคราะห์)

- ก. สมชายสอนการบ้านให้ลูก
- ข. สมหมายพาลูกไปเที่ยวทุกวันหยุด
- ค. สมควรพุดจาแข่งลูกที่ชอบขับรถเร็ว
- ง. สมบัติซื้อของเล่นให้ลูกตามความเหมาะสม

10. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริงจากตำนานศาลพระม่วง (ประเมินค่า)

- ก. ลูกชายกลับใจเป็นคนดี
- ข. ลูกชายรู้สึกดีใจที่ได้เจอพ่อกับแม่
- ค. ต้นมะม่วงที่หันหน้าให้ทะเลน่าจะเป็นคือต้นของยาย
- ง. เรือสำเภาของลูกชายเจอพายุใหญ่พัดจนเรือสำเภาอัปปาง

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง ตำนานถ้ำเลเขากอบ

ตำนานถ้ำเลเขากอบ

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเจ้าฟ้าองค์หนึ่งชื่อว่า พญาทอบ เป็นบุตรท้าวภุชงค์ราชานาคราช ผู้มีบุญญาธิการ และมีความเชี่ยวชาญในทุก ๆ ด้านจนพญานาคทั้งเมืองบาดาลต้องสยบ เพราะอำนาจบารมีของพญาทอบมีรูปร่างที่ใหญ่มาก กายยาวประมาณ 1 โยชน์ มีเกล็ดขาวดั่งไข่มุก นัยน์ตาสุกแดง ครั้นเมื่อท่านโตขึ้นก็ได้เดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ตามประสาวัยรุ่น จนกระทั่งได้พบกับนางศรีขัน ทั้งสองจึงตกลงปลงใจอยู่ด้วยกัน ไม่นานนางศรีขันก็ตั้งครรภ์

พญาทอบพยายามหาที่อยู่มีภูมิทัศน์งดงามและปลอดภัยให้กับนางศรีขันเพื่อรอคลอดบุตร และที่ นั้นก็คือ “ถ้ำเลเขากอบ” ในปัจจุบัน โดยพญาทอบได้ใช้อิทธิฤทธิ์ของตนเผาผลาญเงาะหิน จนเป็นถ้ำที่มีน้ำไหลผ่าน ภายในถ้ำเต็มไปด้วยอัญมณีและมีสัตว์ต่าง ๆ อาศัยอยู่มากมายหลายชนิด รวมทั้งหินงอกหินย้อยงดงามเหมือนมีชีวิตเป็นรูปทรงต่าง ๆ สวยดั่งมรกตหยดน้ำและเมื่อพญาทอบหาที่พักให้กับนางศรีขันได้เรียบร้อยแล้ว ทั้งสองก็สัญญาว่าจะรักกันตลอดไป แล้วเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น เมื่อยักษ์หูแกงบิดนางศรีขันได้ตามหาจนพบ ขณะทั้งสองกำลังพลอดรักกันอยู่ในถ้ำ ยักษ์หูแกงไม่พอใจมากคิดจะฆ่าพญาทอบซึ่งเป็นลูกเขย โดยใช้ไฟพ่นใส่โชคดีที่พญาทอบหลบหลีกได้ทัน ทำให้ลูกไฟที่พ่นออกมาไปถูกภูเขาจึงเกิดเป็น “เขาหัวแตก” ขึ้น ส่วนนางศรีขันตกใจกลัวในการต่อสู้จึงหนีขึ้นไปอยู่บนหน้าผาเพื่อเฝ้ารอคอย ผู้เป็นสามี จนได้ชื่อว่า “ผานางคอย” ทางด้านพญาทอบต้องการที่จะแก้แค้นยักษ์หูแกง แต่พอรู้ว่าเป็นพ่อตาของตัวเองก็หนีไปไม่กล้าทำร้าย โดยพญาทอบจะซ่อนตัวทุกวิถีทาง เพื่อไม่ให้ยักษ์หูแกงตามหาได้ ไม่นานหลังจากนั้นนางศรีขันก็ได้คลอดบุตรออกมาจำนวนแปดหมื่นตัวซึ่งเป็นงู

ถ้าผ่านมาเที่ยว ถ้าเลเซากอบแล้วเจองูก็อย่าทำร้ายเพราะงูเหล่านั้นเป็นลูกของพญากอบ และถ้าเราเจอนาคก็อย่าทำร้ายเช่นกัน เพราะนั่นหมายถึงสามีของนางศรีชั้น ถ้าใครเข้าไปเที่ยว ถ้าเลแล้วได้ยินเสียงดังครืน ๆ นั่นคือพญากอบกำลังแทรกพื้นแผ่นดิน หากพญากอบกลับมาวันใด หินในถ้ำก็จะผุคสี้เป็นเพชรแวววาว และถึงตอนนั้นเขากอบก็จะเจริญขึ้นอีกครั้ง

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่าน ตำนานถ้าเลขาขอบ แล้วตอบคำถามข้อ 11-20

11. พญากอบเป็นลูกของใคร (**รู้จำ**)
ก. ท้าวภุชงค์ราชานาคราช	ข. นางศรีขัน
ค. ยักษ์หูแกง	ง. พญาจู
12. ข้อใดเป็น**ไม่ใช่**ลักษณะของพญากอบ (**รู้จำ**)
ก. มีรูปร่างใหญ่มาก	ข. กายยาวประมาณ ๑ โยชน์
ค. มีเกล็ดสีเขียวมรกต	ง. นัยน์ตาสุกแดง
13. บิดาของนางศรีขันคือใคร (**รู้จำ**)
ก. ท้าวภุชงค์ราชานาคราช	ข. พญากอบ
ค. ยักษ์หูแกง	ง. พญาจู
14. “เขาหัวแตก” เกิดขึ้นจากสาเหตุใด (**เข้าใจ**)
ก. ความโกรธของนางศรีขัน	
ข. ความโกรธของยักษ์หูแกง	
ค. ความโกรธของพญากอบ	
ง. ความโกรธของท้าวภุชงค์ราชานาคราช	
15. “ผานางคอย” คำว่า “นาง” ในที่นี้หมายถึงใคร (**เข้าใจ**)
ก. ท้าวภุชงค์ราชานาคราช	ข. พญากอบ
ค. นางพญาจู	ง. นางศรีขัน
16. หากนักเรียนเป็นพ่อแม่ คุณธรรมใดของยักษ์หูแกงที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ชีวิตประจำวัน (**นำไปใช้**)
ก. ความรักที่มีต่อลูก	ข. ความเมตตา
ค. ความซื่อสัตย์	ง. ความอดทน

17. จากเรื่องนักเรียนคิดว่า เรื่องใดที่พญากอบกอบควรได้รับการยกย่อง (วิเคราะห์)

- ก. การมีร่างกายแข็งแรง
- ข. ความรักที่มีต่อคนรัก
- ค. ความโกรธแค้น
- ง. การมีอำนาจบารมี

18. การที่พญากอบหนีไป และพยายามซ่อนตัวทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้ยักษ์หูแกงตามหาได้ นักเรียนคิดว่าพญากอบขาดคุณธรรมใด (วิเคราะห์)

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความกล้าหาญ
- ค. ความอดทน
- ง. ความสามัคคี

19. ความรักของพญากอบกับนางศรีชั้นสอดคล้องกับสำนวนใด (สังเคราะห์)

- ก. ถ่านไฟเก่า
- ข. กิ่งทองใบหยก
- ค. กระต่ายหมายจันทร์
- ง. โคนแก้วหย้าอ่อน

20. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)

- ก. ยักษ์หูแกงเป็นบิดาของนางศรีชั้น
- ข. ยักษ์หูแกงพอใจมากที่ได้พญากอบเป็นลูกเขย
- ค. ยักษ์หูแกงว่าเป็นพ่อตาของท้าวภูษงค์ราชานาคราช
- ง. พญากอบพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อแก้แค้นยักษ์หูแกง

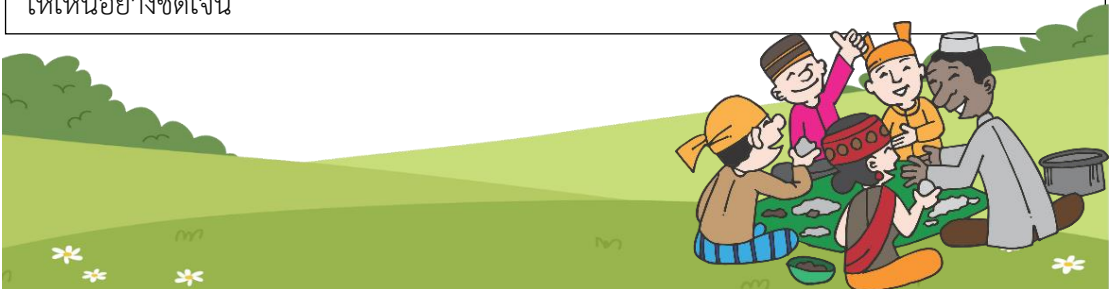
แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง ตำนานเขาเจ้าไหม

ตำนานเขาเจ้าไหม

เมื่อครั้งที่ โຕะฮ้ำหว่า (โຕะปังกะหว่า) เป็นเจ้าเมืองปกครองอยู่ที่เกาะลึงนั้น ที่บ้านทุ่งค้ำย (ปัจจุบันเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ใกล้บ้านพระม่วง) ก็มี พระยางอกเขี้ยว เป็นเจ้าเมืองปกครองเมืองทุ่งค้ำยอยู่ ซึ่งเจ้าเมืองทั้งสองนี้เป็นสหายที่รักกันมาก ต่อมาไม่นานก็มีนายสำเภาชาวจีน ชื่อเจ้าไหม เดินเรือเข้ามาค้าขายกับเมืองทั้งสอง และเกิดชอบทำเลบริเวณฝั่งตรงข้ามกับเกาะลึง (บ้านเจ้าไหมในปัจจุบัน) จึงได้ขออนุญาตต่อโຕะฮ้ำหว่า เจ้าเมืองลึงตั้งบ้านเรือนขึ้นสำหรับเป็นท่าเรือค้าขาย ต่อมาเจ้าไหมได้เกิดความคิดที่จะเป็นใหญ่ในแถบนี้แต่เพียงผู้เดียว จึงได้ยุยงให้พระยางอกเขี้ยว เจ้าเมืองทุ่งค้ำยเกลียดชังโຕะฮ้ำหว่า จนทำให้พระยางอกเขี้ยวเกิดความเข้าใจผิดกับโຕะฮ้ำหว่าตามคำยุยงของเจ้าไหม

ในที่สุดพระยางอกเขี้ยวก็ได้ร่วมกันกับเจ้าไหมยกทัพเข้าทำสงครามกับโຕะฮ้ำหว่า สงครามผ่านไปนานแต่ไม่มีใครสามารถเอาชนะกันได้ ชาวสงครามนี้ทราบไปถึงโຕะละหม้ย ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ที่พระยางอกเขี้ยว และโຕะฮ้ำหว่าเคารพนับถือมาก ท่านจึงเดินทางมาเจรจาให้พระยางอกเขี้ยวยุติสงครามกับโຕะฮ้ำหว่า ทำให้เจ้าไหมเกิดความไม่พอใจโຕะละหม้ยเป็นอย่างมาก และประกาศไม่ยอมเลิกการสู้รบกับ โຕะฮ้ำหว่า การกระทำของเจ้าไหมครั้งนี้ทำให้โຕะละหม้ยโกรธมาก จึงได้สาปให้เจ้าไหมกลายเป็นหิน ซึ่งต่อมาได้ กลายเป็นภูเขาที่เรียกกันว่า “เขาเจ้าไหม” จนกระทั่งทุกวันนี้ เมื่อเจ้าไหมถูกสาปแล้วโຕะละหม้ยก็ได้บัญชาให้โຕะฮ้ำหว่า กับพระยางอกเขี้ยวคืนดีกัน และยกให้โຕะฮ้ำหว่าเป็นใหญ่แต่เพียงผู้เดียว เมื่อมีบัญชาเช่นนั้นโຕะฮ้ำหว่าก็ได้ใช้เท้าถีบแสดงความเป็นเจ้าของแผ่นดิน ไร่บนผืนง้ำที่เขาโຕะแหนะ ปัจจุบันรอยเท้ายังปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่าน ตำนานเขาเจ้าไหม แล้วตอบคำถามข้อ 21-30

21. ผู้ใหญ่ที่พระยางอกเขี้ยวและโต๊ะฮ้าหาวเคารพนับถือคือใคร (รู้จำ)

ก. โต๊ะละหม้ย

ข. โต๊ะกอแระ

ค. โต๊ะแหนะ

ง. โต๊ะฮ้าหาว

22. พระยางอกเขี้ยวกับเจ้าไหมยกทัพเข้าทำสงครามกับใคร (รู้จำ)

ก. โต๊ะละหม้ย

ข. โต๊ะกอแระ

ค. โต๊ะแหนะ

ง. โต๊ะฮ้าหาว

23. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เจ้าไหมจึงขู่ให้พระยางอกเขี้ยวเกลียดชังโต๊ะฮ้าหาว (รู้จำ)

ก. ต้องการเป็นที่กราบไหว้ของผู้คน

ข. อยากเป็นใหญ่ในแถบเกาะลิบงเพียงคนเดียว

ค. ชอบทำเลและลูกสาวของพระยางอกเขี้ยว

ง. อยากได้ทำเลของพระยางอกเขี้ยวและโต๊ะฮ้าหาว

24. โต๊ะฮ้าหาว (โต๊ะปังกะหาว) เจ้าเมืองปกครองเกาะลิบง จากประโยคนี้ คำว่า “โต๊ะ” มีความหมายว่าอย่างไร (เข้าใจ)

ก. พ่อ

ข. เจ้าเมือง

ค. คำนำหน้าแทนตัวเอง

ง. คำนำหน้าเรียกคนเฒ่าคนแก่

25. หากนักเรียนเป็นโต๊ะละหม้ย นักเรียนจะแก้ปัญหาอย่างไร (นำไปใช้)

ก. บอกให้เจ้าไหมปรับปรุงตัว

ข. บอกให้เจ้าไหมสู้รบต่อไป

ค. บอกให้เจ้าไหมย้ายไปที่อื่น

ง. บอกให้เจ้าไหมกลับบ้านเกิด

26. ลักษณะใดของเจ้าไหมที่นักเรียนควรนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน (นำไปใช้)

ก. การอยากได้ของผู้อื่น

ข. การชอบขบขึง

ค. การค้าขาย

ง. ความแค้น

27. นักเรียนคิดว่าพระยางอกเขี้ยวมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. ชอบยุ่ง
ข. เชื้อคนง่าย
ค. มีความกล้าหาญ
ง. พุดน้อย
28. นิสัยของเจ้าไหม ตรงกับสำนวนใด (สังเคราะห์)
- ก. บ้างช่างยุ
ข. สุขเอาเผากิน
ค. ปิดทองหลังพระ
ง. ชี้อ้างจับตักแตน
29. หากเจ้าไหมถูกเนรเทศให้ออกจากเกาะลึงแทนการถูกสาปให้เป็นหิน นักเรียนคิดว่าอนาคตจะเกิดอะไรขึ้น (ประเมินค่า)
- ก. เจ้าไหมจะยึดเกาะใหม่
ข. เจ้าไหมจะกลับตัวเป็นคนดี
ค. เจ้าไหมจะกลับมาแก้แค้น
ง. เจ้าไหมจะโดนพายุพัดจนเรือล่ม
30. จาก “ตำนานเขาเจ้าไหม” ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)
- ก. เจ้าไหมเป็นเจ้าเมืองปกครองเกาะลึง
ข. เจ้าไหมถูกสาปให้กลายเป็นหินอยู่ที่ถ้ำเขาไต่แหง
ค. เจ้าไหมยุยงให้ไต่แหงเกลียดชังพระยางอกเขี้ยว
ง. พระยางอกเขี้ยวร่วมกันกับเจ้าไหมยกทัพเข้าทำสงครามกับไต่แหง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 1

ตำนานตาพันวังยายคำพลี

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 1 ตำนานตาพันวังยายคำพลี

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่านจับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานตาพันวังยายคำพลี เป็นเรื่องราวของตาพันวังและยายพลีที่พบเศษทองถูกน้ำพัดมาตกลงอยู่ในบริเวณคลองหน้าบ้าน ก็รีบไปที่ภูเขา พบว่าปลาขยอตกภูเขานั้นเป็นทองคำ สองตายายจึงช่วยกันเลื่อยทอง เวลาผ่านไปวันแล้ววันเล่าที่ช่วยกันเลื่อย ปลาขยอก็ยังไม่ขาดเหมือนเดิม จนในที่สุดสองตายายก็เสียชีวิตอยู่ตรงหน้าผา

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานตาพันวังยายคำพลีได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานตาพันวังยายคำพลีได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานตาพันวังยายคำพลี

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกเรื่อง ตำนานดาพันวิงายคำพลี ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานดาพันวิงายคำพลีอีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานดาพันวิงายคำพลี

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานดาพันวิงายคำพลี

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

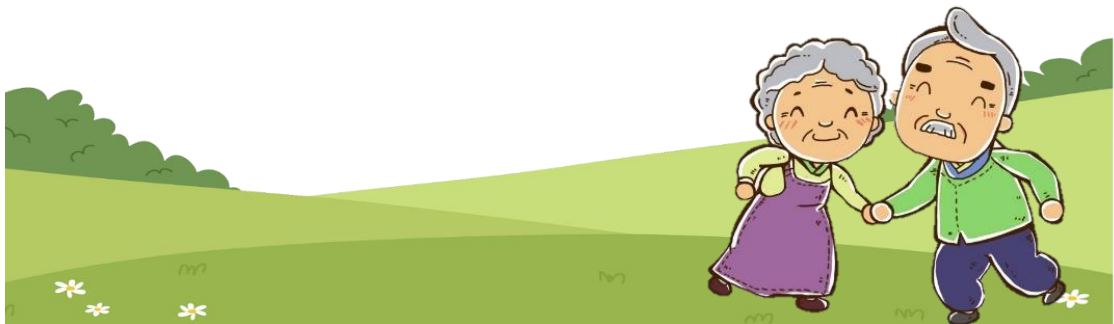
แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 1

ตำนานตาพันวังยายคำพลี

มีสองสามีภรรยาชื่อตาพันวังและยายคำพลี ปลูกเรือนอยู่ริมชายคลองปะเหลียนบริเวณบ้านท่าพญา วันหนึ่งสองตายายพบเศษทองถูกน้ำพัดมาตกหล่นอยู่บริเวณท้องคลองหน้าบ้าน เมื่อลองเดินทวนน้ำขึ้นไปก็พบเศษทองเรื่อย ๆ จึงกลับไปเตรียมตัวออกจากบ้านไปหาทอง เมื่อลองเดินทวนลำน้ำขึ้นไปก็พบเศษทองเรื่อย ๆ จึงกลับไปเตรียมตัวออกจากบ้านไปหาทอง เดินทวนลำน้ำขึ้นไปหลายวันจนไปพบวังน้ำริมหน้าผาสูงชันแห่งหนึ่ง ในวังมียอดภูเขาสูงเรียวยาวโผล่ขึ้นมาเรื่อย ๆ น้ำ ปลายยอดนั้นเป็นทองคำ สองตายายจึงช่วยกันเลื่อยทองจนเกือบจะขาดพอดีพลบค่ำเสียก่อนจึงหยุดพักสร้างที่พักนอนริมหน้าผา

วันรุ่งขึ้นสองตายายก็รีบไปที่ปลายยอดภูเขา เมื่อไปถึงก็กลับพบว่ารอยเลื่อยนั้นติดกันสนิทเหมือนเดิม สองตายายก็ไม่ย่อท้อชวนกันลงมือเลื่อยต่อจนพลบค่ำก็ไม่ขาดเหมือนเดิม เหตุการณ์เป็นเช่นนี้อยู่หลายวัน สองตายายก็ไม่ละความพยายาม วันแล้ววันเล่าที่ช่วยกันเลื่อย ในที่สุดทั้งสองก็เสียชีวิตอยู่ตรงหน้าผา หลังจากนั้นก็ไม่มีการพบเห็นทองในวังนี้อีกเลย แต่คนรุ่นหลังที่ฟังเรื่องนี้ก็พากันสันนิษฐานว่าชื่อปะเหลียนมาจากการพบทองในวังน้ำ เพราะคำว่า ปะ แปลว่า พบ เหลียน มาจากคำว่า ล่อเหลียน หมายถึง ลักษณะที่โผล่ขึ้นมาเรื่อย ๆ น้ำ จากเรื่องเล่านี้ทำให้เกิดคำพูดว่า ปะทองล่อเหลียน ในที่สุดหุดสันเป็นปะเหลียน

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานตาพันวังยายคำพลีจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ตาพันวังและยายคำพลีปลูกบ้านอยู่ที่ใด (รู้จำ)

ก. ริมหน้าผา	ข. ริมแม่น้ำตรัง
ค. ริมน้ำตกท่าพญา	ง. ริมชายคลองปะเหลียน
2. จากตำนานตาพันวังและยายคำพลี คำว่า “ปะ” มีความหมายว่าอย่างไร (รู้จำ)

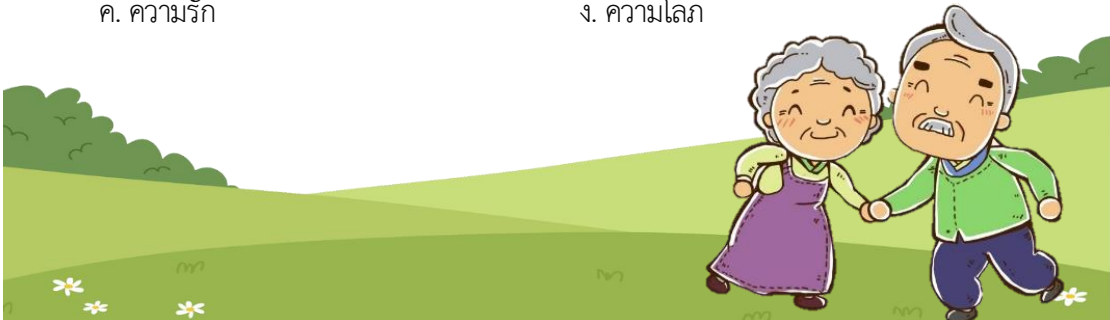
ก. พ่อ	ข. พบ
ค. ทอง	ง. น้ำ
3. คำว่า “ปะเหลียน” มีที่มาจากอะไร (เข้าใจ)

ก. การพบทองในวังน้ำ	ข. การเลื้อยทองของสองตายาย
ค. การเดินทางไปหาทองของสองตายาย	ง. การสร้างที่พักนอนของสองตายาย
4. จากตำนานตาพันวังและยายคำพลี เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นลำดับสุดท้าย (เข้าใจ)

ก. ตาพันวังและยายคำพลีช่วยกันเลื้อยทอง	ข. ตาพันวังและยายคำพลีเสียชีวิตอยู่ตรงหน้าผา
ค. ตาพันวังและยายคำพลีพบเศษทองถูกน้ำพัดมา	ง. ตาพันวังและยายคำพลีปลูกเรือนอยู่ริมชายคลองปะเหลียน
5. เหตุการณ์ใดที่ทำให้ตาพันวังและยายคำพลีออกไปตามหาทอง (เข้าใจ)

ก. เพื่อนบ้านมาชักชวนไป	ข. พบเศษทองบริเวณท้องคลองหน้าบ้าน
ค. ตาพันวังฝันว่ามีคนมาบอกที่ซ่อนทอง	ง. ยายคำพลีพบเศษทองตกอยู่ในสวน
6. นักเรียนสามารถนำลักษณะใดของตายายมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)

ก. ความพยายาม	ข. ความซื่อสัตย์
ค. ความรัก	ง. ความโลภ

7. นักเรียนคิดว่าตาพันวังและยายคำพลีมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)

ก. มีความซื่อสัตย์

ข. มีความโลภ

ค. มีความอดทน

ง. มีความขยัน

8. ข้อใดเป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากตำนานตาพันวังและยายคำพลี (วิเคราะห์)

1. ตาพันวังและยายคำพลีพบเศษทองถูกน้ำพัดมา

2. ตาพันวังและยายคำพลีเสียชีวิตอยู่ตรงหน้าผา

3. ตาพันวังและยายคำพลีช่วยกันเลี้ยงทอง

4. ตาพันวังและยายคำพลีปลูกเรือนอยู่ริมคลองปะเหลียน

ก. 4-1-3-2

ข. 1-3-4-2

ค. 4-3-1-2

ง. 4-3-2-1

9. การกระทำของตาพันวังและยายคำพลีสอดคล้องกับสำนวนใด (สังเคราะห์)

ก. ไม้ได้พลอย

ข. โลกมากลางหาย

ค. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ง. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น

10. หากวันรุ่งขึ้นรอยเลี้ยงทองไม่ติดกันสนิทเหมือนทุกครั้ง นักเรียนคิดว่าตาพันวังและยายคำพลีจะทำอย่างไร (ประเมินค่า)

ก. ตาพันวังและยายคำพลีจะได้กลับบ้าน

ข. ตาพันวังและยายคำพลีจะได้ทองตามที่ต้องการ

ค. ตาพันวังและยายคำพลีจะเลี้ยงทองต่อไปเรื่อย ๆ

ง. ตาพันวังและยายคำพลีรีบเก็บเศษทองกลับบ้าน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
เรื่องที่ 2
ตำนานเขาทะนนาน

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 2 ตำนานเขาทะนาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานเรื่องเขาทะนาน เป็นเรื่องราวของ ตา ยาย มีลูกชายอยู่คนหนึ่ง วันหนึ่งทั้งสามได้พบกับพ่อค้าต่างชาติ พ่อค้าเกิดความสงสารเด็กชายจึงขอเป็นบุตรบุญธรรม เด็กชายมีความสุขจนลืมสองตายาย เมื่อโตขึ้นก็แต่งงานกับลูกสาวพ่อค้า วันหนึ่งภรรยาบเร้าจะไปหาสองตายาย แต่เมื่อไปถึงลูกชายเห็นสองตายายยากจน จึงไม่ยอมรับว่าเป็นบิดามารดา ก็หันหลังกลับลงเรือ ยายเกิดความเสียใจมากถึงกับสาปแช่งว่า “หากเป็นลูกชายของตน ขออย่าให้ออกจากฝั่งไปได้ และขอให้มือนเป็นไปต่าง ๆ นานา”

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานเขาทะนานได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานเขาทะนานได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานเขาทะนาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกเรื่อง ตำนานเขาพระนพทศกัณฐ์ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานเขาพระนพทศกัณฐ์อีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานเขาพระนพทศกัณฐ์

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานเขาพระนพทศกัณฐ์

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 2

ตำนานเขาทะนนาน

ตากับยายตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านพระม่วง อำเภอกันตัง ทั้งคู่มีลูกชายหนึ่งคนเป็นบุคคลที่ลักษณะดี ตา ยายและลูกชายนับถือศาสนาพุทธ อยู่มาวันหนึ่งมีเรือสำเภาของพ่อค้าต่างชาติได้นำสินค้ามาขายท่าเรือ กันตัง ทั้งสามคนไปชมสินค้า ขณะชมอยู่นั้นนายสำเภาได้เห็นลูกชายตาดายน่ารัก และเกิดความสงสารขอ เป็นบุตรบุญธรรม สองตาดายจึงยกให้เพราะเห็นลูกชายจะได้อยู่สุขสบาย

เมื่อนายสำเภาขายสินค้าหมดจึงออกเรือ พร้อมบุตรบุญธรรม จำหน่ายสินค้าไปยังที่ต่าง ๆ จน ร่ำรวยเป็นเศรษฐี เด็กชายที่นำมาเลี้ยงมีความสุขในกองเงินกองทองจนลืมคิดถึงสองตาดาย ไม่ได้กลับบ้าน มานาน และได้เล่าเรียนหนังสือให้สมได้ดี ครั้นโตขึ้นก็แต่งงานกับลูกสาวนายสำเภาอยู่กันอย่างมีความสุข ฝ่ายภรรยาคิดถึงพ่อแม่สามี รบเร้าจะไปหา สามียพยายามบ่ายเบี่ยงหลายครั้ง แต่ทนรบเร้าของภรรยาไม่ไหว จึงส่งข่าวให้สองตาดายทราบล่วงหน้า ฝ่ายสองตาดายทราบข่าวดีใจมาก บอกเพื่อนบ้าน ญาติมิตรให้ทราบ จัดที่รับรอง พอใกล้ถึงเวลากลับ สองตาดายฆ่าหมูหนึ่งตัวเพื่อเลี้ยงรับรอง

สองสามีภรรยานำเรือมาจอดท่าเรือกันตัง ส่งลูกเรือไปสืบดูว่า สองตาดายมาหรือไม่ จึงชวนภรรยา ขึ้นไปหา ลูกชายเห็นสองตาดายยากจน ไม่ยอมรับว่าเป็นบิดามารดา จึงหันหลังกลับ ฝ่ายยายพยายามดึง แขนลูกไว้ ลูกชายดิ้นรนหนีไปได้ แม่เกิดความเสียใจมากถึงกับสาปแช่งว่า หากเป็นลูกชายของตนแล้ว ขอ อย่ายำให้ออกจากฝั่งไปได้ ขอให้มือนั้นเป็นไปต่าง ๆ นานา “แต่ไม่ลืมหมูย่างไปวางไว้ที่เรือสำเภา” ขณะที่ชุมชน วุ่นวายอยู่นั้น เกิดพายุใหญ่พัดมา ทำให้เรือสำเภาแตก สิ่งของกระจัดกระจายลอยไปในทะเล ในที่สุดมีผู้เฒ่า เล่าว่า สายสมอเป็น “หินสายสมอ” เรือสำเภากลายเป็น “เกาะเกตรา” หมูย่างเป็นเกาะสุกร ตะบัน (ผ้าโจก หัวมุสลิม) เป็นภูเขาบัน เครื่องตวงสินค้าในเรือ เป็นภูเขาน้อย ภูเขาแห่ง ภูเขาทะนนาน

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานเขาทะนนานจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. หนุ่ยย่างที่ตายายนำไปให้ลูกชายกลายเป็นอะไร (รู้จำ)

ก. เกาะสุกร	ข. เกาะเกตุรา
ค. ภูเขาทะนนาน	ง. หินสายสมอ
2. ตายาย และลูกชายนับถือศาสนาอะไร (รู้จำ)

ก. ศาสนาอิสลาม	ข. ศาสนาคริสต์
ค. ศาสนาพุทธ	ง. ศาสนาพราหมณ์
3. ใครรับลูกชายของตายายไปเป็นบุตรบุญธรรม (รู้จำ)

ก. ชาวบ้าน	ข. เจ้าเมือง
ค. นายสำเภา	ง. แม่ค้าชาวต่างชาติ
4. สาเหตุใดที่ทำให้ลูกชายของตายายตาย (เข้าใจ)

ก. เกิดพายุฝน	ข. เรือสำเภาแตก
ค. คำสาปแช่งของแม่	ง. ดินร่นหนีจากตายาย
5. ข้อใดมีความหมายเดียวกับคำว่า “สุกร” (เข้าใจ)

ก. คีรี	ข. กูณ
ค. กาสรี	ง. กุญชร
6. นักเรียนสามารถนำแนวคิดเรื่องใดจากตำนานเขาทะนนานมาใช้ในชีวิตประจำวัน (นำไปใช้)

ก. ความกตัญญู	ข. ความอดทน
ค. ความซื่อสัตย์	ง. ความสามัคคี
7. นักเรียนคิดว่าลูกชายของตายายมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)

ก. ขาดความกตัญญู	ข. ขาดความอดทน
ค. ขยันทำมาหากิน	ง. เป็นคนประหยัด

8. นักเรียนคิดว่าตายายมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)

ก. ไม่ยอมรับความจริง

ข. มีความรักลูกมาก

ค. เจ้าคิดเจ้าแค้น

ง. ขยันทำมาหากิน

9. ข้อใดเป็นข้อคิดที่ได้จากตำนาน เขาทะนนาน (สังเคราะห์)

ก. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ข. พอใจในสิ่งที่ตัวเองมี

ค. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ง. คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้

10. จากตำนาน เขาทะนนาน ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)

ก. ตายายมีฐานะร่ำรวย

ข. ลูกชายมีอาชีพชาวประมง

ค. เรือสำเภาแตกเพราะเกิดพายุ

ง. ลูกชายตายเพราะคำสั่งของตายาย

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
เรื่องที่ 3
ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 3 ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม เป็นเรื่องราวเมื่อเมืองพัทลุงคิดจะแข็งข้อก็ถูกเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชสั่งการให้ “พระพิชัยสงคราม” เป็นผู้นำกองทัพไปปราบเมืองพัทลุง ระหว่างการเดินทางได้นำกองทัพเข้าพักแรมไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเดินทางมาถึง “ถ้ำวังพระยาพิชัย” ก็พักแรมที่นั่นเพราะสะดวกต่อการหาอาหาร และเมื่อนำกองทัพไปตีหัวเมืองพัทลุงได้แล้วเมื่อเดินทางกลับก็ได้นำกองทัพมาพัก ณ ถ้ำวังพระยาพิชัยอีกครั้ง มีการฉลองชัยชนะและให้กำลังพลจัดทำเสาธงรูปหงส์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงครามได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงครามได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกเรื่อง ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงครามให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงครามอีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 3

ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

ถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม จากการเล่าสืบทอดกันมาว่า สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีการปกครองแบ่งเป็นหัวเมืองต่าง ๆ ซึ่งต้องขึ้นต่อเมืองหลวง และทางเมืองหลวงจะส่งพ่อเมืองไปปกครองยังเมืองขึ้นเหล่านี้ สำหรับหัวเมืองทางใต้มีเมืองนครศรีธรรมราชเป็นพ่อเมือง เพราะตอนนั้นเมืองนครศรีธรรมราชเป็นเมืองใหญ่ เป็นอยู่ช้านาน้ำของหัวเมืองทางใต้ มีท่าเทียบเรือ ประกอบกับเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชมีกำลังพลที่เข้มแข็ง ถ้าหากเมืองใดคิดจะแข็งข้อ เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชก็จะรายงานไปทางเมืองหลวง (กรุงรัตนโกสินทร์) ทราบเพื่อมีคำสั่งให้นำกองทัพไปปราบกับหัวเมืองที่คิดกบฏทันที เช่นเมืองไทรบุรีสมัยนั้นถูกเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชนำกำลังพลไปตีจนแตกพ่ายแล้ว จึงแต่งตั้งทายาทเป็นผู้ปกครองต่อไป และแม้กระทั่งเมืองพัทลุงก็เช่นกันที่คิดจะแข็งข้อก็ถูกเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชสั่งการให้ “พระพิชัยสงคราม” หรือ มาตनुชิต สิทธิสงคราม เป็นผู้นำกองทัพไปปราบเมืองพัทลุง ระหว่างการเดินทางได้นำกองทัพเข้าพักแรมไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเดินทางมาถึง “ถ้ำวังพระยาพิชัย” หรือ “บ้านในวัง” ก็พักแรมที่นั่น เนื่องจากเป็นแหล่งที่ใกล้กับแม่น้ำ (สมัยก่อนการเดินทางกองทัพต้องอาศัยแม่น้ำเป็นหลักเพราะสะดวกต่อการหุงหาอาหาร และเมื่อจะเดินทางต่อจะต้องหุบหม้อหรืออุปกรณ์สำหรับหุงหาอาหาร เพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามทราบจำนวนกำลัง) และเมื่อนำกองทัพไปตีหัวเมืองพัทลุงได้แล้วเมื่อเดินทางกลับก็ได้นำกองทัพมาพัก ณ ถ้ำวังพระยาพิชัยอีกครั้ง มีการฉลองชัยชนะและให้กำลังพลจัดทำเสาธงรูปหงส์ ปักไว้เพื่อเป็นการบอกความหมายของกองทัพสมัยนั้น ต่อมาชาวบ้านได้ขนานนามบ้านในวังแห่งนี้ว่า “ถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม”

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงครามจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- จากประวัติความเป็นมาสันนิษฐานว่าถ้ำวังพระยาพิชัยสงครามมีอยู่ในสมัยใด (**รู้จำ**)

ก. กรุงสุโขทัย	ข. กรุงศรีอยุธยา
ค. กรุงธนบุรี	ง. กรุงรัตนโกสินทร์
- จากการเล่าสืบต่อกันมาถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม อยู่ในภาคใด (**เข้าใจ**)

ก. ภาคใต้	ข. ภาคกลาง
ค. ภาคอีสาน	ง. ภาคเหนือ
- ใครคือตัวละครหลักของเรื่อง (**เข้าใจ**)

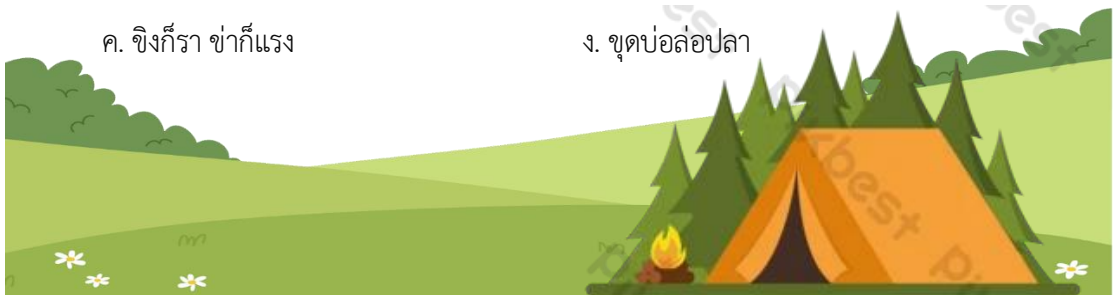
ก. เจ้าเมืองนครศรีธรรมราช	ข. ชาวบ้านบางระจัน
ค. พระยาพิชัยสงคราม	ง. พ่อขุนรามคำแหง
- เหตุใดสมัยก่อนการเดินทางทางกองทัพต้องอาศัยแม่น้ำเป็นหลัก (**เข้าใจ**)

ก. เพราะสะดวกต่อการหุงหาอาหาร	ข. เพราะป้องกันการโจมตีของข้าศึก
ค. เพราะสะดวกต่อการอาบน้ำ	ง. เพราะป้องกันสัตว์ป่า
- นักเรียนสามารถนำคุณธรรมของกำลังพลที่เข้มแข็งของเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชไปใช้ในด้านใด (**นำไปใช้**)

ก. การทำงาน	ข. ความรัก
ค. ความกตัญญู	ง. ความซื่อสัตย์
- พระยาพิชัยสงคราม มีคุณธรรมใดมากที่สุดในการทำศึกสงคราม (**วิเคราะห์**)

ก. ความรู้	ข. ความรัก
ค. ความอดทน	ง. ความเพียร
- “เมื่อจะเดินทางจะต้องต้องทุบหม้อหรืออุปกรณ์สำหรับหุงหาอาหาร เพื่อให้ไม่ใฝ่ฝ่ายตรงข้ามทราบจำนวนกำลัง” การกระทำนี้สอดคล้องกับสำนวนใด (**วิเคราะห์**)

ก. ขายผ้าเอาหน้ารอด	ข. ชีข้างจับตักแตน
ค. ชิงกีร์ ชากี้แรง	ง. ขุดบ่อล่อปลา

8. ข้อใดเป็นแรงจูงใจให้เมืองนครศรีธรรมราชยกกองทัพไปปราบเมืองพัทลุง (วิเคราะห์)

- ก. เมืองพัทลุงอุดมสมบูรณ์
ข. เมืองพัทลุงเดินทางสะดวก
ค. เมืองพัทลุงคิดจะแข็งข้อ
ง. เมืองพัทลุงมีกองทัพน้อย

9. หากเมืองนครศรีธรรมราชไม่ยกทัพไปตีเมืองพัทลุงจะเป็นอย่างไร (สังเคราะห์)

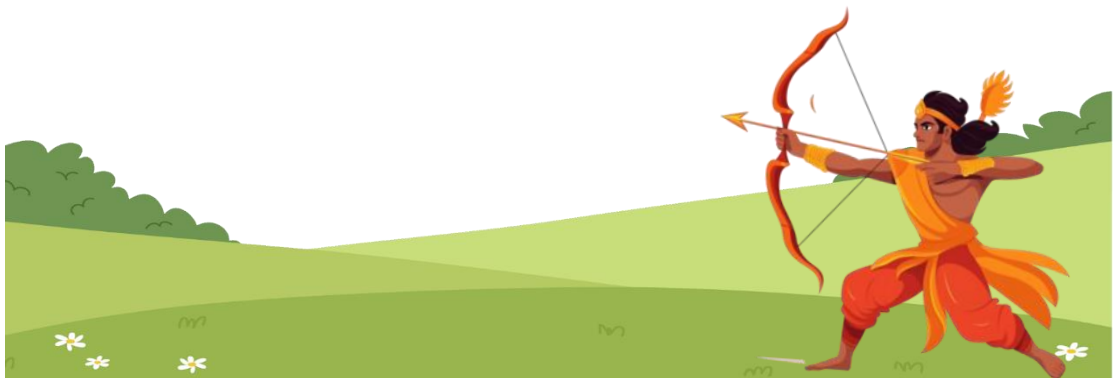
- ก. เมืองพัทลุงจะอุดมสมบูรณ์
ข. เมืองพัทลุงจะเดินทางสะดวก
ค. เมืองพัทลุงจะแข็งข้อ
ง. เมืองพัทลุงจะมีกองทัพมากขึ้น

10. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการก่อกบฏของเมืองพัทลุง (ประเมินค่า)

- ก. การก่อกบฏไม่ใช่การทำลายชาติ
ข. การก่อกบฏน่าจะมีการต่อสู้ตีกัน
ค. การก่อกบฏจะทำให้ชาวบ้านมีชีวิตที่ดี
ง. การก่อกบฏทำให้ไม่ต้องเป็นเมืองขึ้น

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
เรื่องที่ 4
ตำนานเขาขาด เขาเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 4 ตำนานเขาขาด เขาเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานเขาขาด เขาเศษ เป็นเรื่องราวของพระรามที่ตามกวางทองมา ระหว่างนั้นกวางก็ป็นปายภูเขาลูกหนึ่ง พระรามก็ไล่ตามไปอย่างกระชั้นชิด ทำให้ภูเขาลูกนั้นขาดออกเป็นช่องว่าง ขณะที่ติดตามกวางไปนั้น พระรามก็ทรงใช้ศรยิงกวาง แต่ลูกศรไปถูกภูเขาลูกอื่น ลูก เป็นเหตุให้ภูเขาลูกนี้ทะลุเป็นรูโหว่มองเห็นได้อย่างชัดเจนจากที่ไกล ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานเขาขาด เขาเศษได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานเขาขาด เขาเศษได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานเขาขาด เขาเศษ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกเรื่อง ตำนานเขาขาด เขาเศษ ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานเขาขาด เขาเศษ อีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานเขาขาด เขาเศษ

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานเขาขาด เขาเศษ

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 4

ตำนานเขาขาด เขาเศษ

ครั้งหนึ่งพระรามตามกวางทองมาในบริเวณอำเภอห้วยยอด กวางป็นปายภูเขาลูกหนึ่งในท้องที่ตำบลบางกุ้ง พระรามก็ไล่ตามไปอย่างกระชั้นชิด ทำให้ภูเขาลูกนั้นขาดออกเป็นช่องว่าง จึงเรียกชื่อว่า เขาขาด ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับรอยกวางและรอยพระรามปรากฏอยู่บนหินที่ภูเขานี้ ขณะที่ติดตามกวางไปนั้น พระรามก็ทรงใช้ศรยิงกวาง แต่ลูกศรไปถูกภูเขาอีกลูกหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกในตำบลเดียวกัน เป็นเหตุให้ภูเขาลูกนี้ทะลุเป็นรูโหว่มองเห็นได้อย่างชัดเจนจากที่ไกล ๆ ปรากฏมาจนปัจจุบันนี้ เรียกว่าเขานายพัน เศษหินส่วนที่ทะลุก็ติดลูกศรไปตกเป็นภูเขา อยู่ในท้องที่ตำบลเขาวิเศษ จึงเรียกชื่อว่า เขาเศษ

เรื่องเขาเศษนี้ยังมีตำนานอีกสายหนึ่งว่า มีพระสงฆ์เดินทางมาทางเรือนำสิ่งของมีค่าจะไปร่วมสร้างพระธาตุที่เมืองนครศรีธรรมราช เมื่อถึงบริเวณนี้เกิดเรืออัปปาง พระสงฆ์และผู้ติดตามได้นำสมบัติไปเก็บไว้บนภูเขาและอาศัยอยู่จนเสียชีวิต โดยทรัพย์สมบัติยังคงอยู่ และมีลายแทงว่า “ตาแบกยายทูน ทองทั้งมุลอยู่ใต้ตาแบก ใครคิดแตกกินไม่รู้สิ้นเหลือ” ทั้งยังมีเรื่องปาฏิหาริย์ว่าในวันที่ฝนตกลมแรงจะมีผู้มองเห็นพระสงฆ์รูปใหญ่ยืนอยู่บนภูเขา ทั้งเคยมีผู้พบแก้วแหวนเงินทองและพระพุทธรูปเป็นประเภท พระพิมพ์ในถ้ำ ซึ่งถ้าใครนำลงมาจากภูเขาก็จะมีอันเป็นไปต่าง ๆ จนต้องนำกลับไปคืน เรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์เหล่านี้ทำให้ได้ชื่อว่าเขาพระวิเศษ ต่อมาเสียงลั่นลงเป็นเขาวิเศษ และเขาเศษในที่สุด

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานเขาขาด เขาเสร็จจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระรามติดตามอะไรมาในบริเวณอำเภอห้วยยอด (รู้จำ)

ก. กวางทอง

ข. กระต่ายป่า

ค. สิงโตป่า

ง. ช้างเผือก

2. ข้อความใดถูกต้อง (รู้จำ)

ก. พระรามทรงใช้ธนูยิงกวาง

ข. พระรามทรงใช้ศรยิงกวาง

ค. พระรามให้ทหารติดตามกวางไป

ง. พระรามสามารถจับกวางทองได้

3. จากข้อความเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับแรก (เข้าใจ)

ก. พระรามทรงใช้ศรยิงกวางทอง

ข. ลูกศรของพระรามไปถูกภูเขาลูกหนึ่งจนทะลุเป็นรูโหว่

ค. พระรามติดตามกวางทองในบริเวณอำเภอห้วยยอด

ง. พระรามไล่ตามกวางทองไปจนทำให้ภูเขาขาดออกเป็นช่องว่าง

4. เพราะเหตุใดภูเขาที่พระรามตามกวางไปจึงได้ชื่อว่า “เขาขาด” (เข้าใจ)

ก. ภูเขา มีลักษณะเป็นช่องว่าง

ข. ภูเขา มีแม่น้ำกั้นตรงกลาง

ค. ภูเขา มีลักษณะคล้ายกับรอยกวาง

ง. ภูเขา มีลักษณะคล้ายกับรอยกวางและรอยพระราม

5. ตำนานเขาเศษอีกตำนานเป็นเรื่องราวที่เกิดจากใคร (เข้าใจ)

ก. พระราม

ข. ยายจัน

ค. พระยาเมง

ง. พระสงฆ์

6. หากนักเรียนต้องการจับกวาง ควรเลือกใช้อาวุธใดจึงจะเหมาะสม (นำไปใช้)

ก. แห

ข. ธนู

ค. มีด

ง. กระหริ่ง

7. วันที่ผู้คนสามารถมองเห็นพระสงฆ์รูปใหญ่ยืนอยู่บนภูเขาเขาพระวิเศษ ลักษณะภูมิอากาศเป็นอย่างไร (วิเคราะห์)

ก. มีเมฆมาก

ข. แดดออกจ้า

ค. ลมพัดแรง

ง. ฝนตกลมแรง

8. เพราะเหตุใดพระสงฆ์จึงเดินทางไปร่วมสร้างพระธาตุที่เมืองนครศรีธรรมราชไม่สำเร็จ (วิเคราะห์)

ก. เรือเกิดอัปปาง

ข. โคนโครงटकปล้นระหว่างทาง

ค. ทราบข่าวว่าพระธาตุสร้างเสร็จแล้ว

ง. หัวหน้าพระสงฆ์มรณภาพเสียก่อน

9. จากตำนานเขาเศษเขาขาดทั้ง 2 ส่วนไม่ได้กล่าวถึงเรื่องใด(สังเคราะห์)

ก. พระรามติดตามกวางทองในบริเวณอำเภอห้วยยอด

ข. พระรามไล่ตามกวางทองไปจนทำให้ภูเขาขาดออกเป็นช่องว่าง

ค. เรือของพระสงฆ์เกิดอัปปางระหว่างทางไปร่วมสร้างพระธาตุ

ง. พระสงฆ์แจกจ่ายทรัพย์สมบัติที่จะนำไปสร้างพระธาตุให้ชาวบ้านบริเวณนั้น

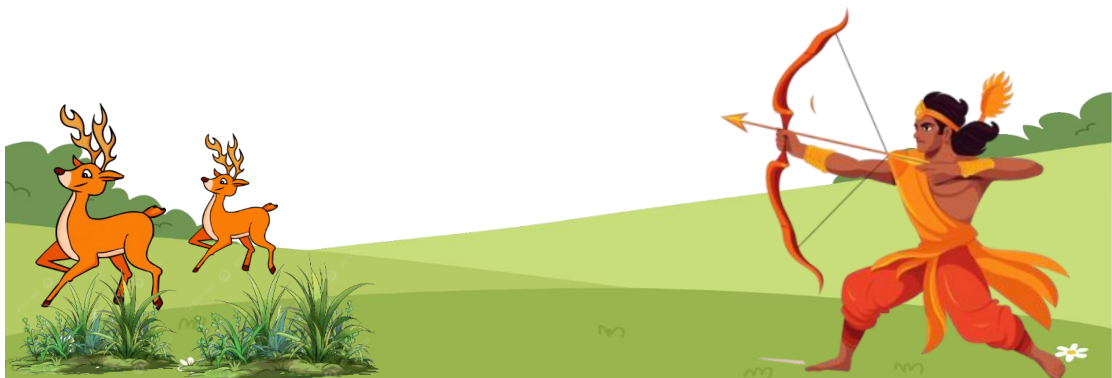
10. หากทรัพย์สมบัติของพระสงฆ์ตกไปอยู่ในมือของคนไม่ดี จะเกิดผลเสียอย่างไร (ประเมินค่า)

ก. ไม่เกิดผลเสีย

ข. ทำให้ได้บุญ

ค. ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด

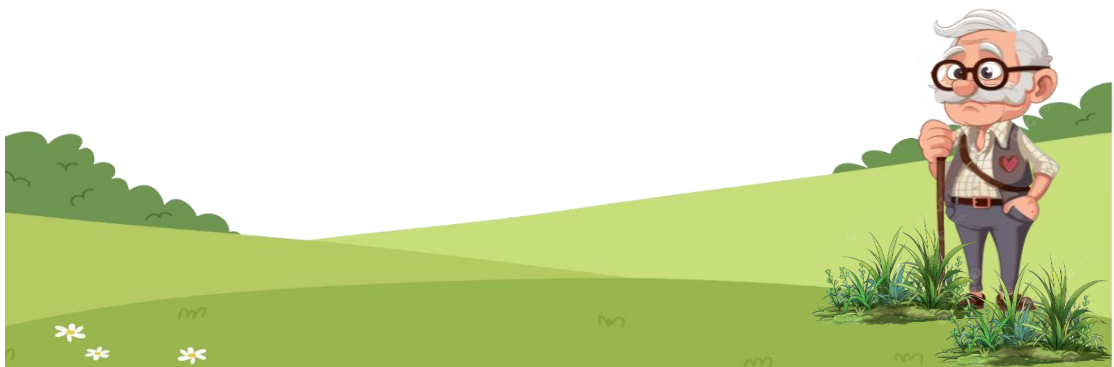
ง. ทำให้คนคนนั้นมีฐานะดีขึ้น

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 5

ตำนานภูเขาสาย

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 5 ตำนานภูเขาสาย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานภูเขาสาย เป็นเรื่องราวของต๋ายกผู้อาศัยอยู่ใกล้ ๆ ภูเขาสายเล่าว่า ในถ้ำจะมีพระพิมพ์ดินดิบวางเรียงเอาไว้มีทั้งรูปเล็ก รูปใหญ่สวยงามมาก แต่ที่สวยงามมากที่สุดก็คือแบบที่คนถือดอกไม้ปากทางเข้าถ้ำมีตัวกวางนั่งเฝ้าอยู่หนึ่งตัว หากจะเข้าถ้ำต้องกระโดดข้ามไปเพราะความกลัว และภายในถ้ำจะพบพระพิมพ์ดินดิบมากมายบนพื้นถ้ำ สันนิษฐานว่าผู้ที่ทำพระพิมพ์น่าจะเป็นสิ่งที่ไม่เป็นตัวตน นั่นก็คือผี แต่ไม่มีใครเคยเห็นตัว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานภูเขาสายได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานภูเขาสายได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานภูเขาสาย

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกเรื่อง ตำนานภูเขาสายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานภูเขาสายอีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานภูเขาสาย

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานภูเขาสาย

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 5

ตำนานภูเขาสาย

ในสมัยแรกเริ่มสร้างพระบรมธาตุนครศรีธรรมราช ชาวบ้านแถบหัวเมืองปักษ์ใต้กลุ่มหนึ่ง ได้นำแก้วแหวนเงินทองและของมีค่าต่าง ๆ จะไปร่วมสร้างพระบรมธาตุ แต่พอมาถึงสถานที่แห่งนี้ก็ทราบข่าวว่าพระบรมธาตุสร้างเสร็จแล้ว ถึงไปก็สายเกินไป ชาวบ้านจึงนำของมีค่าเหล่านั้นไปไว้ในถ้ำแล้วให้ชื่อว่า “ถ้ำเขาสาย”

ตาฮกผู้อาศัยอยู่ใกล้ ๆ ภูเขาสายเล่าว่า ในถ้ำจะมีพระพิมพ์ดินดิบวางเรียงเอาไว้มีทั้งรูปเล็ก รูปใหญ่สวยงามมาก แต่ที่สวยงามมากที่สุดก็คือแบบที่คนถือดอกไม้ ปากทางเข้าถ้ำมีตัวงูหนึ่งตัว หากจะเข้าถ้ำต้องกระโดดข้ามไปเพราะความกลัว และภายในถ้ำจะพบพระพิมพ์ดินดิบมากมายบนพื้นถ้ำ แต่ไม่สนใจเพราะคนในหมู่บ้านเล่าต่อ ๆ กันมาว่าถึงเก็บมาไว้ที่บ้านพระพิมพ์เหล่านั้นก็จะกลับไปอยู่เหมือนเดิม และคิดว่าไม่รู้จะนำพระพิมพ์เหล่านั้นมาทำประโยชน์อะไรและเมื่อถูกน้ำจะละลายเป็นดินหมด แต่ที่แปลกก็คือ จะไม่มีใครเคยพบเห็นผู้ที่ทำพระพิมพ์เหล่านั้นเลย แต่เคยได้ยินเสียงพูดคุยกันในถ้ำ และเสียงสากกะเบือตำกับครกเท่านั้น เมื่อเข้าไปดูในถ้ำก็ไม่พบเห็นผู้ใดเห็นแต่เพียงสากกะเบือของคำตั้งอยู่

ตาฮกเล่าต่อไปว่าพระพิมพ์ที่ตนเห็นบางรูปยังเปื่อย ๆ อยู่ เห็นลายนิ้วมือติดอยู่ก็มีพระพิมพ์บางรูปเป็นลายเสือเหมือนกับจะใช้เสือบุก่อนพิมพ์พระลงไป และมีตัวหนังสือติดอยู่แต่อ่านไม่ออก พระพิมพ์ที่ตาฮกเห็นจะเป็นรูปพระสีกร รูปนางสีดา รูปผู้ชายแก่ผ้า และอีกรูปตนจำลักษณะไม่ได้แล้ว ส่วนดินที่นำมาพิมพ์พระก็ได้มาจากดินหนองหว่า ซึ่งเป็นดินเหนียวริมหนองสีดอกบวบ ซึ่งตนเคยสังเกตเห็นรอยนิ้วมือเกาะดินเอาไป ชาวบ้านจึงพากันสันนิษฐานว่าผู้ที่ทำพระพิมพ์น่าจะเป็นสิ่งที่ไม่มิตัวตน นั่นก็คือผี แต่ไม่มีใครเคยเห็นตัว

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานภูเขาสายจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพิมพ์ดินดิบแบบที่สวยงามมากที่สุดคือแบบใด (รู้จำ)

ก. รูปคนถือดอกไม้	ข. รูปพระสี่กร
ค. รูปผู้ชายแก่ผ้า	ง. รูปลายเสือ
2. ดินที่นำมาพิมพ์พระได้มาจากที่ใด (รู้จำ)

ก. ดินภูเขาสาย	ข. ดินหนองหัว
ค. ดินริมแม่น้ำ	ง. ดินริมหนองน้ำ
3. “สีดอกบวบ” มีลักษณะอย่างไร (เข้าใจ)

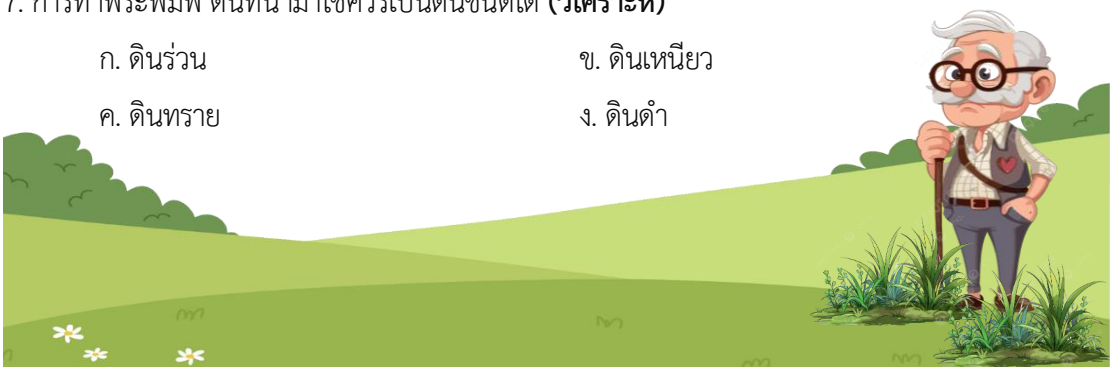
ก. สีเหลืองอ่อน ๆ	ข. สีเหลืองเข้ม
ค. สีเหลืองอ่อน ๆ ปนสีเขียวอ่อน	ง. สีเหลืองเข้มปนสีเขียวอ่อน
4. พระบรมธาตุนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ในภาคใด(เข้าใจ)

ก. ภาคใต้	ข. ภาคเหนือ
ค. ภาคกลาง	ง. ภาคตะวันออก
5. จากตำนาน “ตัวกง” มีลักษณะคล้ายสัตว์ชนิดใด (เข้าใจ)

ก. กบ	ข. เสือ
ค. สิงโต	ง. คางคก
6. ใครสามารถนำแนวคิดของเรื่องมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม (นำไปใช้)

ก. โกโก้โมยเงินวัด	ข. น้ำหวานบริจาคเงินซ่อมแซมศาลาวัด
ค. ชานมแอบหยิบพระพิมพ์กลับบ้าน	ง. ไมโลนำจานชามของวัดมาใช้ที่บ้าน
7. การทำพระพิมพ์ ดินที่นำมาใช้ควรเป็นดินชนิดใด (วิเคราะห์)

ก. ดินร่วน	ข. ดินเหนียว
ค. ดินทราย	ง. ดินดำ

8. ข้อความใดเกิดขึ้นเป็นลำดับสุดท้าย (วิเคราะห์)

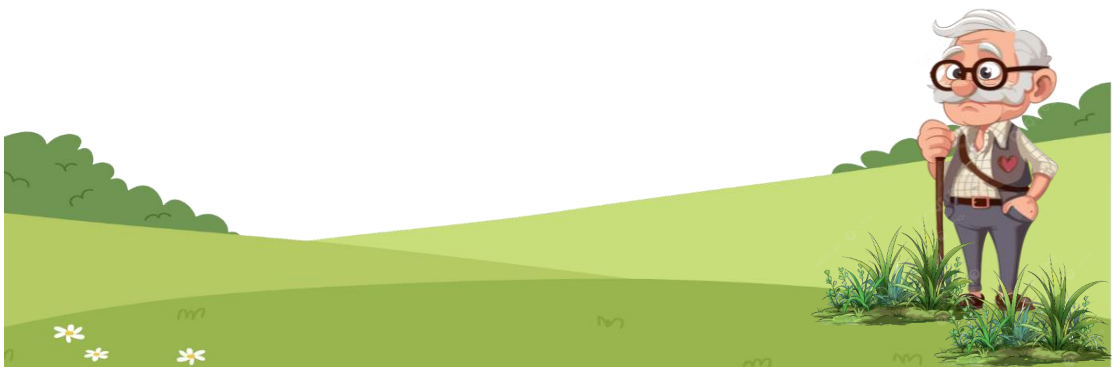
- ก. ตาสกอาศัยอยู่ใกล้ ๆ ภูเขาสาย
- ข. ดินที่นำมาพิมพ์พระได้มาจากดินหนองหว่า
- ค. ในถ้ำมีพระพิมพ์ดินดิบวางเรียงเอาไว้มีทั้งรูปเล็ก
- ง. ชาวบ้านนำแก้วแหวนเงินทองและของมีค่าต่าง ๆ ไปร่วมสร้างพระบรมธาตุ

9. พฤติกรรมของผู้ที่ทำพระพิมพ์สอดคล้องกับสำนวนใด (สังเคราะห์)

- ก. ปิดทองหลังพระ
- ข. กิ่งก่าได้ทอง
- ค. ชี้อ้างจับตักแตน
- ง. ธรรมะย่อมชนะอธรรม

10. จากตำนาน ภูเขาสาย ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)

- ก. ผู้ที่ทำพระพิมพ์เป็นเทวดา
- ข. ดินที่นำมาพิมพ์พระเป็นดินร่วน
- ค. ชื่อถ้ำเขาสาย เกิดจาก ชาวบ้านบริเวณนั้นชอบนอนตื่นสาย
- ง. พระพิมพ์ดินดิบที่สวยงามมากที่สุดคือรูปคนถือดอกไม้

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
เรื่องที่ 6
ตำนานเกาะเกตรา

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 6 ตำนานเกาะเกตรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานเกาะเกตรา เป็นเรื่องราวของตาพุตกับยายทองและลูกชายอีกหนึ่งคน วันหนึ่งพ่อค้าชาวไทรบุรีได้นำสินค้าเข้ามาค้าขายเห็นลูกชายของตายุายจึงเอ่ยปากชวนไปอยู่ที่เมืองไทรบุรีด้วย ต่อมาเจ้าพระยาเมืองไทรบุรีได้มาเห็นเด็กชายก็เกิดความรักความเอ็นดู จึงรับเป็นบุตรบุญธรรมและให้แต่งงานกับลูกสาวของตน วันหนึ่งภรรยาจึงชวนสามีไปเยี่ยมพ่อตาแม่ยาย เมื่อลูกชายเมื่อเห็นสภาพของพ่อแม่ก็เกิดความอับอายไม่ยอมรับว่าเป็นพ่อแม่ของตน สองตายุายเกิดความเสียใจเป็นอันมากจึงเอาหมูย่างไปวางที่หัวเรือแล้วอธิษฐานว่า ถ้าหากเป็นลูกชายของตนจริงขอให้มันอันเป็นไป ออกจากท่าเรือไม่ได้ พอสินค้าสาบแช่งก็เกิดพายุลูกเรือของลูกชายลูกสะใภ้ก็อับปางลง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานเกาะเกตราได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานเกาะเกตราได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานเกาะเกตรา

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกเรื่อง ตำนานเกาะเกตรา ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานเกาะเกตราอีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานเกาะเกตรา

5.2 แบบฝึกทักษะ เรื่อง ตำนานเกาะเกตรา

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 6

ตำนานเกาะเกตรา

มีครอบครัวๆ หนึ่ง มีตาพูดกับยายทองและลูกชายอีกหนึ่งคน นับถือศาสนาพุทธ ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านพระม่วง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง อยู่มาวันหนึ่งมีเรือสำเภาของพ่อค้าชาวไทรบุรีได้นำสินค้าเข้ามาค้าขายที่ท่าเรือกันตัง ฝ่ายลูกชายของตายายก็ได้มาชมสินค้าในเรือเหมือนกับคนอื่น ๆ เมื่อพ่อค้าเห็นเข้าก็เกิดความรักความเอ็นดู จึงเอ่ยปากชวนไปอยู่ที่เมืองไทรบุรีด้วย และได้ช่วยพ่อค้าทำงานอย่างขยันขันแข็ง อยู่มาวันหนึ่งเจ้าพระยาเมืองไทรบุรีได้มาเห็นเด็กชายก็เกิดความรักความเอ็นดู จึงขอเด็กชายจากพ่อค้าไปเลี้ยงดูเป็นบุตรบุญธรรมโดยให้เข้านับถือศาสนาอิสลาม เจ้าพระยาได้เลี้ยงดูเป็นอย่างดี ทำให้เด็กชายหลงระเหิงลืมตนว่าเป็นใคร ครั้นมีอายุสมควรแก่การมีเหย้ามีเรือน เจ้าพระยา就给แต่งงานกับลูกสาวของตน หลังจากแต่งงานฝ่ายหญิงก็คิดที่จะไปเยี่ยมพ่อแม่ของสามีและคอยรับจ้างงานสามี ต้องยอมจึงได้ตกแต่งเรือสำเภาขนาดใหญ่ และให้คนเดินทางล่วงหน้าไปก่อนเพื่อแจ้งข่าวให้กับตายาย

ตายายเมื่อรู้ข่าวว่าลูกชายลูกสะใภ้จะมาเยือนก็ดีใจยิ่งนัก จึงได้จัดเตรียมข้าวของมากมายไว้คอยต้อนรับโดยเฉพะหม้อย่าง เพราะคิดว่าลูกชายยังคงอยากกินเหมือนสมัยที่เคยอยู่กับตน ครั้นถึงวันกำหนดสองสามีภรรยา ก็เล่นเรือมาถึงปากน้ำกันตัง ลูกชายเมื่อเห็นสภาพของพ่อแม่ก็เกิดความอับอายไม่ยอมรับว่าเป็นพ่อแม่ของตน สองตายายเกิดความเสียใจเป็นอันมากจึงเอาหม้อย่างไปวางที่หัวเรือแล้วอธิษฐานว่า ถ้าหากเป็นลูกชายของตนจริงขอให้มอันเป็นไป ออกจากท่าเรือไม่ได้ พอสิ้นคำสาปแช่งก็เกิดพายุลูกอย่างหนัก ได้พัดเรือของลูกชายลูกสะใภ้อับปางลงสมบัติพัสดุานข้าวของต่าง ๆ ก็ล่องลอยกลายเป็นเกาะ ต่าง ๆ ในน่านน้ำแห่งนี้ เช่น หม้อย่างกลายเป็นเกาะสุกร เรือสำเภากลายเป็นเกาะเกตรา นอกนั้นมีเกาะไข่ เกาะกล้วย เกาะเขาหินตา เกาะเขาหินยาย เกาะไก่ เป็นต้น

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานเกาะเกตราจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- ตายายเตรียมอะไรไว้ต้อนรับลูกชายกับลูกสะใภ้ (**รู้จำ**)

ก. มะม่วง	ข. หมูย่าง
ค. เป็ดพะโล้	ง. เนื้อย่าง
- ใครรับลูกชายของตายายเป็นบุตรบุญธรรม (**รู้จำ**)

ก. นายสำเภา	ข. พ่อค้าชาวไทรบุรี
ค. เพื่อนของตายาย	ง. เจ้าพระยาเมืองไทรบุรี
- ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม **ไม่สามารถ**กินเนื้อสัตว์ชนิดใดได้ (**เข้าใจ**)

ก. วัว	ข. เป็ด
ค. หมู	ง. ไก่
- ข้อใดมีความหมายต่างจากพวก (**เข้าใจ**)

ก. กุน	ข. กุญชร
ค. วราหะ	ง. จรูก
- จากตำนานเกาะเกตราเหตุการณ์ใดเกิดเป็นลำดับสุดท้าย (**เข้าใจ**)

ก. ลูกชายลูกสะใภ้อับปางลง
ข. เด็กชายแต่งงานกับลูกสาวของเจ้าพระยา
ค. พ่อค้าชาวไทรบุรีนำสินค้ามาขายที่ทำเรือกันตั้ง
ง. เจ้าพระยาเมืองไทรบุรีรับเด็กชายไปเลี้ยงดูเป็นบุตรบุญธรรม
- นักเรียนสามารถนำแนวคิดเรื่องใดจากตำนานเกาะเกตรามาใช้ในชีวิตประจำวัน (**นำไปใช้**)

ก. ความกตัญญู	ข. ความอดทน
ค. ความซื่อสัตย์	ง. ความสามัคคี
- นักเรียนคิดว่าลูกชายของตายายมีลักษณะนิสัยอย่างไร (**วิเคราะห์**)

ก. ขาดความกตัญญู	ข. ขาดความอดทน
ค. ขยันทำมาหากิน	ง. เป็นคนประหยัด

8. การกระทำของตายายที่มีต่อลูกชายสอดคล้องกับสำนวนใด (สังเคราะห์)

ก. คางคกขึ้นวอ

ข. กรวดน้ำคว่ำขัน

ค. ตักน้ำรดหัวตอ

ง. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี

9. ลักษณะนิสัยของลูกชายสอดคล้องกับสำนวนใดมากที่สุด (สังเคราะห์)

ก. จองห้องพองชน

ข. ทำคุณบูชาโทษ

ค. คางคกขึ้นวอ

ง. วัวลี้มดดิน

10. จากตำนานเกาะเกตรา ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)

ก. ตายายมีฐานะร่ำรวย

ข. เรือสำเภากลายเป็นเกาะกล้วย

ค. เรือของลูกชายอัปปางลงเพราะคำสาปแช่ง

ง. เจ้าพระยาเมืองไทรบุรีรับเด็กชายเป็นบุตรบุญธรรม

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 7

ตำนานวัดกุเขาทอง

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 7 ตำนานวัดภูเขาทอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

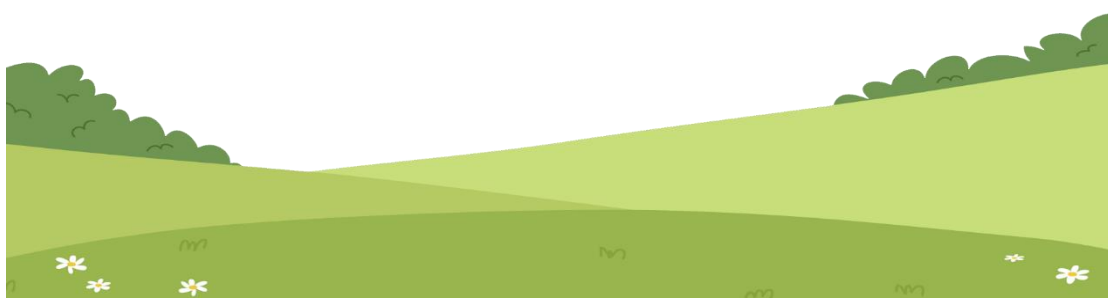
ตำนานวัดภูเขาทอง เป็นเรื่องราวของขุนศรีศรัทธา อดีตเจ้าเมืองพัทลุง และพระชยานำทรัพย์สินเงินทองไปร่วมถวายเป็นพุทธบูชา เพื่อร่วมบุญองค์พระบรมธาตุ แต่เนื่องจากมีระยะทางยาวไกลมาก การบูรณะองค์พระบรมธาตุเสร็จสิ้นลงเสียก่อน จึงตัดสินใจนำทรัพย์สินเงินทองทั้งหลายบรรจุไว้ในถ้ำเขาชุมทองและถ้ำเขาหลักจันทร์ หลังจากนั้นได้สร้างพระพุทธรูปไสยาสน์ทรงเทริดมโนราห์ไว้หน้าปากถ้ำ แล้วผูก 2 คำกลอนปริศนาธรรมตามแบบฉบับครุฑมโนราห์ไว้เพื่อคุ้มครอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานวัดภูเขาทองได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานวัดภูเขาทองได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานวัดภูเขาทอง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกเรื่อง ตำนานวัดภูเขาทอง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานวัดภูเขาทอง อีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

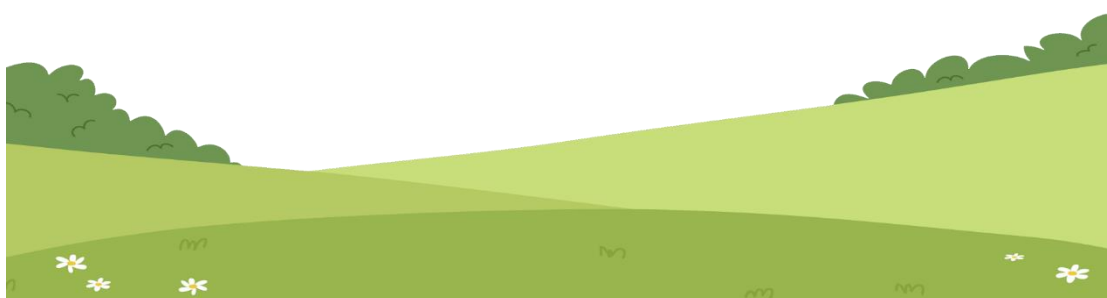
5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานวัดภูเขาทอง

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานวัดภูเขาทอง

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 7

ตำนานวัดภูเขาทอง

อดีตเจ้าเมืองพัทลุง “ขุนศรีศรัทธา” (เจ้าหน่อ) และพระชายาผู้มีนามว่า พระนางเลือดขาว โดยเมื่อ พ.ศ. 1493 ทั้ง 2 องค์ได้รับข่าวว่า พระเจ้าศรีธรรมโศกราชที่ 2 เจ้าเมืองนครศรีธรรมราช เติรมบูรณะองค์พระบรมธาตุ เมืองนครศรีธรรมราช เพื่อให้เป็นไปตามอย่างที่ประเทศศรีลังกาสร้างเอาไว้ในอดีต เจ้าเมืองพัทลุงพยายามช่วยเหลือการบูรณะครั้งนี้ ด้วยการนำทรัพย์สินเงินทองไปร่วมถวายเป็นพุทธบูชา แต่เนื่องจากมีระยะทางยาวไกลมาก จำเป็นที่จะต้องพักค้างแรมยังสถานที่ต่าง ๆ ดังนั้น การบูรณะองค์พระบรมธาตุเสร็จสิ้นลงเสียก่อน จึงตัดสินใจนำทรัพย์สินเงินทองทั้งหลายบรรจุไว้ในถ้ำเขาชุมทอง (วัดภูเขาทอง) และถ้ำเขาหลักจันทร์ (เขาโทรง) พร้อมทั้งยังอธิษฐานให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยพิทักษ์รักษา เพื่อจะได้นำทรัพย์สินเงินทองที่เก็บไว้นี้ ไปสร้างวัดวาอารามตามความตั้งใจเดิม หลังจากนั้นได้สร้างพระพุทธรูปไสยาสน์ทรงเทริดมโนราห์ไว้หน้าปากถ้ำ แล้วผูก 2 คำกลอนปริศนาธรรมตามแบบฉบับครุฑมโนราห์ไว้เพื่อคุ้มครองว่า “ลำแตนมี่แลนครอบศพ ผู้ใดแก้จบ ทำกินไม่รู้สิ้น” และมีอีกบทหนึ่งว่า “หนองหัดมีพัดเสมา มีทุ่งหญ้าคา มีป่าเรียง”

ต่อมาได้มีชาวต่างชาติ ที่มาทำเหมืองแร่ในบริเวณใกล้เคียง สามารถไขปริศนาธรรมที่ถ้ำเขาหลักจันทร์ จึงได้นำสมบัติต่าง ๆ กลับไปยังบ้านเมืองของตน

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานวัดภูเขาทองจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ใครเป็นผู้ก่อตั้งวัดภูเขาทอง (**รู้จำ**)

ก. ชาวต่างชาติ	ข. ชาวบ้าน
ค. อดีตเจ้าเมืองพัทลุง	ง. เจ้าเมืองนครศรีธรรมราช
2. พระเจ้าศรีธรรมมาไตรภพที่ ๒ มีการบูรณะสิ่งใด (**รู้จำ**)

ก. บูรณะวัดภูเขาทอง	ข. บูรณะองค์พระบรมธาตุ
ค. บูรณะถ้ำเขาหลักจันทร์	ง. บูรณะพระพุทธรูปไสยาสน์
3. องค์พระบรมธาตุ เมืองนครศรีธรรมราช สร้างตามแบบของประเทศใด (**รู้จำ**)

ก. ประเทศพม่า	ข. ประเทศอินเดีย
ค. ประเทศศรีลังกา	ง. ประเทศเนปาล
4. จากคำกลอน “หนองหัดมีพัดเสมา มีทุ่งหญ้าคา มีป่าเรียง” คำว่า “เสมา” มีความหมายว่าอย่างไร (**เข้าใจ**)

ก. ใบโพธิ์	ข. ดอกบัว
ค. เครื่องหมายบอกเขตวัด	ง. เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์
5. จากข้อที่ 4 “เสมา” มีลักษณะคล้ายกับอะไร (**เข้าใจ**)

ก. ใบโพธิ์	ข. ดอกบัว
ค. พระพุทธรูป	ง. เเทริดมโนราห์
6. ใครนับถือศาสนาเดียวกับขุนศรีศรีธา (**เข้าใจ**)

ก. หมวยไปทำบุญที่วัดทุกวันพระ
ข. หมากไปละหมาดกับเพื่อนที่มีস্যิด
ค. หมิงไปร่วมพิธีจุฬากรรมของหลาน
ง. หมิวไปทำกิจกรรมที่โบสถ์ทุกวันอาทิตย์

7. นักเรียนสามารถนำแนวคิดของเรื่องใดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
- ก. ตั้งใจทำงาน
ข. พุดจาไพล่
ค. คอยช่วยเหลือกัน
ง. ทะเลาะกับเพื่อนทุกวัน
8. ใครปฏิบัติตนตามหน้าที่ของชาวพุทธได้เหมาะสม (วิเคราะห์)
- ก. อุ้มชิตเขียนฝาผนังวัด
ข. อายนาลูกสุนัขไปปล่อยทิ้งไว้ที่วัด
ค. โอมขโมยพระพุทธรูปไปขาย
ง. ออยศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับพระบรมธาตุ
9. ตำนานวัดกุเขาทอง กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ (สังเคราะห์)
- ก. การบูรณะองค์พระบรมธาตุ
ข. การสร้างวัดกุเขาทอง
ค. ความตั้งใจในการสร้างวัดของอดีตเจ้าเมืองพัทลุง
ง. การนำทรัพย์สินเงินทองไปเก็บไว้ในถ้ำเขาหลักจันทร์
10. จากตำนานวัดกุเขาทอง ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น (ประเมินค่า)
- ก. วัดกุเขาทองตั้งขึ้นมาจากอดีตเจ้าเมืองพัทลุง
ข. อดีตเจ้าเมืองพัทลุงน่าจะมีความรู้ด้านมนตร์
ค. พระเจ้าศรีธรรมโศกราชที่ 2 มีการบูรณะองค์พระบรมธาตุ
ง. ชุนศรีศรัทธานำทรัพย์สินเงินทองทั้งหลายบรรจุไว้ในถ้ำเขาชุมทอง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
เรื่องที่ 8
ตำนานเกาะลิบง

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 8 ตำนานเกาะลิบง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานเกาะลิบง เป็นเรื่องราวของตายายคู่หนึ่ง มีลูกชายหนึ่งคนชื่อว่า ลิบง เมื่อนายลิบงเติบโตใหญ่ก็ได้แต่งงานกับสาวหญิงสาวที่ชื่อ มุก นายลิบงและภรรยาก็ได้ร่ำลาพ่อแม่ไปทำมาหากินที่เมืองจันทน์เมื่อเมื่อทั้งสองร่ำรวยและมีโอกาสกลับมาเยี่ยมเมืองไทยพร้อมด้วยภรรยา พ่อแม่จึงปลุกต้นมะม่วงรอ แต่เขาไม่ได้แวะมาเยี่ยมเยียนพ่อแม่เลย เพราะรู้สึกอับอายที่พ่อแม่มีฐานะยากจน พ่อแม่รู้สึกเสียใจมากจึงสาปแช่งว่า หากลูกชายไม่ได้กลับมาหาตนก็ขอให้เรือถูกพายุซัด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานเกาะลิบงได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานเกาะลิบงได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานเกาะลิบง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกรื่อง ตำนานเกะลิบง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานเกะลิบงอีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานเกะลิบง

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานเกะลิบง

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 8

ตำนานเกาะลิบง

ตายายชวากันตั้งคู่หนึ่ง มีลูกชายหนึ่งคนชื่อว่า ลิบง เมื่อนายลิบงเติบโตใหญ่ก็ได้แต่งงานกับสาวหญิงสาวที่ชื่อ มุก นายลิบงและภรรยาก็ได้ร่ำลาพ่อแม่ไปทำมาหากินที่เมืองจีน จนเมื่อเมื่อทั้งสองร่ำรวยและมีโอกาสกลับมาเยี่ยมเมืองไทยพร้อมด้วยภรรยา โดยจะมาซื้อข้าวของต่าง ๆ เพื่อนำบรรทุกใส่เรือสำเภากลับไปขายที่เมืองจีนด้วย แต่เขาไม่ได้แวะมาเยี่ยมเยียนพ่อแม่เลย เพราะรู้สึกอับอายภรรยาและบริวารที่พ่อแม่มีฐานะยากจน

พ่อแม่เมื่อทราบข่าวว่าลูกชายกลับมาเมืองไทย จึงปลุกต้นมะม่วงไว้ที่ริมชายหาดไว้รอลูกชายกลับมา ด้วยความดีใจอยากพบเจอลูก ก็เดินทางไปดูที่ทำเรือปรากฏว่าไม่พบลูกชาย ก็รู้สึกเสียใจมากจึงสาปแช่งว่า หากลูกชายไม่ได้กลับมาหาดนั้นก็ขอให้เรือถูกพายุพัด และแล้วลูกชายของเขาก็โดนพายุพัดตามคำสาปแช่งของพ่อแม่ ข้าวของกระจุกกระจายลอยละล่องไปตามเกาะต่าง ๆ จนกลายเป็นชื่อของเกาะนั้น ๆ ไป เช่น เกาะลิบง ก็คือชื่อลูกชาย เกาะมุกก็คือ ชื่อลูกสะใภ้ เกาะแหวน เกาะเชือก เกาะโพงและเกาะอื่น ๆ ในแถบนี้ ก็มาจากชื่อข้าวของที่อยู่ในเรือ และกระจุกกระจายไปด้วยแรงพายุตามคำของพ่อแม่ ส่วนต้นมะม่วงที่ตายายปลูกไว้ต้นนั้นก็ได้กลายเป็นชื่อบ้านพระม่วง ซึ่งต้นมะม่วงส่วนที่ยืนไปนอกฝั่งนั้นมีรสเปรี้ยวเพราะความแค้นของตายาย ส่วนที่อยู่ในฝั่งนั้นมีรสหวานมากเพราะความรักของตายาย

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานเกาะลิบงจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นายลิบงแต่งงานกับใคร (**รู้จำ**)

ก. นางแหวน

ข. นางมุก

ค. นางแจ่ม

ง. ลูกสาวนายสำเภา

2. ตายายปลูกต้นอะไรไว้ที่ริมชายหาดเพื่อรอลูกชายกลับมา (**รู้จำ**)

ก. ต้นมะพร้าว

ข. ต้นมะม่วง

ค. ต้นกล้วย

ง. ต้นสน

3. ข้อใดส่งผลให้นายลิบงเรือล่ม (**เข้าใจ**)

ก. พ่อแม่ปลูกต้นมะม่วงไว้รอบ

ข. ต้นมะม่วงมีหลายต้น

ค. ไม่กลับไปหาพ่อแม่

ง. ภรรยาคลอดลูก

4. ข้อใดบอกลักษณะของมะม่วงที่มีรสเปรี้ยว **ได้ถูกต้อง** (**เข้าใจ**)

ก. เพราะความเค็มของพ่อ

ข. เพราะตายายไม่ได้รดน้ำ

ค. เพราะความรักของตายาย

ง. เพราะความเค็มของตายาย

5. ใครนำคุณธรรมที่ได้จากนายลิบงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (**นำไปใช้**)

ก. ปรีชาชนอดทนจนประสบความสำเร็จ

ข. ดนัยมีความปรารถนาต่อคนรอบข้าง

ค. โอบอ้อมเข้าแถวเคารพธงชาติอย่างเป็นระเบียบ

ง. กวีศักดิ์ชอบช่วยเหลือคนที่ได้รับความเดือดร้อน

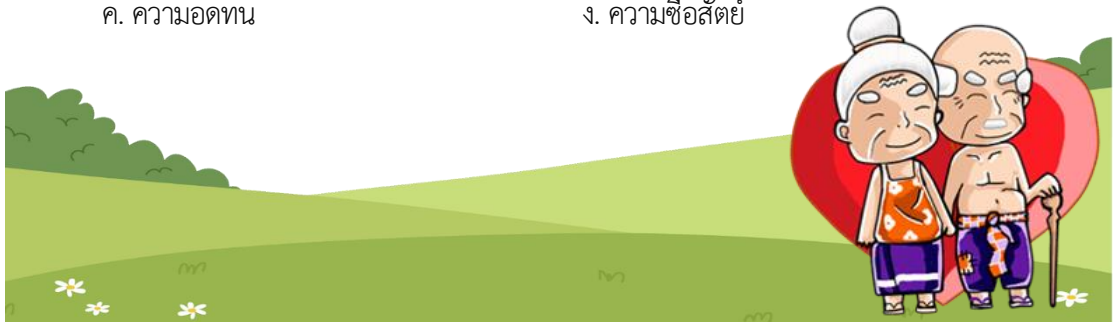
6. นายลิบงขาดคุณธรรมต่อบุพการีในเรื่องใดมากที่สุด (**วิเคราะห์**)

ก. ความขยัน

ข. ความกตัญญู

ค. ความอดทน

ง. ความซื่อสัตย์

7. “ต้นมะม่วงส่วนที่ขึ้นไปนอกฝักนั้นมีรสเปรี้ยว **เพราะความเค็มของตายาย**” ประโยคที่ขีดเส้นใต้ตรงกับสำนวนใดมากที่สุด (วิเคราะห์)
ก. ตีปลาหน้าไซ	ข. ไฟสุ่มขอน
ค. วัวลี้มตีน	ง. ลูกทรี
8. อะไรเป็นแรงจูงใจให้พ่อแม่สาธยายนายลิบง (วิเคราะห์)
ก. ความเค็ม	ข. ความจน
ค. ความรวย	ง. ความสบาย
9. เพราะเหตุใดตายายจึงสาปแช่งให้เรือของนายลิบงถูกพายุซัด (สังเคราะห์)
ก. เพราะนายลิบงสร้างหนี้ไว้ให้
ข. เพราะตายายโกรธที่นายลิบงขโมยต้นมะม่วง
ค. เพราะนายลิบงอับอายที่พ่อแม่มีฐานะยากจน
ง. เพราะตายายเคียดแค้นที่นายลิบงไม่ได้กลับมาหาตน
10. นักเรียนจะแนะนำพ่อแม่ของนายลิบงอย่างไร เมื่อทราบว่านายลิบงไม่สามารถเดินทางมาหาได้ (ประเมินค่า)
ก. บอกให้ไต่คนต้นมะม่วงทิ้ง
ข. บอกให้รอก่อน เพราะนายลิบงอาจมีเหตุผลส่วนตัว
ค. บอกให้สาปแช่งนายลิบง เพราะเขาลี้มพ่อแม่
ง. บอกให้มีลูกใหม่อีกคนเพื่อทดแทนนายลิบง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
เรื่องที่ 9
ตำนานตาหมอช่อง

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 9 ตำนานตาหมอช่อง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานตาหมอช่อง เป็นเรื่องราวของตาหมอช่องสร้างขนาดเล็กๆ อาศัยอยู่บริเวณทุ่งนาช่องเฝ้านาข้าวและฝูงควายที่เลี้ยง ตาหมอช่องมีวิชาคาถาอาคมที่แกร่งกล้า และชอบช่วยเหลือชาวบ้านในพื้นที่เวลาใครมีปัญหาเกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์ วันหนึ่งคาถาเกิดดีเข้าร่างตนเอง กลายเป็นมนตรากินร่าง จนกลายสภาพจากคนเป็นเสือหรือเป็น “สมิง” อยู่ ณ สถานที่แห่งนั้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานตาหมอช่องได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานตาหมอช่องได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานตาหมอช่อง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกรื่อง ตำนานดาหมอช่องให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานดาหมอช่องอีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานดาหมอช่อง

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานดาหมอช่อง

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 9

ตำนานตาหมอช่อง

สมัยก่อนมีชายชราคนหนึ่งเดินทางมาจากบริเวณช่องเขารอยต่อระหว่างจังหวัดตรังและพัทลุง พอรู้สึกเหน็ดเหนื่อยท่านก็พักค้างแรมและตั้งตนเป็นเจ้าที่อยู่หลังค่ายลูกเสือรักษานุประดิษฐ์ ชาวบ้านนิยมเรียกชื่อท่านว่า “ตาช่อง” ถือเป็นคนเก่าคนแก่ของที่นี่และเพราะตาช่องเรียนวิชาคาถาอาคมจนแกร่งกล้า มีอุปนิสัยส่วนตัว คือ ชอบช่วยเหลือชาวบ้านในพื้นที่เวลาใครมีปัญหาเกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์ เวลาชาวบ้านเดือดร้อนก็มักมาขอให้ท่านช่วย ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ชาวบ้านจึงขนานนามท่านว่า “ตาหมอช่อง” ซึ่งหมายถึง ผู้ศักดิ์สิทธิ์หรือคนที่มีความขลัง บ้างก็เรียกว่า “ตาขุนช่อง”

สมัยนั้นยังมี “ทุ่งนาช่อง” อันเป็นนาข้าวที่มีความอุดมสมบูรณ์ยิ่ง ตาหมอช่องชอบเดินทางเท้าจากบ้านแถวหลังค่ายลูกเสือรักษานุประดิษฐ์ เพื่อมาทำนาที่นี่เป็นประจำ นอกจากนี้ตาหมอช่องยังเลี้ยงควายไว้อีกฝูงหนึ่ง แกเลยอาศัยสร้างนาไว้หลังหนึ่งสำหรับนอนเฝ้านาข้าวและฝูงควายที่เลี้ยง โดยมีลูกสาวคอยส่งข้าวส่งน้ำวันละสามเวลาเช้า เที่ยง เย็น ซึ่งตาหมอเป็นคนเล่นอาคม และอยู่มาวันหนึ่งคาถาเกิดดีเข้าร่างตนเอง กลายเป็นมนตราकिनร่าง แกเริ่มมีหางงอกยาวออกมาเรื่อย ๆ มีขนตามตัว มีกรงเล็บงอกออกมาจากปลายนิ้วอย่างน่ากลัว ตาหมอช่องจึงเรียกลูกสาวเข้ามาพบแล้วพูดว่า “นับแต่บัดนี้ เจ้าไม่ต้องมาคอยส่งข้าวส่งน้ำพ่ออีกต่อไปแล้ว เพราะพ่อกำลังจะกลายเป็นเสืออาจทำร้ายเจ้าได้” หลังจากนั้น ก็ไม่มีใครพบตาหมอช่องอีกเลย มีเพียงเรื่องเล่าขานจากชาวบ้านในพื้นที่ว่า พบเจอพญาเสือโคร่งขนาดใหญ่เดินวนเวียนอยู่ในย่านนั้นแทน จนชาวบ้านเชื่อว่า พญาเสือตนนั้น คือ “ตาหมอช่อง” ที่กลายสภาพจากคนเป็นเสือหรือเป็น “สมิง” อยู่ ณ สถานที่แห่งนั้น เพื่อปกป้องคุ้มครองดูแลลูกหลานในวงศ์ตระกูลให้ประสบต่อกรรมชว โดยรอยเท้าเสือของตาหมอช่องจะแปลกจากรอยเท้าเสือปกติทั่วไป ตรงที่รอยเท้าทั้งสี่ของท่านจะมีเพียงแค่ 4 นิ้ว (เสือปกติตามธรรมชาติ เท้าหน้ามี 5 นิ้ว และเท้าหลังมี 4 นิ้ว) ว่ากันว่า หลังจากทวดตายดวงวิญญาณ

ของท่านได้มาสิ่งสถิตอยู่ตรงบริเวณหลักเขตตรัง – พัทลุง ในสภาพเสือหรืองูใหญ่ และเชื่อว่า ถ้าบูชาท่านแล้ว จะก่อให้เกิดความเจริญงอกงามตามมา ใครของหายสามารถไปทำการ “บน” ไว้กับท่านได้ ใครอยากให้ลูกให้หลานสอบติดเป็นข้าราชการก็ให้มาทำการบนไว้กับท่าน เพราะในรูปของ “เสือ” ชาวบ้านเชื่อว่า จะส่งเสริมดลบันดาลให้สอบติดและเป็นใหญ่เป็นโตในวงราชการได้ อีกอย่างหนึ่งในสมัยก่อนชาวบ้านในพื้นที่เล่าว่า ถ้าคณะหนึ่งตะลุงหรือนอราที่เดินทางข้ามจังหวัดตรัง – พัทลุง ผ่านมาถึงตรงจุดนี้แล้วไม่ยอมหยุดเพื่อเล่นหนังถวาย “ดาหมอช่อง” หรือ “ทวดหลักเขต” จะมีอันเป็นไป คือ อาจจะเจ็บไข้ได้ป่วยปวดท้อง ปวดหัว หรือไม่ก็ประสบอุบัติเหตุร้ายแรงได้

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานดาหมอช่องจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- อุปนิสัยส่วนตัวของดาหมอช่องคืออะไร (รู้จำ)

ก. มีเมตตา	ข. เป็นคนตลก
ค. จิตใจดี	ง. ชอบช่วยเหลือชาวบ้าน
- รอยเท้าทั้งสี่ของเสือดาหมอช่องจะมีกี่นิ้ว (รู้จำ)

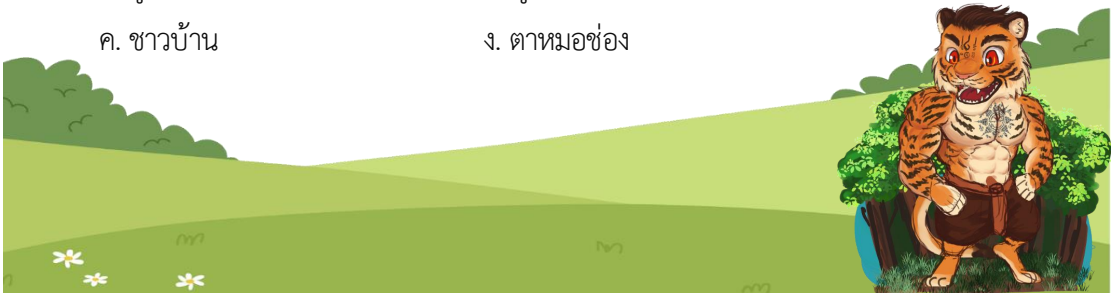
ก. 3 นิ้ว	ข. 4 นิ้ว
ค. 5 นิ้ว	ง. 6 นิ้ว
- “เมื่อคาถาเกิดดีเข้าร่างตนเอง กลายเป็นมนตรากินร่าง” ทำให้ดาหมอช่องกลายเป็นอะไร (เข้าใจ)

ก. ลิง	ข. เสือ
ค. สิงโต	ง. ชะนี
- เพราะเหตุใดชาวบ้านจึงขนานนามดาช่องว่า “ดาหมอช่อง” (เข้าใจ)

ก. เพราะท่านมีน้ำใจ
ข. เพราะท่านมีความชำนาญในการรบ
ค. เพราะท่านเป็นคนขยันทำมาหากิน
ง. เพราะท่านเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์และมีคาถาอาคม

5. คุณธรรมใดของตาทมอซ่งที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
ก. ความมีน้ำใจ	ข. ความประหยัด
ค. ความกล้าหาญ	ง. ความรัก
6. จากคุณธรรมของตาทมอซ่ง ใครนำไปใช้ได้ไม่เหมาะสม (นำไปใช้)
ก. เอแบ่งขนมให้น้อง ๆ
ข. บีให้เพื่อนลอกการบ้าน
ค. ชี้นำอาหารไปให้สุนัขจรจัด
ง. ดีช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียน
7. จากลักษณะของตาทมอซ่งที่ว่า “มีหางงอกยาวออกมาเรื่อย ๆ มีขนตามตัว มีกรงเล็บงอกออกมาจากปลายนิ้วอย่างน่ากลัว” นักเรียนคิดว่าเป็นลักษณะของสัตว์ใด (วิเคราะห์)
ก. ลิง	ข. เสือ
ค. สิงโต	ง. ชะนี
8. ทำไมตาทมอซ่งจึงไม่ให้ลูกสาวส่งข้าวส่งน้ำให้อีก (วิเคราะห์)
ก. เพราะต้องการทำอาหารกินเอง
ข. เพราะไม่อยากเป็นภาระของลูกสาว
ค. เพราะจะเข้าไปฝึกวิชาอาคมในป่า
ง. เพราะตนเองกำลังจะกลายเป็นเสือ
9. สำนวนใดไม่สอดคล้องกับลักษณะอุปนิสัยของตาทมอซ่งที่แสดงต่อชาวบ้าน (สังเคราะห์)
ก. ข้าวแดงแกงร้อน	ข. ปิดทองหลังพระ
ค. มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ	ง. น้ำเกลือ น้ำปลาร้ารดหัว
10. จากการกระทำของตาทมอซ่งที่ไม่ให้ลูกสาวส่งข้าวส่งน้ำให้อีก เกิดประโยชน์กับใครมากที่สุด (ประเมินค่า)
ก. ลูกสาว	ข. ลูกชาย
ค. ชาวบ้าน	ง. ตาทมอซ่ง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 10

ตำนานราชฎ์นายก

ราชฎ์นายกได้สร้างลานกระบี่ สะสมสมัครพรรคพวกฝึกซ้อมกระบี่และมีพลพรรคฝีมือดี 2 คน ชื่อตาขุนศรกับตาขุนสิทธิ์ ยังมีชายชราที่เชี่ยวชาญในศาสตร์อาวุธและไสยศาสตร์คนหนึ่งชื่อตาหراث แก่เกรงว่าจำไม่มีทายาทรับช่วงความรู้จึงเที่ยวพินหาตัวคนก็มุ่งเข้าหาราชฎ์นายก หลังจากทีราชฎ์นายกศึกษาวิชาจากตาหراثและสะสมสมัครพรรคพวกได้มากก็คิดกำเริบยกพลจะไปตีเมืองนครศรีธรรมราช ทางเมืองนครศรีธรรมราชได้ข่าวก็ส่งทหารมาปราบ แต่อาวุธทั้งหลายก็ทำอันตรายราชฎ์นายกไม่ได้จนทหารแทบหมดปัญญา ต่อมาเมื่อผู้แนะนำให้อาไม่ทะเลงกัน พวกทหารจึงฆ่าราชฎ์นายกตาย

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 10 ตำนานราชสุริยวงศ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. แนวคิด

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียน ดังนั้นควรฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน จับใจความที่ดีเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

ตำนานราชสุริยวงศ์ เป็นเรื่องราวของราชสุริยวงศ์ได้สร้างลานกระบี่ สะสมสมัครพรรคพวกฝึกซ้อมกระบี่และมีพลพรรคฝีมือดี 2 คน ชื่อตาขุนศรีกับตาขุนสิทธิ์ ยังมีชายชราที่เชี่ยวชาญในศาสตร์อาวุธและไสยศาสตร์คนหนึ่งชื่อตาหรวด แก่เกรงว่าจำไม่มีทายาทรับช่วงความรู้จึงเที่ยวค้นหาตัวคนก็มุ่งเข้าหาราชสุริยวงศ์ หลังจากที่ราชสุริยวงศ์ศึกษาวิชาจากตาหรวดและสะสมสมัครพรรคพวกได้มากก็คิดกำเริบยกพลจะไปตีเมืองนครศรีธรรมราช ทางเมืองนครศรีธรรมราชได้ข่าวก็ส่งทหารมาปราบ แต่อาวุธทั้งหลายก็ทำอันตรายราชสุริยวงศ์ไม่ได้จนทหารแทบหมดปัญญา ต่อมาเมื่อผู้แนะนำให้เอาไม้ทะลวงกัน พวกทหารจึงฆ่าราชสุริยวงศ์ตาย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านเรื่องตำนานราชสุริยวงศ์ได้
- 2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องตำนานราชสุริยวงศ์ได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การอ่านจับใจความ เรื่อง ตำนานราชสุริยวงศ์

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ใช้เวลา 10 นาที

4.1 ทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ขั้นสอน ใช้เวลา 40 นาที

4.2 ครูแจกเรื่อง ตำนานราชภรณ์นายกให้นักเรียนอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ แล้วให้ช่วยระบุคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย โดยครูจะอธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

4.3 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ตำนานราชภรณ์นายกอีกครั้งอย่างละเอียด แล้วแจกแบบฝึกทักษะให้นักเรียนทำ

4.4 ครูเฉลยคำตอบ โดยให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามว่าวัดความคิดด้านใด

4.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุปัญหาที่พบในการทำแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความจากตำนาน โดยครูเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา

ขั้นสรุป ใช้เวลา 10 นาที

4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางที่ได้จากการอ่านจับใจความที่ได้จากการฝึก

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตำนานราชภรณ์นายก

5.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง ตำนานราชภรณ์นายก

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วัดผลจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ข้อ ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย ร้อยละ 60

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ 10

ตำนานราชฎีรนายก

ราชฎีรนายกได้สร้างลานกระบี่ สะสมสมัครพรรคพวกฝึกซ้อมกระบี่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และมีพลพรรคฝีมือดี 2 คน ชื่อตาขุนศรกับตาขุนสิทธิ์ การกระทำของราชฎีรนายกู้กันกว้างขวางและเป็นที่เกรงขามในหมู่ชาวบ้าน ริมแม่น้ำตรงในเขตตำบลนางวตกับตำบลเขากอบ ยังมีชายชราที่เชี่ยวชาญในศาสตร์อาวุธและไสยศาสตร์คนหนึ่งชื่อตาหรวด แกเกรงว่าจำไม่มีทายาทรับช่วงความรู้จึงเที่ยวค้นหาตัวคนในที่สุดก็มุ่งเข้าหาราชฎีรนายก โดยวันหนึ่งตาหรวดแต่งตัวนุ่งผ้ายาว สะพายย่ามใส่หมากพลูและเข็มเย็บผ้า รัดรื้อหนีบขิง สะเวยข้างหนึ่งเหน็บบน แล้วเดินลอกวน ไปยังลานกระบี่ของราชฎีรนายก ลูกสาวของราชฎีรนายกเห็นจึงบอกบิดาซึ่งกำลังกินข้าวอยู่ว่า ไม่รู้ใครพ้อเหอ แก่อืดายแล้ว เดินลอกวนเข้าลานกระบี่ ราชฎีรนายกได้ยินคำลูกสาว เหลียวมาเห็นตาหรวดก็ไม่โห้ เตะสำรับ แล้วคืนกระบี่คู่มือซึ่งเป็นกระบี่ม้วนวิ่งตรงเข้าไปใช้กระบี่ปิดป้องทำให้คูฟันตาหรวด ตาหรวดปิดป้องทำให้ดาบของราชฎีรนายกหักไปถึง 2 เล่ม ยิ่งทำให้ราชฎีรนายกมีความโกรธหนัก ตาหรวดรู้ใจจึงตั้งกริชที่เหน็บมาส่งให้ราชฎีรนายกใช้เพลงกริชแทงตาหรวด ไม่ว่าจะแทงไปที่ครั้งตาหรวดใช้ฝักกริชรับได้ทุกครั้ง ราชฎีรนายกไม่โห้ยิ่งขึ้นเหยียงกริชเข้าป่าตาหรวดก็ยื่นยันตำหนักมาส่งให้ ราชฎีรนายกใช้ยันแทงตาหรวดด้วยความมุนานจะเอาชนะให้ได้ แต่แทงเข้ากระบะบอกย่นทุกครั้ง ในที่สุดก็หมดมานะนั่งลงยกมือไหว้ขอให้เป็นอาจารย์ ตาหรวดมีเจตนาอยู่แล้วก็รับปาก

ทั้งสองก็พากันขึ้นนั่งบนบ้าน ราชฎีรนายกสั่งให้ลูกสาวโยนมะนาวจากในครัวให้เพื่อเติมน้ำพริก ในขณะที่ลูกมะนาวลอยมาในอากาศ ราชฎีรนายกก็จับดาบฟันมะนาวกลางอากาศออกเป็น 2 ซีกแล้วบิบใส่น้ำพริก ตาหรวดซึ่งนั่งกินอาหารอยู่รู้ว่าลูกศิษย์ยังไม่หมดความอวดดี จำเป็นต้องแสดงอะไรสักอย่างเพื่อให้ราชฎีรนายกยอมรับ จึงตั้งเข็มในย่ามออกมาเล็งตัวแมลงวันที่มาตอมกับข้าว เมื่อแมลงวันบินขึ้น ตาหรวดก็ใช้เข็มปักอกทะลุแล้วร้อยไว้เต็มเข็ม ราชฎีรนายกเห็นดังนั้นก็ไม่มีปฏิกิริยาอันใดอีกเรื่องจึงเรียบริ้อยได้เป็นศิษย์เป็นครูกันโดยดี

หลังจากที่ราษฎรนายกศึกษาวิชาจากดาหาราดและสะสมศักรพรรคพวกได้มากก็คิดกำเริบยกพลจะไปตีเมืองนครศรีธรรมราช ทางเมืองนครศรีธรรมราชได้ข่าวก็ส่งทหารมาปราบ ทหารเมืองนครศรีธรรมราชถูกตีพ่ายไปหลายครั้ง แต่ในที่สุดก็ล้อมจับตัวราษฎรนายกได้ และจะฆ่าโดยวิธีฟัน แต่ศัสตราทั้งหลายทำอันตรายราษฎรนายกไม่ได้จนทหารแทบหมดปัญญา ต่อมาผู้มีแนะนำให้อาไม้ทะเลวงกันพวกทหารจึงฆ่าราษฎรนายกตาย ปัจจุบันมีชื่อเขารราษฎรนายกอยู่ที่ตำบลควนเมา อำเภอห้วยยอด เล่ากันว่า เป็นสถานที่ประหารราษฎรนายก ส่วนดาขุนศรกับดาขุนสิทธิ์สมุนคูใจของราษฎรนายกต่างหนีไปบวชเป็นพระและสร้างวัดไว้

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านตำนานราษฎรนายกจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

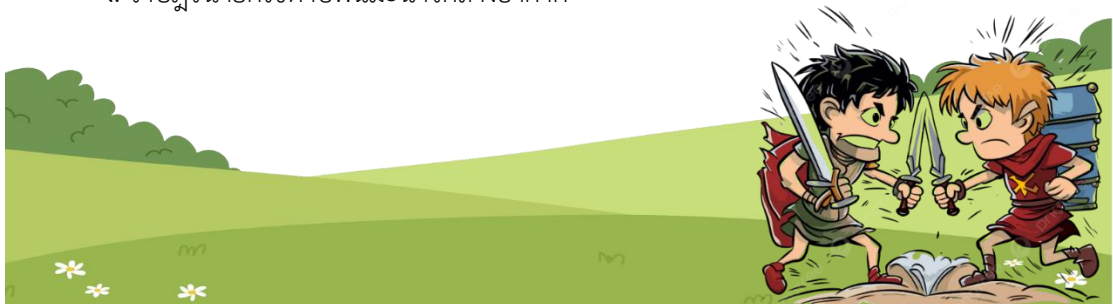
- ข้อใดเป็นพลพรรคฝีมือดีของราษฎรนายก (รู้จำ)

ก. ดาขุนศร	ข. ดาขุนหรวด
ค. ดาขุนศรี	ง. ดาขุนหาญ
- ราษฎรนายกถูกฆ่าตายด้วยวิธีการใด (รู้จำ)

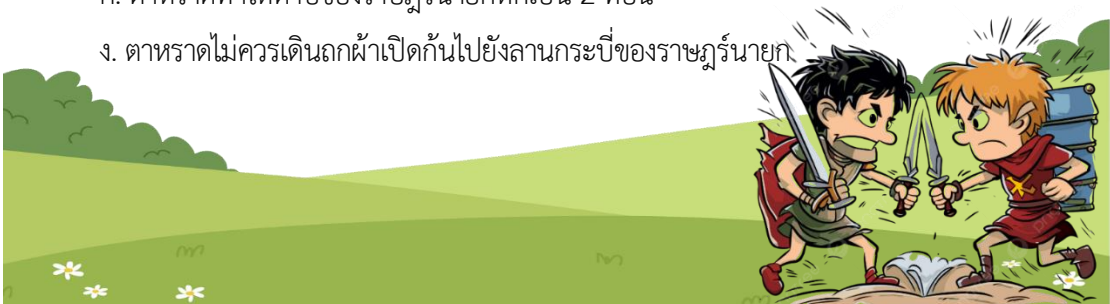
ก. ประหารชีวิต	ข. ใช้ไม้ทะเลวงกัน
ค. โดนเข็มปักอก	ง. โดนกริชแทง
- หลังจากราษฎรนายกตาย ดาขุนศรกับดาขุนสิทธิ์สมุนคูใจหนีไปไหน (รู้จำ)

ก. คำชาย	ข. ทำสวน
ค. บวชพระ	ง. ศึกษาวิชาอาคม
- จากตำนานราษฎรนายก เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย (เข้าใจ)

ก. ราษฎรนายกใช้ขันทองดาหาราด
ข. ราษฎรนายกใช้เพลงกริชแทงดาหาราด
ค. ราษฎรนายกใช้กระบี่เข้าต่อสู้กับดาหาราด
ง. ราษฎรนายกใช้ดาบฟันมะนาวกลางอากาศ

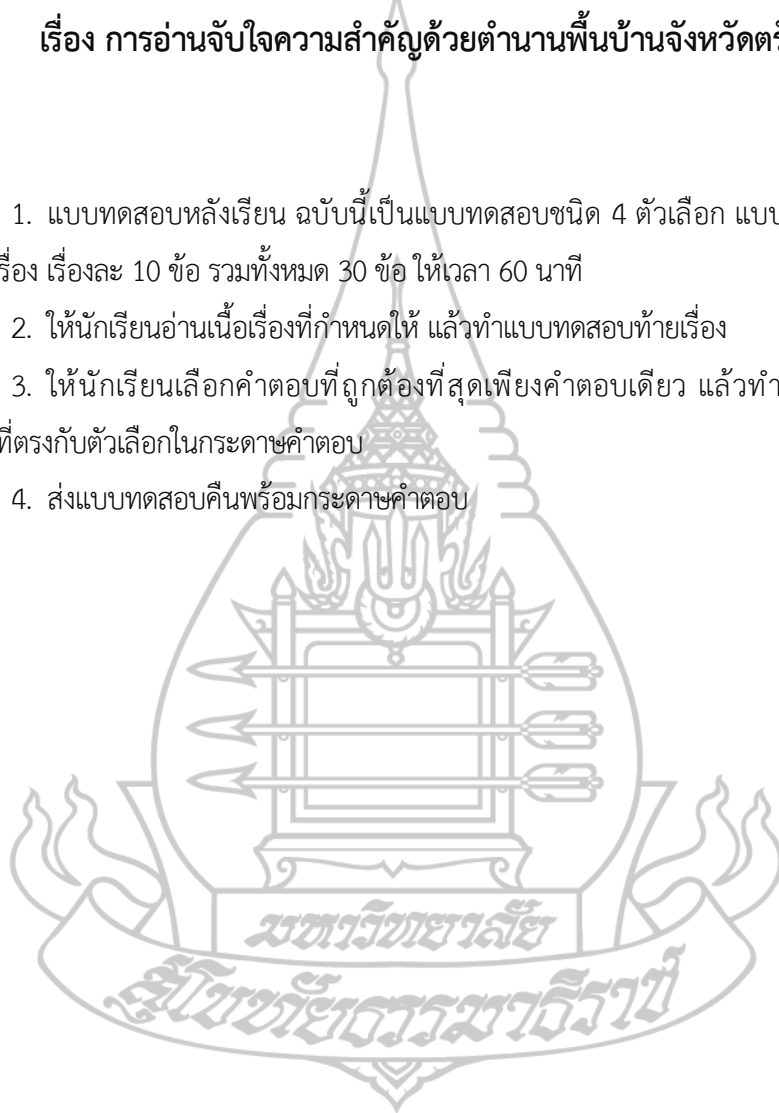
5. คำว่า “ยน” จากตำนานราชภรณ์นายก หมายถึงสิ่งใด (**เข้าใจ**)
ก. รถยนต์	ข. ตะกร้าใส่หมากพลู
ค. เครื่องปอกหมาก	ง. กระบอกลำหมาก
6. ลักษณะนิสัยใดของราชภรณ์นายกที่ไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง (**นำไปใช้**)
ก. ความขยัน	ข. ความอวดดี
ค. ความมูมานะ	ง. ความกล้าหาญ
7. เพราะเหตุใดราชภรณ์นายกจึงยอมรับดาหาราดเป็นอาจารย์ (**วิเคราะห์**)
- เพราะดาหาราดมีลูกสาวสวย
  - เพราะต้องการให้ดาหาราดช่วยฝึกกระบี่ให้ลูกสาว
  - เพราะต้องการให้ดาหาราดมาเป็นพรรคพวกของตน
  - เพราะอยากให้ดาหาราดสอนวิชาศาสตราวุธและไสยศาสตร์
8. ลักษณะนิสัยความอวดดีของราชภรณ์นายกตรงกับสำนวนใด (**วิเคราะห์**)
ก. ไก่อ่อน	ข. เห็นช้างเท่าหมู
ค. กบในกะลาครอบ	ง. กิ่งกำไต้ทอง
9. หากราชภรณ์นายกไม่ตาย จะเกิดอะไรขึ้นกับเมืองนครศรีธรรมราช (**สังเคราะห์**)
- เมืองนครศรีธรรมราชมีความสุข
  - เมืองนครศรีธรรมราชถูกตีจนแตกพ่าย
  - เมืองนครศรีธรรมราชได้คนมีฝีมือเพิ่มขึ้น
  - เมืองนครศรีธรรมราชจะมีความอุดมสมบูรณ์
10. เหตุการณ์ใดเป็นข้อเท็จจริง (**ประเมินค่า**)
- ดาหาราดควรใช้มีดฟันมะนาวมากกว่าใช้ดาบ
  - ดาหาราดใช้เข็มปักอกแมลงวันทะเลแล้วร้อยไว้เต็มเข็ม
  - ดาหาราดทำให้ดาบของราชภรณ์นายกหักเป็น 2 ท่อน
  - ดาหาราดไม่ควรเดินถกผ้าเปิดกันไปยังลานกระบี่ของราชภรณ์นายก

แบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบหลังเรียน ฉบับนี้เป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก แบบทดสอบหลังเรียน มีจำนวน 3 เรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ ให้เวลา 60 นาที
2. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ แล้วทำแบบทดสอบท้ายเรื่อง
3. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (✕) ทับตัวอักษรที่ตรงกับตัวเลือกในกระดาษคำตอบ
4. ส่งแบบทดสอบคืนพร้อมกระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเรียน

ตำนานหาดปากเมง

ตำนานหาดปากเมง

ณ ริมฝั่งทะเลหาดเจ้าไหมเขตเมืองกันตัง เป็นที่ตั้งของเมืองซึ่งมีเจ้าเมืองชื่อพระยาเมง พระองค์เป็นเจ้าเมืองซึ่งยังไม่มีพระมเหสีเพราะยังหาสตรีที่สวยงามและเหมาะที่จะเป็นมเหสีไม่ได้ ต่อมาพระยาเมงได้ทรงทราบถึงกิตติศัพท์ความงามของสตรีนางหนึ่งชื่อนางมุก นางมุก ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาแถบหมู่บ้านเขตเมืองกระบี่ พระยาเมงจึงได้ทรงจัดขบวนขันหมากพร้อมด้วยเสนาอำมาตย์ ทหารรับใช้และสินสอดทองหมั้นจำนวนหนึ่งไปสู่ของนางมุกมาเป็นพระมเหสี

เรือสำเภาลำใหญ่ได้พระยาเมงและขบวนขันหมากไปถึงบ้านนางมุก แล้วทำพิธีสู่ขอตามประเพณี ขากลับพระยาเมงได้นำนางมุกกลับมาด้วย ในระหว่างทางที่เรือสำเภาแล่นฝ่าคลื่นนั้นได้มีเรือสำเภาของโจรสลัดชื่อหัวหิน พร้อมลูกสมุนเข้าทำการจู่โจมเพื่อปล้นทรัพย์สินเงินทองบนเรือสำเภาของพระยาเมง ทำให้เกิดการต่อสู้ขึ้น ทั้งสองฝ่ายต่างต่อสู้อย่างชุลมุนบนเรือของพระยาเมง และเหมือนดินฟ้าทะเลทรงพิโรธจึงบันดาลให้เกิดเมฆฟ้ามีดครึ้ม ฝนตกหนักและพายุใหญ่พัดโหมกระหน่ำเข้าใส่เรือที่กำลังต่อสู้กันอย่างหนัก ในที่สุดเรือสำเภาทั้งสองลำก็แตกและจมลงท่ามกลางกระแสน้ำแรงและได้พัดพาผู้คน ทุกสิ่งทุกอย่างบนเรือสูญหายไปกับแรงคลื่น

ต่อมาได้บังเกิดภูเขาและเกาะต่าง ๆ ขึ้นในทะเลหน้าหาดปากเมง ได้แก่ เขาเมง (พระยาเมง) เขาโต๊ะหงาย (โหร) เกาะมุก (นางมุก) เกาะหัวหิน (โจรสลัด) และยังมีเกาะอื่น ๆ กระจายออกไปในทะเล ซึ่งเล่าว่าเป็นสัมภาระจากเรือสำเภาของพระยาเมง เช่น เกาะกระดาน เกาะไห เกาะเชือก เกาะแหวน เป็นต้น ส่วนบริเวณหาดทรายหน้าหาดปากเมงก็ปรากฏว่าเกิดหอยตะเกา ซึ่งเป็นหอยที่มีรูปร่างคล้ายหัวเรือสำเภานั้นเอง

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่าน ตำนานหาดปากเมง แล้วตอบคำถามข้อ 1-10

1. พระยาเมงไปสู่อิครมาเป็นพระมหะสี (รู้จำ)

ก. นางไข่มุก	ข. นางปลา
ค. นางมุก	ง. นางแหวน
2. หัวหน้าโจรสลัดที่เข้าปล้นเรือสำเภาของพระยาเมงชื่อว่าอะไร (รู้จำ)

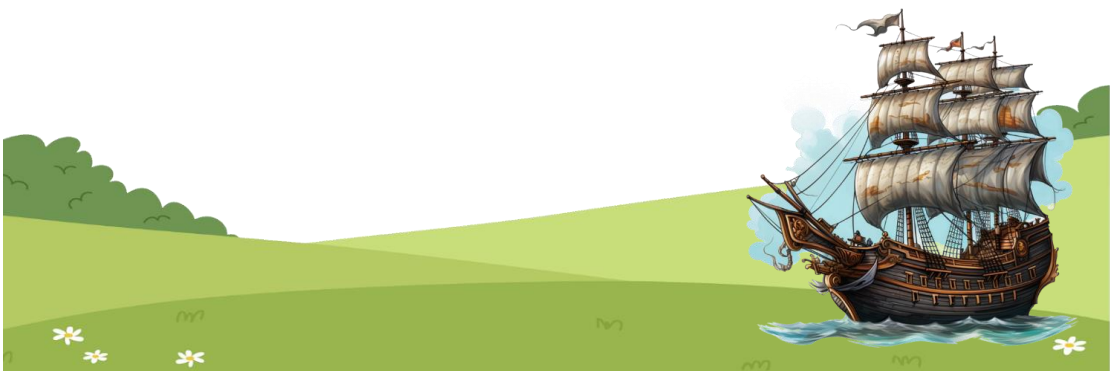
ก. นางมุก	ข. นายหัวหิน
ค. ลูกสมุน	ง. นายไท
3. ข้อใดไม่ใช่ชื่อเกาะจากสัมภาระของพระยาเมง (รู้จำ)

ก. เกาะเชือก	ข. เกาะแหวน
ค. เกาะไท	ง. เกาะหัวหิน
4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะดินฟ้าและทะเลพิโรธ (เข้าใจ)

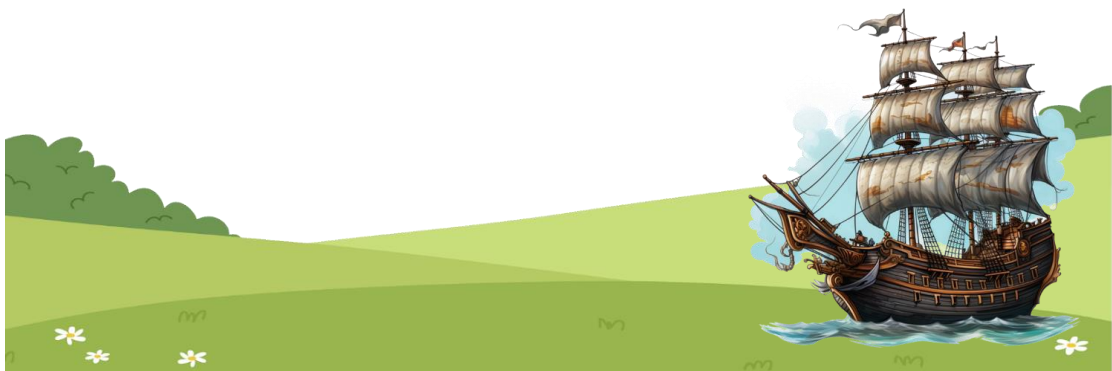
ก. เมฆฟ้ามีดครึ้ม	ข. ฝนตกหนัก
ค. พายุใหญ่พัดโหมกระหน่ำ	ง. ท้องฟ้าแจ่มใส
5. ลักษณะดินฟ้าและทะเลทรงพิโรธ คำว่า “พิโรธ” มีความหมายตามข้อใด (เข้าใจ)

ก. ดีใจ	ข. เสียใจ
ค. โกรธ	ง. โมโห
6. หากนักเรียนนั่งเรือเที่ยวทะเล แล้วเกิดฝนตกหนัก นักเรียนจะมีวิธีปฏิบัติตนอย่างไร (นำไปใช้)

ก. นั่งสวดมนต์	ข. กระโดดโลดเต้นบนเรือ
ค. นำโทรศัพท์ออกมาถ่ายภาพ	ง. เชื้อเพลิงและทำตามคำแนะนำของคนขับเรือ

7. ทำไมโจรสลัดจึงเข้าปล้นเรือสำเภาของพระยาเมง (วิเคราะห์)
- ก. ต้องการทรัพย์สินเงินทอง
ข. ต้องการนางมุกไปเป็นภรรยา
ค. ต้องการฆ่าพระยาเมง
ง. ต้องการเรือสำเภาของพระยาเมง
8. “นางมุกหญิงสาวชาวบ้านได้แต่งงานกับพระยาเมงซึ่งเป็นเจ้าเมือง” สิ่งที่เกิดขึ้นกับนางมุกสอดคล้องกับสำนวนใด (วิเคราะห์)
- ก. หนูดกถึงข้าวสาร
ข. ราชรถมาเกย
ค. กิ่งทองใบหยก
ง. กระต่ายหมายจันทร์
9. จากตำนานหนวดปากเมง แสดงว่าโจรสลัดมีจิตใจอย่างไร (สังเคราะห์)
- ก. มีเมตตา
ข. โหดร้าย
ค. จิตใจดี
ง. อ่อนโยน
10. การกระทำของโจรสลัดขาดคุณธรรมเรื่องใด (ประเมินค่า)
- ก. ความรัก
ข. ความสามัคคี
ค. ความซื่อสัตย์
ง. ความประมาท

แบบทดสอบหลังเรียน

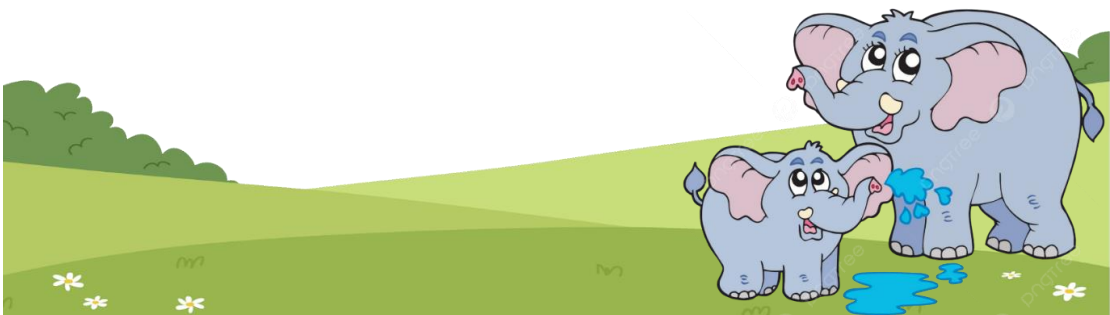
ตำนานถ้าเขาช้างหาย

ตำนานถ้าเขาช้างหาย

ในสมัยที่ เมืองนครศรีธรรมราช กำลังรุ่งเรืองทางพระพุทธศาสนาอยู่นั้น ท่านเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช จึงได้คิดสร้างพระเจดีย์ขึ้น จากนั้นท่านก็ได้ประกาศไปยังหัวเมืองต่าง ๆ ที่นับถือศาสนาพุทธ ให้นำทรัพย์สมบัติ แก้ว แหวน เงินทอง ของมีค่ามาบรรจุในเจดีย์ เมื่อเรื่องนี้ได้ทราบถึงหัวเมืองต่าง ๆ นักแสวงบุญจึงได้ยกขบวนไป ระหว่างทางหยุดพักได้มีช้างตัวหนึ่งคลอตุลออกมา พอลูกช้างแข็งแรงขบวนก็เดินทางต่อซึ่งปัจจุบันหนองน้ำแห่งนี้ เรียกว่า “หนองช้างทอก” ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงเหนือ (บ้านบนควน) เมื่อขบวนเดินทางมาถึงหนองน้ำอีกแห่งหนึ่ง ลูกช้างก็ลงเล่นน้ำแล้วพ่นน้ำใส่แม่ของมันจึงเรียกหนองน้ำนั้นว่า “หนองถวยน้ำ” หรือ หนองถวยน้ำซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขาช้างหายแห่งนี้

หลังจากนั้นขบวนก็เดินทางต่อมาเรื่อยจนมาถึงชายเขาของถ้ำแห่งนี้จึงได้หยุดพักให้ช้างกิน ใบไม้ ใบหญ้า อยู่บริเวณนี้เจ้าลูกช้างที่เพิ่งเกิดใหม่ ๆ ก็ชนมากทั้ง ๆ ที่แม่ของมันและควาญคอยดูอยู่ใกล้ ๆ แต่พอควาญช้างห่างสายตาลูกช้างก็หลบแม่ของมันเดินขึ้นมาบนเขาแห่งนี้และพบถ้ำ มันจึงเดินเข้าไปในถ้ำอย่างอภินิหารทั้ง ๆ ที่ปากถ้ำก็มีขนาดไม่ใหญ่นัก

เมื่อควาญช้างเห็นลูกช้างหายเข้าไปในถ้ำก็ร้องเรียกให้ผู้คนเข้ามาตามคบไฟเข้าไป ตามหาช้างแล้วก็จับมันออกมาด้วยคาถาอาคม โดยใช้ด้ายแดงขาวคืบเท่าเพียง 3 เส้นเท่านั้น ระหว่างที่ออกมาจากถ้ำจนเดินมาถึงทุ่งนานั้นก็ได้พบกับชาวบ้านอีกกลุ่มหนึ่ง พวกเขาเห็นว่าเห็นขบวนช้างก็เดินมาหยุดดู แล้วได้เห็นความประหลาดของช้างตัวหนึ่งที่ถูกจูงมาด้วยด้ายแดงขาวเพียง 3 เส้น

ต่างคนต่างตะโกนเป็นเสียงเดียวกันว่า “ช้างจะขาด ๆ” เมื่อตะโกนหลายครั้งมนต์คาถาก็เสื่อมด้ายนั้นก็ขาดทันที เมื่อด้ายขาดเจ้าลูกช้างก็หันหลังกลับเพื่อจะวิ่งหนี ความวู่วามจึงจับหางเอาไว้ได้แล้วใช้มีดฟันหางลูกช้างขาด สำหรับหางของลูกช้างที่ความวู่วามฟันจนขาดนั้นก็กลายเป็นทอง จากนั้นความวู่วามก็รีบวิ่งตามลูกช้างไปแต่จับไม่ทัน เพราะลูกช้างวิ่งหนีเข้าถ้ำมาเสียก่อน ตามหาเท่าไรก็ไม่เจอตั้งแต่นั้นมาจึงเรียกถ้ำที่ลูกช้างหายเข้าไปว่า “ถ้ำช้างหาย”

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่าน ตำนานถ้ำเขาช้างหาย แล้วตอบคำถามข้อ 11-20

11. หนองน้ำที่ช้างตัวหนึ่งคลอเคลียออกมาเรียกว่าอะไร (รู้จำ)

ก. หนองข้างทอก

ข. หนองถวยน้ำ

ค. หนองพ่นน้ำ

ง. หนองข้างแล่น

12. หนองน้ำที่ลูกช้างลงเล่นน้ำเรียกว่าอะไร (รู้จำ)

ก. หนองข้างทอก

ข. หนองถวยน้ำ

ค. หนองพ่นน้ำ

ง. หนองข้างแล่น

13. ความวู่วามใช้อะไรในการจับลูกช้างออกจากถ้ำ (รู้จำ)

ก. ด้ายแดงขาว 3 เส้น

ข. ด้ายแดง 3 เส้น

ค. ด้ายขาว 3 เส้น

ง. ด้ายเหลือง 3 เส้น

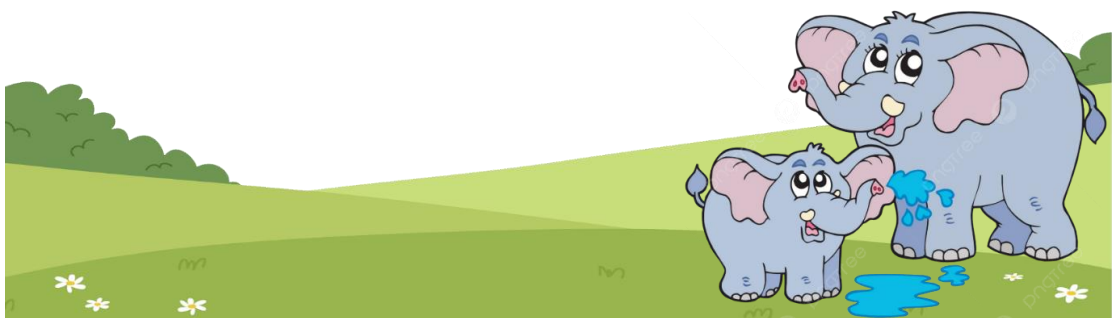
14. จุดมุ่งหมายสำคัญของตำนานถ้ำเขาช้างหายคืออะไร (เข้าใจ)

ก. บอกให้ทราบถึงวิธีการจับช้างออกจากถ้ำ

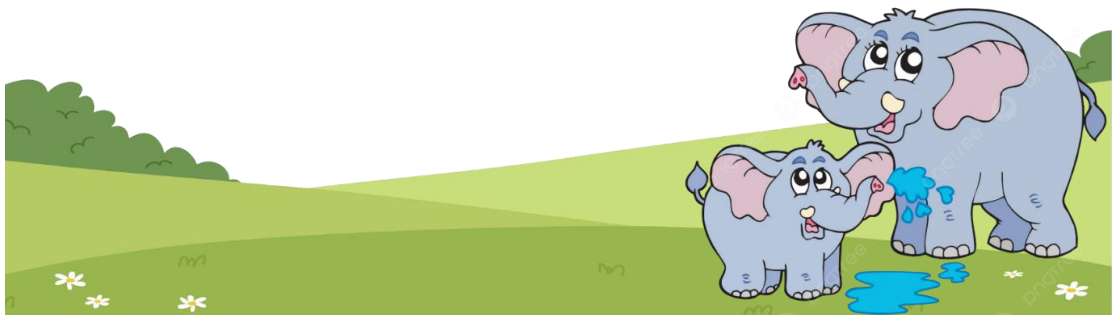
ข. บอกให้ทราบถึงสิ่งของที่บรรจุในเจดีย์

ค. บอกให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของถ้ำเขาช้างหาย

ง. บอกให้ทราบถึงความศรัทธาพระพุทธรูปของเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช

15. จากเรื่องตำนานถ้ำเขาช้างหาย ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่ “ความซำง” (เข้าใจ)
- ก. ดูแลลูกซำง
ข. ทำคลอดให้แม่ซำง
ค. นำขบวนเดินทาง
ง. หาดอาหารไปให้ซำง
16. ขณะเดินขบวนลูกซำงควรปฏิบัติตนอย่างไร (นำไปใช้)
- ก. เล่นซุกซน
ข. เดินออกนอกขบวน
ค. เดินนำหน้าขบวน
ง. เชื้อฟังกวามซำง
17. ข้อใดเป็นลักษณะนิสัยของลูกซำง (วิเคราะห์)
- ก. ฉลาดแสนรู้
ข. ดื้อซุกซน
ค. เชื้อฟังกวามซำง
ง. รักสะอาด
18. ข้อใดเป็นสาเหตุที่ทำให้ตายแดงขาวที่มัดลูกซำงขาดลง (วิเคราะห์)
- ก. เพราะหางซำงถูกตัด
ข. เพราะมนต์คาถาเสื่อมลง
ค. เพราะชาวบ้านตะโกนว่า ซำงจะขาด ๆ
ง. ถูกทั้งข้อ ข และ ค
19. จากเรื่องตำนานถ้ำเขาช้างหาย ลูกซำงต้องปรับปรุงตนเองในเรื่องใด (สังเคราะห์)
- ก. ความฉลาด
ข. ความซื่อสัตย์
ค. ความประมาท
ง. ความมีน้ำใจ
20. จาก “ตำนานถ้ำเขาช้างหาย” มีข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)
- ก. ลูกซำงไม่ชอบกินใบไม้ ใบหญ้า
ข. ลูกซำงเดินหายเข้าไปในถ้ำพร้อมกับแม่ซำง
ค. ความซำงใช้เชื้อกพันทางลูกซำงจนทางขาด
ง. นักแสวงบุญนำแก้วแหวนเงินทองมาบรรจุในเจดีย์

แบบทดสอบหลังเรียน

ตำนานเขาสามบาตร

ตำนานเขาสามบาตร

แหล่งคือ เขาสามบาตรสะกดเช่นเดียวกัน “บาตรพระ” และเขาสามบาตร สะกดด้วยตัว “ท” โดยสันนิษฐานตามสภาพของถ้ำเขาสามบาตรที่ภายในมี “สระน้ำ” ตามการเรียกขานของชาวท้องถิ่นในสมัยนั้นเป็น 2 ชื่อคือ “เขาสามบาตร” บ้างก็เรียกว่า “เขาสระบาป”

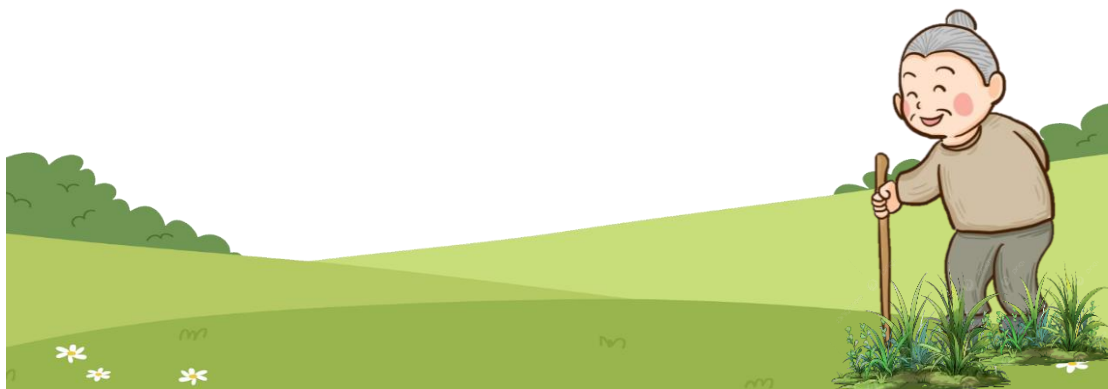
ตำนานเล่าขานว่า “ยายจัน” ซึ่งมีบ้านอยู่บริเวณเขาสามบาตรและเป็นผู้มีฐานะมั่งคั่งได้รวบรวมทรัพย์สมบัติเพื่อไปสมทบการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ที่นครศรีธรรมราชเช่นกันแต่เมื่อได้ทราบข่าว องค์พระธาตุได้สร้างเสร็จสิ้นไปแล้วจึงนำทรัพย์สมบัติจำนวนสามบาตรพระไปฝังไว้ในถ้ำที่เขาสามบาตรแล้วผู้เป็นปริศนาคำกลอน บอกที่ซ่อนสมบัติเอาไว้ว่า “ขึ้นต้นขาม (ต้นมะขาม) ข้ามต้นทิง (ต้นกระทิง) ถึงต้นขอย (ต้นข่อย) คอยลงมา ไม้คาวาขัดดอก ใครคิดตก กินไม่รู้สิ้นเลย” และเล่ากันว่า มีเจ้านายคนหนึ่งซึ่งเข้ามาแก้ปริศนานั้นตกจึงได้เอาสมบัติไปหมดแล้ว

และบางตำนานก็เล่าว่า “นางเลือดขาว” และคณะซึ่งมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ได้รวบรวมทรัพย์สมบัติจำนวน 3 บาตรพระ เดินทางเพื่อจะนำไปเมืองนครศรีธรรมราช เพื่อไปสมทบการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ เมื่อเดินทางข้ามเขาพับผ้าจังหวัดตรัง ผ่านลำคลองปะเหลียนจนเข้าสู่ปากแม่น้ำตรัง จากนั้นเดินทางเลาะลำน้ำไปทางทิศเหนือจะสามารถไปสู่เมืองนครศรีธรรมราชได้แต่เมื่อได้ทราบข่าวว่าการก่อสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ที่นครศรีธรรมราชเสร็จสิ้นไปแล้วจึงนำสมบัติไปฝังไว้ที่เขาสามบาตร

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่าน ตำนานเขาสามบาตร แล้วตอบคำถามข้อ 21-30

21. ยายจันรวบรวมทรัพย์สมบัติไปสร้างอะไร (รู้จำ)
- ก. วัด
ข. เจดีย์
ค. มัสยิด
ง. พระบรมธาตุเจดีย์
22. ยายจันนำทรัพย์สมบัติจำนวนเท่าไรไปฝังไว้ในถ้ำที่เขาสามบาตร (รู้จำ)
- ก. สามบาท
ข. สามสิบบาท
ค. สามบาตรพระ
ง. สามสิบบาตรพระ
23. ให้นักเรียนเติมตัวสะกดของคำว่า “บา.....พระ” ให้ถูกต้อง (เข้าใจ)
- ก. ท
ข. ด
ค. ตร
ง. ทร
24. จากตำนานถ้ำเขาสามบาตรไม่ได้กล่าวถึงเรื่องอะไร (เข้าใจ)
- ก. ยายจันนำทรัพย์สมบัติทั้งหมดกลับบ้าน
ข. ยายจันนำทรัพย์สมบัติไปฝังไว้ในถ้ำที่เขาสามบาตร
ค. ยายจันผูกเป็นปริศนาคำกลอนเพื่อบอกที่ซ่อนสมบัติ
ง. ยายจันนำทรัพย์สมบัติไปสมทบสร้างพระบรมธาตุเจดีย์
25. หากนักเรียนเป็นยายจัน นักเรียนจะนำทรัพย์สมบัติไปสมทบสร้างพระธาตุหรือไม่ (นำไปใช้)
- ก. นำไป เพราะจะได้ทำบุญ
ข. นำไป เพราะมีเงินทองเหลือใช้
ค. ไม่นำไป เพราะไม่ใช่หน้าที่ของตน
ง. ไม่นำไป เพราะเก็บไว้ทำอย่างอื่นมีประโยชน์กว่า

26. ใครนำแนวคิดของยายจั้นมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม (นำไปใช้)

- ก. มะนาวขโมยเงินพ่อแม่เพื่อนำไปทำบุญ
- ข. สัมโอขอเงินพ่อแม่ไปสมทบทุนสร้างโบสถ์
- ค. แต่งกวานำทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดที่มีไปบริจาควัด
- ง. แต่งโมนำเงินเก็บส่วนหนึ่งไปบริจาคให้กับเด็กกำพร้า

27. ทำไมยายจั้นจึงนำทรัพย์สินสมบัติไปฝังไว้ที่ถ้ำสามบาท (วิเคราะห์)

- ก. เพราะที่บ้านไม่มีที่เก็บที่ปลอดภัย
- ข. เพราะกลัวโจรจะมาขโมยทรัพย์สินสมบัติ
- ค. เพราะทราบว่าจะองค์พระธาตุได้สร้างเสร็จสิ้น
- ง. เพราะต้องการจะสร้างองค์พระธาตุที่ถ้ำสามบาทแทน

28. เหตุผลสำคัญที่ยายจั้นผูกปริศนาคำกลอนเพื่อบอกที่ซ่อนสมบัติคือข้อใด (วิเคราะห์)

- ก. เพราะไม่ต้องการให้ใครเอาสมบัติไป
- ข. เพราะนึกสนุกและหวังทรัพย์สินสมบัติ
- ค. เพราะยายจั้นมีความเชี่ยวชาญด้านปริศนาคำกลอน
- ง. เพราะต้องการให้คนที่แก้ปริศนาได้ นำสมบัติไปใช้ให้เกิดประโยชน์

29. บุคคลที่สามารถแก้ปริศนาคำกลอนที่ยายจั้นผูกไว้มีลักษณะนิสัยอย่างไร (สังเคราะห์)

- ก. ฉลาด มีไหวพริบ
- ข. มุมนานะ
- ค. เจ้าเล่ห์
- ง. ชอบเอาเปรียบ

30. หากทรัพย์สินสมบัติของยายจั้นตกไปอยู่ในมือของคนไม่ดี จะเกิดผลเสียอย่างไร (ประเมินค่า)

- ก. ไม่เกิดผลเสีย
- ข. ทำให้ได้บุญ
- ค. ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด
- ง. ทำให้คนคนนั้นมีฐานะดีขึ้น

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน

ตำนานศาลพระม่วง

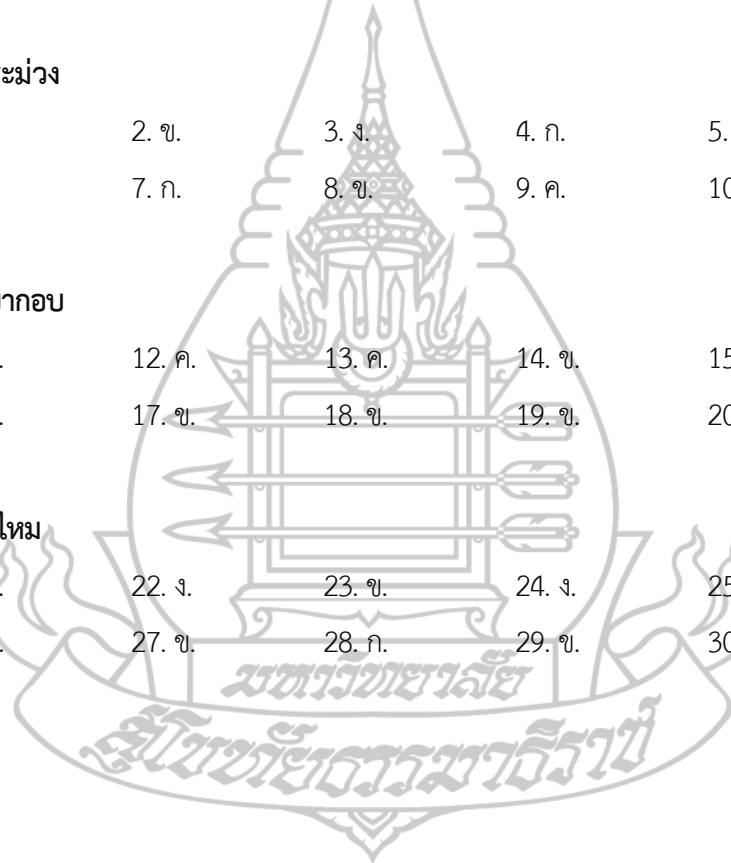
1. ค.	2. ข.	3. ง.	4. ก.	5. ค.
6. ข.	7. ก.	8. ข.	9. ค.	10. ง.

ตำนานถ้ำเลเขากอบ

11. ก.	12. ค.	13. ค.	14. ข.	15. ง.
16. ก.	17. ข.	18. ข.	19. ข.	20. ก.

ตำนานเขาเจ้าไหม

21. ก.	22. ง.	23. ข.	24. ง.	25. ก.
26. ค.	27. ข.	28. ก.	29. ข.	30. ง.

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน

ตำนานหอดปากเมง

1. ค	2. ข	3. ง	4. ก	5. ค
6. ง	7. ก	8. ข	9. ข	10. ค

ตำนานถ้ำเขาช้างหาย

11. ก	12. ข	13. ก	14. ค	15. ค
16. ง	17. ข	18. ง	19. ค	20. ง

ตำนานเขาสามบาตร

1. ง	2. ค	3. ค	4. ก	5. ก
6. ง	7. ค	8. ง	9. ก	10. ค

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 1 ตำนานตาพันวังยายคำพลี

1. ง	2. ข	3. ก	4. ข	5. ข
6. ก	7. ค	8. ก	9. ง	10. ค

เรื่องที่ 2 ตำนานเขาทะนนาน

1. ก	2. ค	3. ค	4. ข	5. ข
6. ก	7. ก	8. ข	9. ง	10. ค

เรื่องที่ 3 ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

1. ง	2. ก	3. ค	4. ก	5. ก
6. ค	7. ง	8. ค	9. ค	10. ก

เรื่องที่ 4 ตำนานเขาขาด เขาเศษ

1. ก	2. ข	3. ค	4. ง	5. ง
6. ง	7. ง	8. ก	9. ง	10. ค

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

เรื่องที่ 5 ตำนานภูเขาสาย

1. ก	2. ข	3. ค	4. ก	5. ง
6. ข	7. ข	8. ข	9. ก	10. ง

เรื่องที่ 6 ตำนานเกาะเกตรา

1. ข	2. ง	3. ค	4. ข	5. ก
6. ก	7. ก	8. ข	9. ง	10. ง

เรื่องที่ 7 ตำนานวัดภูเขาทอง

1. ค	2. ข	3. ค	4. ง	5. ก
6. ก	7. ค	8. ง	9. ข	10. ข

เรื่องที่ 8 ตำนานเกาะลิบง

1. ข	2. ข	3. ค	4. ง	5. ง
6. ข	7. ข	8. ก	9. ง	10. ข

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

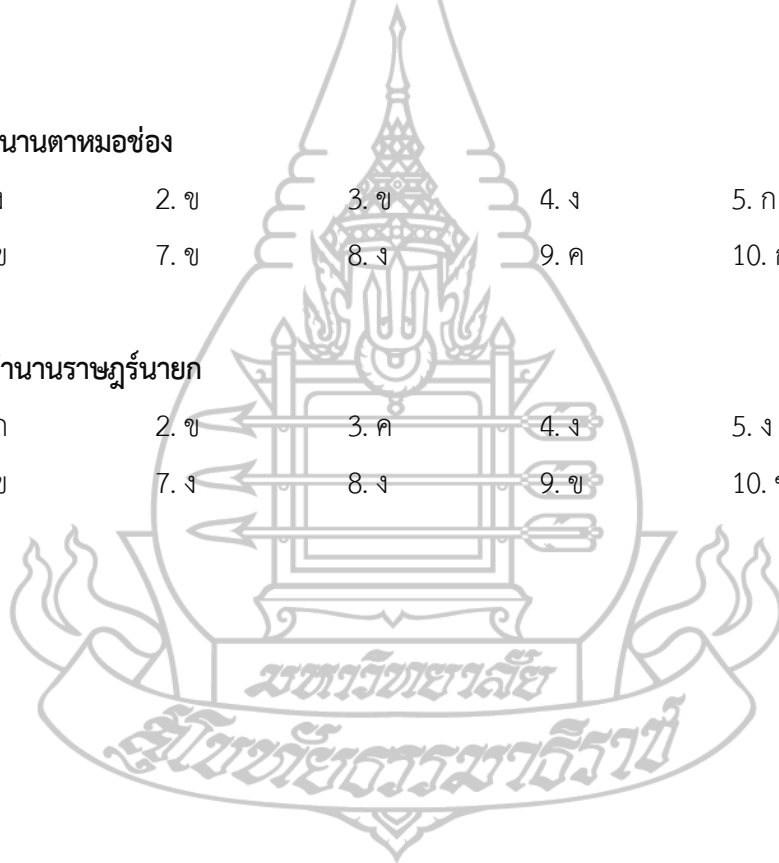

เรื่องที่ 9 ตำนานตาหมอช่อง

1. ง	2. ข	3. ข	4. ง	5. ก
6. ข	7. ข	8. ง	9. ค	10. ก

เรื่องที่ 10 ตำนานราชกู่ร่ายก

1. ก	2. ข	3. ค	4. ง	5. ง
6. ข	7. ง	8. ง	9. ข	10. ข

บทที่ 3

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง มีการนำเสนอผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง มีผลการศึกษาดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยที่สร้างขึ้น

1.2 ประชากร

1.2.1 ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังจำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 3 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

1.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

1.3.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

1.3.2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.3.3 แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง ดังนี้

1.4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ศึกษาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด และกิจกรรมตามจุดประสงค์หลักสูตร

1.4.2 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ

1.4.3 ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์บุคคลในจังหวัดตรังที่มีข้อมูลเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง แล้วคัดเลือกมา 16 เรื่อง โดยนำตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังจำนวน 6 เรื่อง มาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนจำนวน 3 เรื่อง และแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนจำนวน 3 เรื่อง และสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังจำนวน 10 เรื่อง

1.4.4 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ตามส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ดังนี้

แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง ตำนานตาพันวิ้งยายคำพลี

แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง ตำนานเขาทะนนาน

แบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่อง ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม

แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่อง ตำนานเขาขาด เขาเศษ

แบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง ตำนานภูเขาสาย

แบบฝึกทักษะที่ 6 เรื่อง ตำนานเกาะเกตรา

แบบฝึกทักษะที่ 7 เรื่อง ตำนานวัดภูเขาทอง

แบบฝึกทักษะที่ 8 เรื่อง ตำนานเกาะลิบง

แบบฝึกทักษะที่ 9 เรื่อง ตำนานตาหมอช่อง

แบบฝึกทักษะที่ 10 เรื่อง ตำนานราชภรณ์นายก

1.4.5 ตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะโดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 3 ท่านเป็นผู้ประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะ ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนโดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลจำนวน 3 ท่านเป็นผู้ประเมิน แล้วนำแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองราโพ และ

โรงเรียนบ้านเกาะเคียม จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน โดยการประเมินค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

1.4.6 นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง จำนวน 9 คน ที่ได้จากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้ทดลองฝึกตามขั้นตอนจนครบถ้วน เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ศึกษาได้ให้นักเรียนตอบแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วนำมาหาค่าความคิดเห็น

1.5 ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.5.1 ได้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรังจำนวน 1 เล่มมีแบบฝึกทักษะ 10 แบบฝึก โดยเนื้อหาแต่ละแบบฝึกใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง 10 เรื่องเป็นสื่อในการฝึกทักษะการอ่านจับใจ

1.5.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรังโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ว่า (1) ด้านจุดประสงค์ มีผลประเมินอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 (2) ด้านเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ มีผลประเมินอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 (3) ด้านส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ มีผลประเมินอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และ (4) ด้านคุณค่าของแบบฝึกทักษะมีผลประเมินอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และภาพรวมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

1.5.3 ผลการตรวจสอบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรังโดยนักเรียน พบว่าผลการสอบถามความคิดเห็นสามารถสรุปได้ดังนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 ผลการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย (1) ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง 10 แบบฝึกทักษะ ได้แก่ แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง ตำนานดาพันวังยายคำพลี แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง ตำนานเขาทะนนาน แบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่อง ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่อง ตำนานเขาขาด เขาเศษ แบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง ตำนานภูเขาสาย แบบฝึกทักษะที่ 6 เรื่อง ตำนานเกาะเขตรา แบบฝึกทักษะที่ 7 เรื่อง ตำนานวัดภูเขาทอง แบบฝึกทักษะที่ 8 เรื่อง ตำนานเกาะลิบง แบบฝึกทักษะที่ 9 เรื่อง ตำนานดาหมอส่อง และแบบฝึกทักษะที่ 10 เรื่อง ตำนานราชภรณ์นายก (2) แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 ตำนานศาลพระมวง เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเลเขากอบ และเรื่องที่ 3 ตำนานเขาเจ้าไหม (3) แบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 ตำนานหาดปากเมง เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเขาช้างหาย และเรื่องที่ 3 ตำนานเขาสามบาตร โดยแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนหลังเรียนนั้นได้ สร้างขึ้นตามแนวทางการสร้างข้อสอบวัดพุทธิพิสัยของบลูม โดยการปรับให้เหมาะสมกับการวัดทักษะการอ่านจับใจความ และได้กำหนดให้แบบทดสอบดังกล่าวจะต้องวัดความรู้ความจำความเข้าใจและการนำไปใช้ ร้อยละ 60 และวัดการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และ การประเมินค่าร้อยละ 40

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง พบว่าความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและ

นักเรียนสามารถสรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยแสดงความคิดเห็นว่า

2.2.1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ

1) ด้านเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ

เนื้อหาของแบบฝึกทักษะ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าตำนานพื้นบ้านที่นำมาใช้เหมาะกับการฝึกความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.89$) สอดคล้องกับนักเรียนที่มีความพึงพอใจในแบบฝึกทักษะที่นำตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังมาเป็นเนื้อหาในการฝึกมีความน่าสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.78$) ที่เป็นเช่นนี้เพราะเนื้อหาแบบฝึกทักษะเป็นเรื่องราวในท้องถิ่นที่นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย เป็นเรื่องใกล้ตัว และสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่นักเรียนคุ้นเคย เนื้อหาตรงกับความสนใจของผู้เรียนที่ให้ความสนใจและความสนุกสนานเพลิดเพลิน และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ตรงกับแนวคิดของวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น. 114) ที่กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีว่า เนื้อหาต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถ เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของนักเรียน และเนื้อหาควรสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งตำนานพื้นบ้านเป็นสื่อหนึ่งที่เหมาะกับนักเรียนเพราะเป็นเรื่องราวใกล้ตัวและเนื้อหายังส่งเสริมให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

2) ด้านส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ

ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.89$) สอดคล้องกับนักเรียนที่มีความพึงพอใจในคำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะมีความชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 5.00$) ในส่วนของรูปเล่มแบบฝึกทักษะออกแบบได้น่าสนใจ เหมาะกับวัยของผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 5.00$) สอดคล้องกับนักเรียนที่มีความพึงพอใจในการออกแบบรูปเล่มแบบฝึกทักษะน่าสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.78$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของลมิชย ด่านขุนทด (2544, น. 27) ที่กล่าวไว้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาวิชา ซึ่งประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ ข้อคำถามตลอดจนวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เข้าใจในบทเรียนและยังเสริมสร้างพัฒนาทักษะให้สามารถนำความรู้ความเข้าใจ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

3) ด้านคุณค่าของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมกับการใช้ฝึกอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 5.00$) สอดคล้องกับนักเรียนที่มีความพึงพอใจในเรื่องแบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนจับใจความได้ดีขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 5.00$)

การใช้ตำนานพื้นบ้านที่มีความหลากหลายทำให้แบบฝึกทักษะมีความน่าสนใจและสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

($x = 5.00$) สอดคล้องกับนักเรียนที่มีความพึงพอใจในเรื่องตำนานพื้นบ้านที่นำมาใช้เป็นเนื้อหา ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 5.00$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมพร จารุณัฐ (2538, น. 26) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของตำนานพื้นบ้านไว้ว่า ตำนานให้ประโยชน์ทางการศึกษาแก่ประชาชน คือ บอกให้ทราบความจริงที่สำคัญต่าง ๆ เป็นแหล่งศึกษา สภาพชีวิตและวัฒนธรรมของชาวบ้านในท้องถิ่น อีกทั้งยังสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ชัยชาญธรรม (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องตำนานพื้นบ้านและประเพณีของจังหวัดสระบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เห็นได้ว่าวรรณกรรมในท้องถิ่น เช่น นิทาน ตำนานพื้นบ้านสามารถนำมาสื่อให้กับผู้เรียนเพื่อใช้ในการอ่านเพิ่มเติม มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ช่วยในเรื่องการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ ซึ่งการนำตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่นมาใช้นั้นจะพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรังที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนได้

3. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง มีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 เวลาในการฝึกควรมีการยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน

3.1.2 ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เพื่อสามารถเสนอแนะให้ผู้เรียนใช้แบบฝึกทักษะได้อย่างถูกต้อง

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

3.2.1 การสร้างแบบฝึกทักษะควรมีการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยด้านอื่น ๆ ควบคู่ไปกับการอ่านจับใจความสำคัญ เช่น ทักษะการเขียน ทักษะการฟัง หรือทักษะการพูด

3.2.2 รูปแบบของแบบฝึกทักษะควรมีสื่อเทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการ เพื่อให้เข้ากับการเรียนการสอนในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

ศรีอยุธยาธรรมาภิบาล

บรรณานุกรม

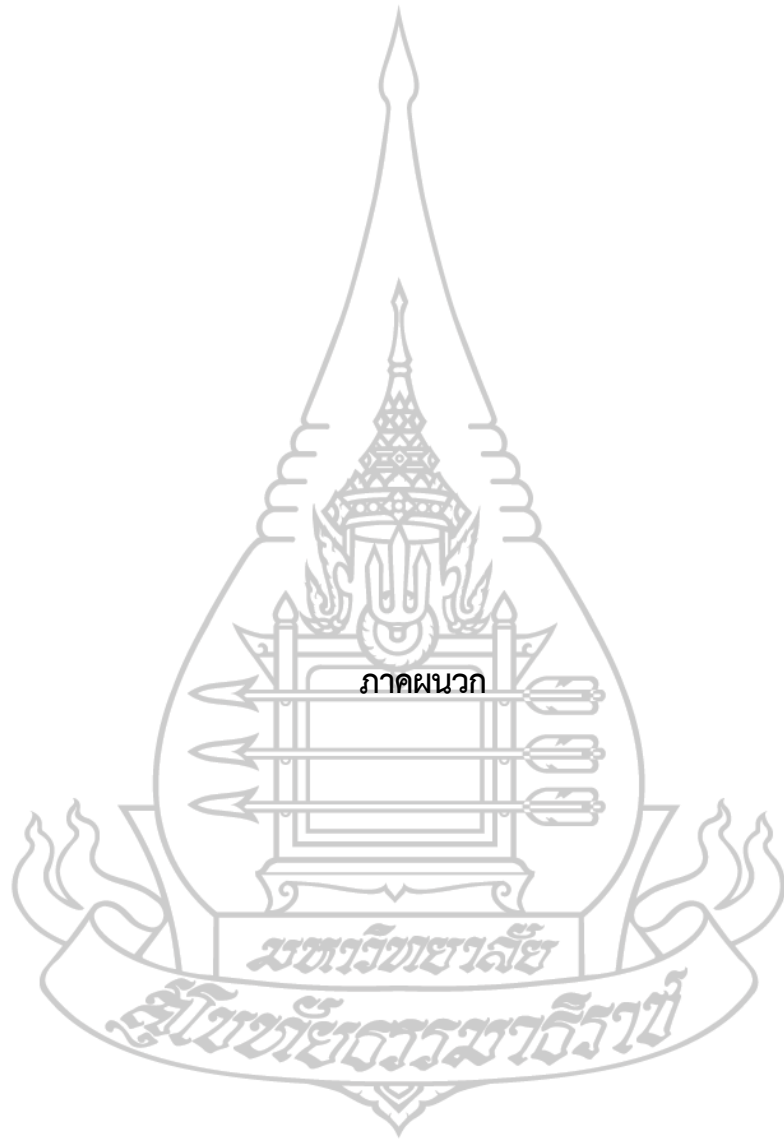
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพมหานคร.
- กรรณิการ์ ชัยชาญธรรม. (2559). *การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องตำนานพื้นบ้านและประเพณีของจังหวัดสระบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสระบุรี* [การศึกษาค้นคว้า-อิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. โอเดียนสโตร์.
- จูไรต์น์ ลักษณะศิริ. (2547). *การใช้ภาษาไทย*. หนังสือในโครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2552). *การสอนภาษาไทยขึ้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา*. เมธิทิปส์.
- ณิชพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์. (2564). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นอำเภอพาน สำหรับนักเรียนในเขตพื้นที่อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 32(2). <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edubuu/article/view/251325>
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2550). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). *นวัตกรรมการศึกษาชุดแบบฝึกหัด*. ธารอักษร.
- _____. (2548). *นวัตกรรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เน้นการใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน*. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากาอ่านและเขียนแห่งประเทศไทย.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา แบ่งเพชร. (2559). *การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3* [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ. (2546). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำในมาตราแม่กดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง นิมมานเหมินทร์. (2556). *ประมวลสาระชุดวิชาการวรรณกรรมท้องถิ่น*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประไพจิตร ชุมแวงวาปี. (2554). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โครงการตำราวิทยาลัย-การสาธารณสุขสิรินธร.

- ภคิน โชติชนเลิศ. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสุนทรพิชิตาราม อำเภอองค์รักษ์ จังหวัดนครนายก [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทไม่ไดตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภารดี มีเจริญ. (2550). การพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตรรายวิชา ท 41202 วรรณกรรมท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2). ราชบัณฑิตยสถาน.
- ลมโซย ต่านขุนทด (2544). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทไม่ไดตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลมุล จันทร์หอม. (2538). วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา. โอ เอส พริ้นติ้ง.
- วรรณิมา ศรีรัตนพันธ์. (2561). ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ DRTA ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดตรังที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนาโย-สัมพันธ์ จังหวัดตรัง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทไม่ไดตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช.
- วรรณิ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. ไทยวัฒนาพานิช.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. มหาลัยมหาสารคาม.
- วิลักษณ์ ศรีป่าซาง. (2541). วรรณกรรมตำนานล้านนา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิเศษ ชาญประโดน. (2549). ภาษาไทย 1. ทริปเพิล.
- แวมยุรา เหมือนนิล และประทีป เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). การอ่านจับใจความ หนังสือเสริมประสบการณ์วิชาภาษาไทย. สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2564). การอ่านจับใจความ (ฉบับปรับปรุงใหม่). พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- ศรีวรรณ ศรีสวัสดิ์. (2549). การสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง [สารนิพนธ์ปริญญาโทไม่ไดตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร จารุณี. (2538). การพัฒนาหนังสือและเอกสารเพื่อการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุนันท์ สินธพานนท์. (2551). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. 9119 เทคนิคพริ้นติ้ง.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2545). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 7). โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2552). สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3). องค์การค้าของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร (สกสค.).
- _____. (2554). กลวิธีเพื่อการเรียนการสอนการอ่าน. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย*. (หน่วยที่ 5). สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาราช.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). *การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึก. ชมรม พัฒนาความรู้ด้านการเขียนกฎหมาย*.
- สุปราณี พัดทอง. (2545). *การใช้ภาษาไทย*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). *21 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. ภาพพิมพ์.
- โสภณ สาทรรสัมฤทธิ์ผล. (2551). *ภาษาไทย 1*. ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2551). *การพัฒนาทักษะภาษา พัฒนาความคิด ด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

1. นางหทัยกาญจน์ เพ็ชรสวัสดิ์

ตำแหน่ง นักจดหมายเหตุ จดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ -
พระบรมราชินีนาถ ตรัง จังหวัดตรัง

2. นางวรรณีย์ เพชรคง

ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตข้าราชการครูโรงเรียนบ้านบางหมาก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2

3. นางชุลีวรรณ ถิ่นพันธ์

ตำแหน่ง ประชาชนชาวบ้านด้ามโนนราห์

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

วัตถุประสงค์ของแบบประเมิน

เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง เพื่อนำตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ขึ้น

คำชี้แจงในการตอบแบบประเมิน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ตามเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อท่านเห็นว่าเป็นตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง และมีเนื้อหาเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- ให้คะแนน 0 เมื่อท่านไม่แน่ใจว่าเป็นตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง หรือมีเนื้อหาเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- ให้คะแนน -1 เมื่อท่านเห็นว่าไม่ใช่ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง และมีเนื้อหาไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
1. เรื่องศาลพระม่วง				
2. เรื่องถ้ำเลเขากอบ				
3. เรื่องถ้ำเขาช้างหาย				
4. เรื่องราชฎ์รนายก				
5. เรื่องเขาสามบาตร				
6. เรื่องสะพานศิลาเมฆ หรือสะพานหินแห่งเกาะลิบง				
7. เรื่องหาดปากเมง				
8. เรื่องตาหม่อช่อง หรือทวดหลักเขต				
9. เรื่องเขาเจ้าไหม				
10. เรื่องเกาะลิบง				
11. เรื่องเขาขาด เขาเศษ				
12. เรื่องตาพันวังยายคำพลี				

รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
13. เรื่องเกาะเกตรา				
14. เรื่องถ้าเขาปิณะ				
15. เรื่องถ้าวังพระยาพิชัยสงคราม				
16. เรื่องวัดถ้าพระพุทโธโกเชีย				
17. เรื่องวัดภูเขาทอง				
18. เรื่องภูเขาสาย				
19. เรื่องเขาทะนนาน				
20. เรื่องถ้าพระองค์กลาง				
21. เรื่องวัดพระพุทโธสีหิงค์				
22. เรื่องห้องทะเลตรัง				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC)
ของตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

รายการที่ประเมิน	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน	IOC	สรุปผล
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
1. เรื่องศาลพระมวง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2. เรื่องถ้ำเลเขากอบ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3. เรื่องถ้ำเขาช้างหาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4. เรื่องราชฎีรนายก	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5. เรื่องเขาสามบาตร	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6. เรื่องสะพานศิลาเมฆ หรือสะพานหินแห่ง เกาะลิบง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7. เรื่องหาดปากเมง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8. เรื่องตามห่อช่อง หรือทวดหลักเขต	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
9. เรื่องเขาเจ้าไหม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10. เรื่องเกาะลิบง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
11. เรื่องเขาขาด เขาเศษ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
12. เรื่องตาพันวังยายคำพลี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
13. เรื่องเกาะเขตรรา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
14. เรื่องถ้ำเขาปิ่นะ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
15. เรื่องถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
16. เรื่องวัดถ้ำพระพุทธโกษีย์	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
17. เรื่องวัดภูเขาทอง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
18. เรื่องภูเขาสาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
19. เรื่องเขาทะนนาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
20. เรื่องถ้ำพระองค์กลาง	+1	+1	0	+2	0.67	ใช้ได้
21. เรื่องวัดพระพุทธรูปสี่หังค์	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
22. เรื่องท้องทะเลตรัง	+1	+1	0	+2	0.67	ใช้ได้

ผลการประเมินค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหา พบว่า ตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังมีทั้งหมด 22 เรื่อง ใช้ได้ 22 เรื่อง และผู้ศึกษาได้คัดเลือกมาจัดทำเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาว่าเนื้อหาของตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังที่มีความเข้าใจง่าย สนุก น่าสนใจและมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 16 เรื่อง โดยตัดตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง ตำนานถ้ำพระองค์กลาง และตำนานท้องทะเลตรังออก เพราะมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67 ตำนานสะพานศิลาเมฆ หรือสะพานหินแห่งเกาะลิบง เพราะมีเนื้อหายาวเกินไปไม่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตำนานถ้ำเขาปิณะ ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม และตำนานวัดถ้ำพระพุทธโกษีย์ เพราะมีเนื้อเรื่องที่ใกล้เคียงกัน ผู้ศึกษาจึงตัดออกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้เหลือตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง 16 เรื่อง คือ ตำนานศาลพระมวง ตำนานถ้ำเลเขากอบ ตำนานเขาเจ้าไหม ตำนานตาพันวังยายคำพลี ตำนานเขาทะนนาน ตำนานถ้ำวังพระยาพิชัยสงคราม ตำนานเขาขาด เขาเศษ ตำนานภูเขาสาย ตำนานเกาะเกตรา ตำนานวัดภูเขาทอง ตำนานเกาะลิบง ตำนานตาหมอช่อง ตำนานราษฎรนายก ตำนานหาดปากเมง ตำนานถ้ำเขาช้างหาย และตำนานเขาสามบาตร มาจัดทำเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย

ข้อเสนอแนะ

1. เนื้อเรื่องควรปรับภาษาให้ทันสมัย

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย
ด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง และหนังสือเรียนเชิญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย
ด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง

1. นางสาวอชณา ปลอดแก้ว

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศศ.บ. สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ปริญญาโท ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ

2. นางณัฐวรรกร รักนาย

สถานที่ทำงาน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี คบ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ

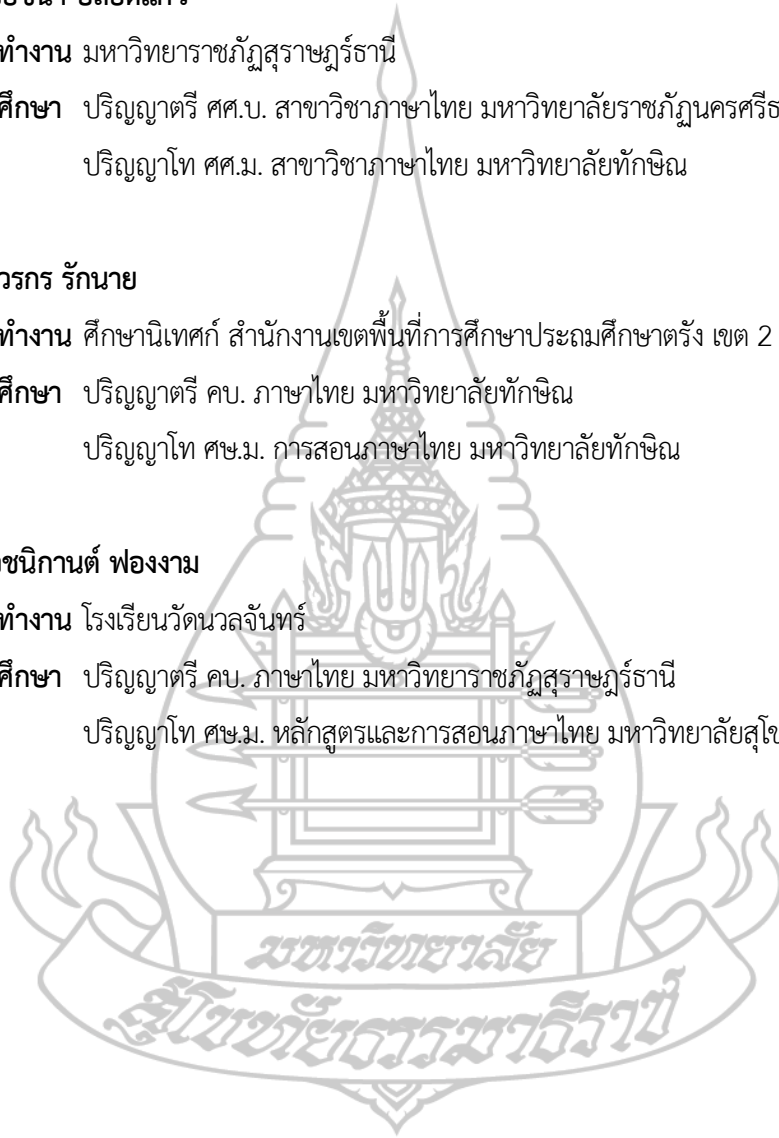
ปริญญาโท ศษ.ม. การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ

3. นางสาวชนิกานต์ ฟองงาม

สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดนวลจันทร์

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี คบ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ปริญญาโท ศษ.ม. หลักสูตรและการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อคิดเห็น
	5	4	3	2	1	
1. ด้านจุดประสงค์						
1.1 จุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะตรงตามเนื้อหาหลักสูตร						
1.2 จุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะตรงกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้						
1.3 ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะ						
2. ด้านเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ						
2.1 ตำนานพื้นบ้านที่นำมาใช้เป็นเนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
2.2 ตำนานพื้นบ้านที่นำมาใช้เหมาะกับการใช้ฝึกความสามารถในการอ่านจับใจความ						
2.3 ข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา						
2.4 ข้อคำถามวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้						
2.5 การใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจง่าย						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อคิดเห็น
	5	4	3	2	1	
2.6 จำนวนข้อคำถามมีความเหมาะสม						
3. ด้านส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ						
3.1 คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน						
3.2 คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู						
3.3 จุดประสงค์การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ						
3.4 แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน						
3.5 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ						
3.6 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ 10 แบบฝึก						
3.7 แบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน						
3.8 เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน						
3.9 เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน						
3.10 เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ						
3.11 รูปเล่มแบบฝึกทักษะออกแบบได้น่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
4. ด้านคุณค่าของแบบฝึกทักษะ						
4.1 แบบฝึกทักษะมีเหมาะสมกับการใช้ฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4						
4.2 การใช้ตำนานพื้นบ้านมีความหลากหลาย ทำให้แบบฝึกทักษะน่าสนใจ และสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียน						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ภาคผนวก ฉ

การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้าน
จังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตารางผนวกที่ 1 แสดงผลประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้าน
จังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตารางผนวกที่ 1.1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้าน
จุดประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S. D.	แปลผล
1.1 จุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะตรงตามเนื้อหาหลักสูตร	5.00	0	มากที่สุด
1.2 จุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะตรงกับสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้	5.00	0	มากที่สุด
1.3 ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะ	5.00	0	มากที่สุด
รวม	5.00	0	มากที่สุด

จากตารางผนวกที่ 1.1 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าในภาพรวมของด้านจุดประสงค์มีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ จุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะตรงตาม
เนื้อหาหลักสูตร ตรงกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบฝึก
ทักษะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$)

ตารางผนวกที่ 1.2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้านเนื้อหา
ของแบบฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S. D.	แปลผล
2.1 ตำนานพื้นบ้านที่นำมาใช้เป็นเนื้อหาที่มีความง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5.00	0	มากที่สุด
2.2 ตำนานพื้นบ้านที่นำมาใช้เหมาะกับการใช้ฝึกความสามารถ ในการอ่านจับใจความ	5.00	0	มากที่สุด
2.3 ข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	0.58	มากที่สุด
2.4 ข้อคำถามวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของ นักเรียนได้	5.00	0	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	แปลผล
2.5 การใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจง่าย	5.00	0	มากที่สุด
2.6 จำนวนข้อคำถามมีความเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม	4.89	0.17	มากที่สุด

จากตารางผนวกที่ 1.2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าในภาพรวมด้านเนื้อหาของแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ดำเนินงานที่บ้านที่นำมาใช้เป็นเนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนดำเนินงานที่บ้านที่นำมาใช้เหมาะกับการใช้ฝึกความสามารถในการอ่านจับใจความ ข้อคำถามวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ และมีการใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจง่ายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) ส่วนข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา และจำนวนข้อคำถามมีความเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$)

ตารางผนวกที่ 1.3 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้าน ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	แปลผล
3.1 คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน	5.00	0	มากที่สุด
3.2 คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู	5.00	0	มากที่สุด
3.3 จุดประสงค์การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ	5.00	0	มากที่สุด
3.4 แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน	5.00	0	มากที่สุด
3.5 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ	5.00	0	มากที่สุด
3.6 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ 10 แบบฝึก	5.00	0	มากที่สุด
3.7 แบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน	5.00	0	มากที่สุด
3.8 เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน	5.00	0	มากที่สุด
3.9 เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน	5.00	0	มากที่สุด
3.10 เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ	5.00	0	มากที่สุด
3.11 รูปเล่มแบบฝึกทักษะออกแบบได้น่าสนใจ เหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5.00	0	มากที่สุด
รวม	5.00	0	มากที่สุด

จากตารางผนวกที่ 1.3 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าในภาพรวมด้านส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู จุดประสงค์การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ แบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ 10 แบบฝึกแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนเฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และรูปเล่มแบบฝึกทักษะออกแบบได้น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$)

ตารางผนวกที่ 1.4 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้านคุณค่าของแบบฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S. D.	แปลผล
4.1 แบบฝึกทักษะมีเหมาะสมกับการใช้ฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	5.00	0	มากที่สุด
4.2 การใช้ตำนานพื้นบ้านมีความหลากหลาย ทำให้แบบฝึกทักษะน่าสนใจ และสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียน	5.00	0	มากที่สุด
รวม	5.00	0	มากที่สุด

จากตารางผนวกที่ 1.4 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าในภาพรวมด้านคุณค่าของแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ แบบฝึกทักษะมีเหมาะสมกับการใช้ฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และการใช้ตำนานพื้นบ้านมีความหลากหลาย ทำให้แบบฝึกทักษะน่าสนใจ และสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$)

ตารางผนวกที่ 1.5 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยรวม โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S. D.	แปลผล
1. ด้านจุดประสงค์	5.00	0	มากที่สุด
2. ด้านเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ	4.89	0.17	มากที่สุด
3. ด้านส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ	5.00	0	มากที่สุด
4. ด้านคุณค่าของแบบฝึกทักษะ	5.00	0	มากที่สุด
รวม	4.97	0.05	มากที่สุด

จากตารางผนวกที่ 1.5 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าในภาพรวมแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.97$) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ด้านจุดประสงค์ ด้านส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ และด้านคุณค่าของแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) ส่วนด้านเนื้อหาของแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$)

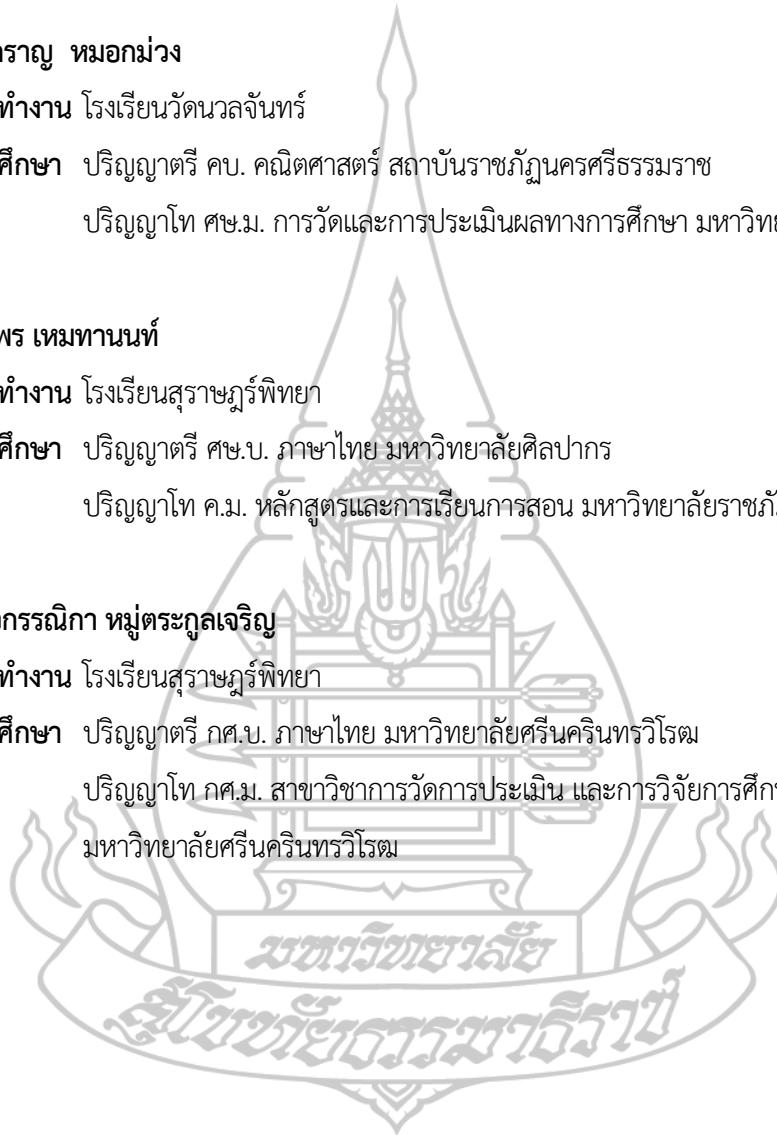

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบทดสอบวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบทดสอบวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. นางนงคราญ หมอกม่วง
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดนวลจันทร์
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี คบ. คณิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
ปริญญาโท ศษ.ม. การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. นางมนพร เหมทานนท์
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศษ.บ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปริญญาโท ค.ม. หลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
3. นางสาวกรรณิกา หมู่ตระกูลเจริญ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี กศ.บ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปริญญาโท กศ.ม. สาขาวิชาการวัดการประเมิน และการวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

- คำชี้แจง** ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มี 3 ระดับ ดังนี้
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้และสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้และสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดความรู้และสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

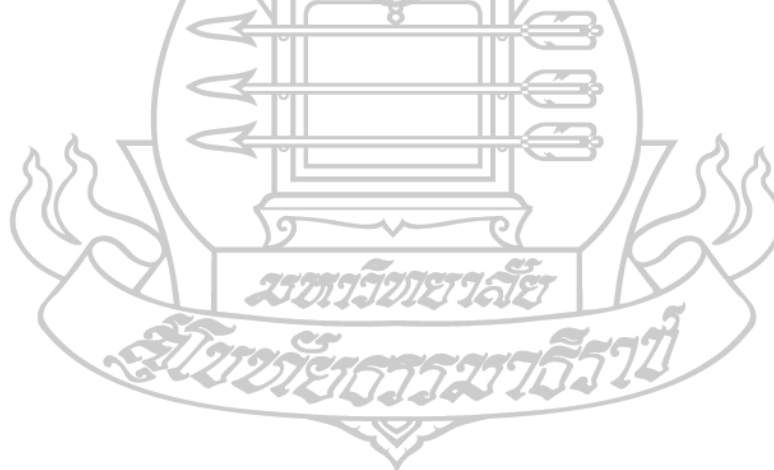
จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
<p>เรื่องที่ 1 ตำนานศาลพระมวง</p> <p>ชายหนุ่มคนหนึ่งเดินทางจากหมู่บ้านริมทะเลเพื่อออกไปแสวงหาโชคลาภ เขาทอดทิ้งพ่อแม่แก่เฒ่าที่ลำบากและยากจนไว้ ในที่สุดกาลเวลาผ่านไปหลายปี ปรากฏว่าชายหนุ่มได้เป็นนายสำเภาใหญ่ มีฐานะสูงส่ง วันหนึ่งเขาคิดถึงพ่อแม่และบ้านเกิดจึงแล่นเรือมาสู่ปากน้ำเมืองตรัง</p> <p>ฝ่ายตายายหรือพ่อแม่ของนายสำเภาใหญ่ เมื่อทราบข่าวลูกชายกลับมาเยี่ยมตนต่างดีอกดีใจ แต่ไม่มีอะไรจะไปฝากลูกมีแต่มะม่วงคนละผล ทั้งสองต่างไปยืนรอรับลูกที่ท่าหน้า ลูกชายครั้นเห็นพ่อแม่ของตน ซึ่งมีสภาพร่างกายอย่างคนแก่ทุพพลภาพ ดูซีริ่วซีเหล่แสนน่าเกลียดทำให้เขารู้สึกอับอายบริวารและผู้ติดตาม ในที่สุดลูกชายก็ตัดสินใจกลับลงเรือและถอนสมอออกจากท่าเรือทันที ผู้บงการเกิดเกล้าทั้งสองเห็นเช่นนั้นต่างตกใจและเสียใจอย่างยิ่งที่ลูกชายตนไม่มีความอาลัยอาวรณ์แม้แต่น้อย ตายายจึงโยนมะม่วงไว้ที่ชายหาด และเมื่อกลับถึงกระท่อมที่พักแล้ว ทั้งสองยิ่งเศร้าโศกเสียใจ วันต่อมาทั้งคู่ก็เสียชีวิตลง เล่ากันว่าวิญญาณตายายได้สิ่งสุ้มผลมะม่วงสองต้นที่องงามที่ชายหาด มะม่วงแต่ละต้นแตกกิ่งก้านสาขาร่มรื่น ถั่วดูไกล ๆ จะมีลักษณะเหมือนคนสองคนยืนโดดเด่น ต้นหนึ่งเหมือนหันหน้าสู่ทะเล อีกต้นหนึ่งเหมือนหันหลังให้ทะเล ชาวบ้านเล่าว่าต้นที่หันหน้าให้ทะเลคือต้นของยาย เมื่อผลสุกแล้วมีรสหวานน่ากิน ส่วนต้นที่หันหลังให้ทะเลคือต้นของตา เมื่อผลสุกแล้วมีรสเปรี้ยวไม่น่ากิน</p> <p>ฝ่ายลูกชายออกตัณญ์เมื่อแล่นเรือมาได้ไม่นานก็ประสบกับเคราะห์กรรม คือเกิดพายุใหญ่ ซึ่งพัดจนเรือสำเภาอัปปาง ผู้คนในเรือต่างจมน้ำล้มหายไปในทะเล ในที่สุดก็กลายเป็นเกาะต่าง ๆ เช่น เรือ</p>					

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ค. เพราะความโกรธแค้นของตา ง. เพราะความโกรธแค้นของยาย				
	5. เพราะเหตุใดส่วนต้นที่หันหลังให้ทะเลเมื่อบริเวณไม่น่ากิน ก. เพราะความรักของยาย ข. เพราะความรักของตา ค. เพราะความโกรธแค้นของตา ง. เพราะความโกรธแค้นของยาย				
การนำไปใช้	6. หากนักเรียนเป็นลูกชายของตากับยาย นักเรียนจะทำอย่างไรเมื่อเห็นพ่อแม่มีสภาพร่างกายอย่างคนแก่ดูซีริ้วขี้เหล่แสนน่าเกลียด ก. พุดจาตุถูก ข. รีบเข้าไปหาพ่อแม่ ค. ถอนสมอเรือกลับทันที ง. ไม่ยอมรับว่าเป็นพ่อแม่ของตนเอง				
การวิเคราะห์	7. คุณธรรมข้อใดที่พ่อแม่ ไม่ควร ปฏิบัติต่อลูก ก. ความเกลียดชังลูก ข. ความลำเอียงที่มีลูก ค. ความเข้าอกเข้าใจลูก ง. ความปรารถนาดีต่อลูก				
	8. ลักษณะนิสัยของลูกชายข้อใดที่ ไม่ควร นำมาเป็นแบบอย่าง ก. ขาดการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ข. ขาดความกตัญญู ค. เป็นคนใจร้อน ง. มีความรักต่อพ่อแม่				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การสังเคราะห์	9. ใครนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องมาใช้ <u>ไม่เหมาะสม</u> ก. สมชายสอนการบ้านให้ลูก ข. สมหมายพาลูกไปเที่ยวทุกวันหยุด <u>ค. สมควรพุดจาแข่งลูกที่ขอบขั้บรณเร็ว</u> ง. สมบัติซื้อของเล่นให้ลูกตามความเหมาะสม				
การประเมินค่า	10. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริงจากตำนานศาลพระมวง ก. ลูกชายกลับใจเป็นคนดี ข. ลูกชายรู้สึกดีใจที่ได้เจอพ่อกับแม่ ค. ต้นมะม่วงที่หันหน้าให้ทะเลน่าจะเป็นคือต้นของยาย <u>ง. เรือสำเภาของลูกชายเจอพายุใหญ่พัดจนเรือล่มอับปาง</u>				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเลเขากอบ					
<p>ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเจ้าฟ้าองค์หนึ่งชื่อว่า พญาทอบ เป็นบุตรท้าวภุชงค์ราชานาคราช ผู้มีบุญญาธิการ และมีความเชี่ยวชาญในทุก ๆ ด้านจนพญานาคทั้งเมืองบาดาลต้องสยบ เพราะอำนาจบารมีของพญาทอบมีรูปร่างที่ใหญ่มาก กายยาวประมาณ 1 โยชน์ มีเกล็ดขาวดั่งไข่มุก นัยน์ตาสุกแดง ครั้นเมื่อท่านโตขึ้นก็ได้เดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ตามประสาวัยรุ่น จนกระทั่งได้พบกับนางศรีขัน ทั้งสองจึงตกลงปลงใจอยู่ด้วยกัน ไม่นานนักนางศรีขันก็ตั้งครรภ์</p> <p>พญาทอบพยายามหาที่อยู่มีภูมิทัศน์งดงามและปลอดภัยให้กับนางศรีขันเพื่อรอคลอดบุตร และที่นั่นก็คือ “ถ้ำเลเขากอบ” ในปัจจุบัน โดยพญาทอบได้ใช้อิทธิฤทธิ์ของตนเผาผลาญเงาะหินจนเป็นถ้ำที่มีน้ำไหลผ่าน ภายในถ้ำเต็มไปด้วยอัญมณีและมีสัตว์ต่าง ๆ อาศัยอยู่มากมายหลายชนิด รวมทั้งหิ้งงอก หินย้อยงดงามเหมือนมีชีวิตเป็นรูปทรงต่าง ๆ สวยดั่งมรกตหยดน้ำและเมื่อ พญาทอบหาที่พักให้กับนางศรีขันได้เรียบร้อยแล้ว ทั้งสองก็สัญญาว่าจะรักกันตลอดไป แล้วเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น เมื่อยักษ์หูแกงบิดานางศรีขันได้ตามหาจนพบ ขณะทั้งสองกำลังพลอดรักกันอยู่ในถ้ำ ยักษ์หูแกงไม่พอใจมากคิดจะฆ่าพญาทอบซึ่งเป็นลูกเขย โดยใช้ไฟพ่นใส่โศคคิที่พญาทอบหลบหลีกได้ทัน ทำให้ลูกไฟที่พ่นออกมาไปถูกภูเขาจึงเกิดเป็น “เขาหัวแตก” ขึ้น ส่วนนางศรีขันตกใจกลัวในการต่อสู้จึงหนีขึ้นไปอยู่บนหน้าผาเพื่อเฝ้ารอคอย ผู้เป็นสามี จนได้ชื่อว่า “ผานางคอย” ทางด้านพญาทอบต้องการที่จะแก้แค้นยักษ์หูแกง แต่พอรู้ว่าเป็นพ่อตาของตัวเองก็หนีไปไม่กล้าทำร้าย โดยพญาทอบจะซ่อนตัวทุกวิถีทาง เพื่อไม่ให้ยักษ์หูแกงตามหาได้ ไม่นานหลังจากนั้นนางศรีขันก็ได้คลอดบุตรออกมาจำนวนแปดหมื่นตัวซึ่งเป็นงู</p> <p>ถ้าผ่านมาเที่ยว ถ้ำเลเขากอบแล้วเจองูก็อย่าทำร้ายเพราะงูเหล่านั้นเป็นลูกของพญาทอบ และถ้าเราเจอนาคก็อย่าทำร้ายเช่นกัน เพราะนั่นหมายถึงสามีของนางศรีขัน ถ้าใครเข้าไปเที่ยวถ้ำเลแล้วได้ยินเสียงดังครืน ๆ นั่นคือพญาทอบกำลังแทรกพื้นแผ่นดิน หากพญาทอบกลับมาวันใด หินในถ้ำก็จะฝุ่นตลบเป็นเพชรแวววาว และถึงตอนนั้นเขากอบก็จะเจริญขึ้นอีกครั้ง</p>					
ความรู้ ความจำ	11. พญาทอบเป็นลูกของใคร ก. ท้าวภุชงค์ราชานาคราช ข. นางศรีขัน ค. ยักษ์หูแกง ง. พญางู				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	12. ข้อใดเป็น ไม่ใช่ ลักษณะของพญากอบ ก. มีรูปร่างใหญ่มาก ข. กายยาวประมาณ 1 โยชน์ ค. มีเกล็ดสีเขียวมรกต ง. นัยน์ตาสุกแดง				
ความรู้ ความจำ	13. บิดาของนางศรีชั้นคือใคร ก. ท้าวภูงศร์ราชานาคราช ข. พญากอบ ค. ยักษ์หูแกง ง. พญาจู				
ความเข้าใจ	14. “เขาหัวแตก” เกิดขึ้นจากสาเหตุใด ก. ความโกรธของนางศรีชั้น ข. ความโกรธของยักษ์หูแกง ค. ความโกรธของพญากอบ ง. ความโกรธของท้าวภูงศร์ราชานาคราช				
	15. “ผานางคอย” คำว่า “นาง” ในที่นี้หมายถึงใคร ก. ท้าวภูงศร์ราชานาคราช ข. พญากอบ ค. นางพญาจู ง. นางศรีชั้น				
การนำไปใช้	16. หากนักเรียนเป็นพ่อแม่ คุณธรรมใดของยักษ์หูแกงที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ชีวิตประจำวัน ก. ความรักที่มีต่อลูก ข. ความเมตตา ค. ความซื่อสัตย์ ง. ความอดทน				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การวิเคราะห์	17. จากเรื่องนักเรียนคิดว่า เรื่องใดที่พญากอบควรได้รับการยกย่อง ก. การมีร่างกายแข็งแรง ข. ความรักที่มีต่อคนรัก ค. ความโกรธแค้น ง. การมีอำนาจบารมี				
การวิเคราะห์	18. การที่พญากอบหนีไป และพยายามซ่อนตัวทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้ยักษ์หูแกงตามหาได้ นักเรียนคิดว่าพญากอบขาดคุณธรรมใด ก. ความซื่อสัตย์ ข. ความกล้าหาญ ค. ความอดทน ง. ความสามัคคี				
การสังเคราะห์	19. ความรักของพญากอบกับนางศรีชั้น สอดคล้องกับสำนวนใด ก. ถ่านไฟเก่า ข. กิ่งทองใบหยก ค. กระจ่างหมายจันทร์ ง. โศกแกกินหญ้าอ่อน				
การประเมินค่า	20. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง ก. ยักษ์หูแกงเป็นบิดาของนางศรีชั้น ข. ยักษ์หูแกงพอใจมากที่สุดที่ได้พญากอบเป็นลูกเขย ค. ยักษ์หูแกงว่าเป็นพ่อตาของท้าวฤชงค์ ราชานาคราช ง. พญากอบพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อแก้แค้นยักษ์หูแกง				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
เรื่องที่ 3 ตำนานเขาเจ้าไหม					
<p>เมื่อครั้งที่ โຕะฮ้ำหว่า (โຕะป้งกะหว่า) เป็นเจ้าเมืองปกครองอยู่ที่เกาะลึงนั้น ที่บ้านทุ่งค้ำย (ปัจจุบันเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ใกล้บ้านพระม่วง) ก็มี พระยางอกเขี้ยว เป็นเจ้าเมืองปกครองเมืองทุ่งค้ำยอยู่ ซึ่งเจ้าเมืองทั้งสองนี้เป็นสหายที่รักกันมาก ต่อมาไม่นานก็มีนายสำเภาชาวจีน ชื่อ เจ้าไหม เดินเรือเข้ามาค้าขายกับเมืองทั้งสอง และเกิดชอบทำเลบริเวณฝั่งตรงข้ามกับเกาะลึง (บ้านเจ้าไหมในปัจจุบัน) จึงได้ขออนุญาตต่อโຕะฮ้ำหว่า เจ้าเมืองลึงตั้งบ้านเรือนขึ้นสำหรับเป็นท่าเรือค้าขาย ต่อมาเจ้าไหมได้เกิดความคิดที่จะเป็นใหญ่ในแถบนี้แต่เพียงผู้เดียว จึงได้ยุ้งให้พระยางอกเขี้ยว เจ้าเมืองทุ่งค้ำยเกลียดชังโຕะฮ้ำหว่า จนทำให้พระยางอกเขี้ยวเกิดความเข้าใจผิดกับโຕะฮ้ำหว่าตามคำยุ้งของเจ้าไหม</p> <p>ในที่สุดพระยางอกเขี้ยวก็ได้รวมกันกับเจ้าไหมยกทัพเข้าทำสงครามกับโຕะฮ้ำหว่า สงครามผ่านไปนานแต่ไม่มีใครสามารถเอาแพ้ชนะกันได้ ชาวสงครามนี้ทราบไปถึงโຕะละหม้ย ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ที่พระยางอกเขี้ยว และโຕะฮ้ำหว่าเคารพนับถือมาก ท่านจึงเดินทางมาเจรจาให้พระยางอกเขี้ยวยุติสงครามกับโຕะฮ้ำหว่า ทำให้เจ้าไหมเกิดความไม่พอใจโຕะละหม้ยเป็นอย่างมาก และประกาศไม่ยอมเลิกการสู้รบกับโຕะฮ้ำหว่า การกระทำของเจ้าไหมครั้งนี้ทำให้โຕะละหม้ยโกรธมาก จึงได้สาปให้เจ้าไหมกลายเป็นหิน ซึ่งต่อมาได้ กลายเป็นภูเขาที่เรียกกันว่า “เขาเจ้าไหม” จนกระทั่งทุกวันนี้ เมื่อเจ้าไหมถูกสาปแล้ว โຕะละหม้ยก็ได้บัญชาให้โຕะฮ้ำหว่า กับพระยางอกเขี้ยวคืนดีกัน และยกให้โຕะฮ้ำหว่าเป็นใหญ่แต่เพียงผู้เดียว เมื่อมีบัญชาเช่นนั้นโຕะฮ้ำหว่าก็ได้ใช้เท้าถีบแสดงความเป็นเจ้าของแผ่นดิน ไว้บนผนังถ้ำที่เขาโຕะแหนะ ปัจจุบันรอยเท้ายังปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน</p>					
ความรู้ ความจำ	21. ผู้ใหญ่ที่พระยางอกเขี้ยวและโຕะฮ้ำหว่า เคารพนับถือคือใคร ก. โຕะละหม้ย ข. โຕะกอระ ค. โຕะแหนะ ง. โຕะฮ้ำหว่า				
	22. พระยางอกเขี้ยวกับเจ้าไหมยกทัพเข้าทำ สงครามกับใคร ก. โຕะละหม้ย				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข. โต้ะกอแระ ค. โต้ะแหนะ ง. โต้ะฮ้าหาว				
ความรู้ ความจำ	23. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เจ้าโหมจึงยุ่งให้ พระยางอกเขี้ยวเกลียดชังโต้ะฮ้าหาว ก. ต้องการเป็นที่กราบไหว้ของผู้คน ข. อยากเป็นใหญ่ในแถบเกาะลิบงเพียงคน เดียว ค. ชอบทำเลและลูกสาวของพระยางอกเขี้ยว ง. อยากได้ทำเลของพระยางอกเขี้ยวและ โต้ะฮ้าหาว				
ความเข้าใจ	24. โต้ะฮ้าหาว (โต้ะปังกะหาว) เจ้าเมือง ปกครองเกาะลิบง จากประโยคนี้ คำว่า “โต้ะ” มีความหมายว่าอย่างไร ก. พ่อ ข. เจ้าเมือง ค. คำนำหน้าแทนตัวเอง ง. คำนำหน้าเรียกคนเฒ่าคนแก่				
การนำไปใช้	25. หากนักเรียนเป็นโต้ะละหมัย นักเรียนจะ แก้ปัญหานี้อย่างไร ก. บอกให้เจ้าโหมปรับปรุงตัว ข. บอกให้เจ้าโหมสู้รบต่อไป ค. บอกให้เจ้าโหมย้ายไปที่อื่น ง. บอกให้เจ้าโหมกลับบ้านเกิด				
	26. ลักษณะใดของเจ้าโหมที่นักเรียนควร นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ก. การอยากได้ของผู้อื่น				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข. การขบขยุยง <u>ค. การค้าขาย</u> ง. ความแค้น				
การวิเคราะห์	27. นักเรียนคิดว่าพระยางอกเขี้ยวมีลักษณะ นิสัยอย่างไร ก. ขบขยุยง <u>ข. เชื้อคนง่าย</u> ค. มีความกล้าหาญ ง. พุดน้อย				
การสังเคราะห์	28. นิสัยของเจ้าโหม ตรงกับสำนวนใด <u>ก. บ้างข้างยุ</u> ข. สุขเอาเผากิน ค. ปิดทองหลังพระ ง. ชีข้างจับตักแตน				
การประเมิน ค่า	29. หากเจ้าโหมถูกเนรเทศให้ออกจากเกาะลิบง แทนการถูกสาปให้เป็นหิน นักเรียนคิดว่า อนาคตจะเกิดอะไรขึ้น ก. เจ้าโหมจะยึดเกาะใหม่ <u>ข. เจ้าโหมจะกลับตัวเป็นคนดี</u> ค. เจ้าโหมจะกลับมาแก้แค้น ง. เจ้าโหมจะโดนพายุพัดจนเรือล่ม				
	30. จาก “ตำนานเขาเจ้าโหม” ข้อความใดเป็น ข้อเท็จจริง ก. เจ้าโหมเป็นเจ้าเมืองปกครองเกาะลิบง ข. เจ้าโหมถูกสาปให้กลายเป็นหินอยู่ที่ถ้ำเขา โต้ะแหนะ				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ค. เจ้าโหมยุงให้โตะฮ้าหวาเกลียดชัง พระยางอกเขียว <u>ง. พระยางอกเขียวร่วมกันกับเจ้าโหมยุง</u> <u>ทัพเข้าทำสงครามกับโตะฮ้าหวา</u>				

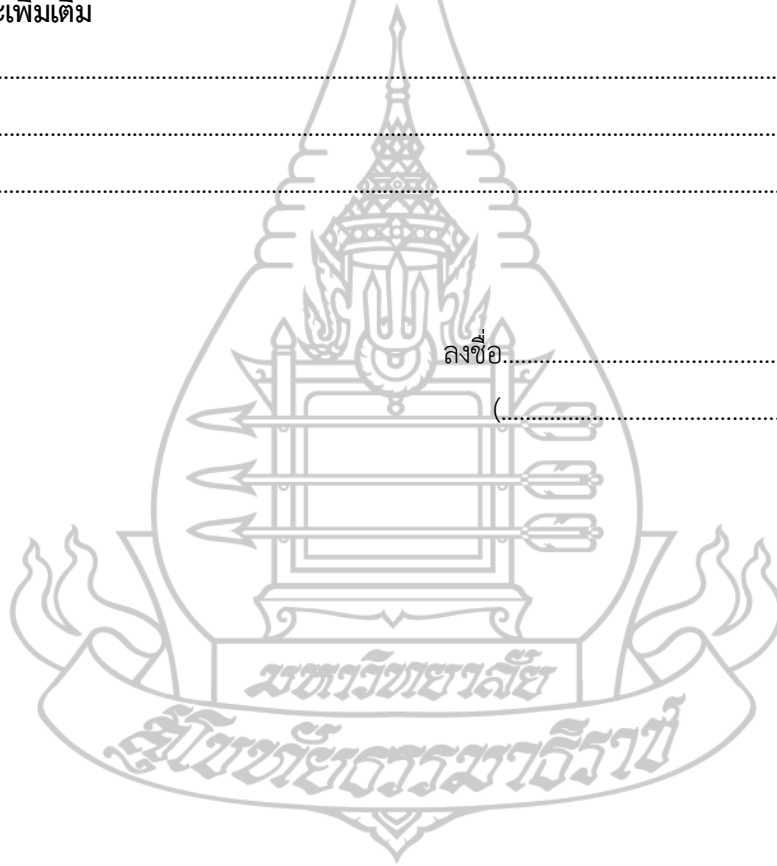
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มี 3 ระดับ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้และสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้และสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดความรู้และสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
เรื่องที่ 1 ตำนานหาดปากเมง					
<p>ณ ริมฝั่งทะเลหาดเจ้าไหมเขตเมืองกันตัง เป็นที่ตั้งของเมืองซึ่งมีเจ้าเมืองชื่อพระยาเมง พระองค์เป็นเจ้าเมืองซึ่งยังไม่มีพระมเหสีเพราะยังหาสตรีที่สวยงามและเหมาะที่จะเป็นมเหสีไม่ได้ ต่อมาพระยาเมงได้ทรงทราบถึงกิตติศัพท์ความงามของสตรีนางหนึ่งชื่อนางมุก นางมุก ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาแถบหมู่บ้านเขตเมืองกระบุรี พระยาเมงจึงได้ทรงจัดขบวนขันหมากพร้อมด้วยเสนาอำมาตย์ ทหารรับใช้และสินสอดทองหมั้นจำนวนหนึ่งไปสู่ของนางมุกมาเป็นพระมเหสี</p> <p>เรือสำเภาลำใหญ่ได้พระยาเมงและขบวนขันหมากไปถึงบ้านนางมุก แล้วทำพิธีสู่ขอตามประเพณี ขากลับพระยาเมงได้นำนางมุกกลับมาด้วย ในระหว่างทางที่เรือสำเภาแล่นฝ่าคลื่นนั้นได้มีเรือสำเภาของโจรสลัดชื่อหัวหิน พร้อมลูกสมุนเข้าทำการจู่โจมเพื่อปล้นทรัพย์สินเงินทองบนเรือสำเภาของพระยาเมง ทำให้เกิดการต่อสู้ขึ้น ทั้งสองฝ่ายต่างต่อสู้อย่างชุลมุนบนเรือของพระยาเมง และเหมือนดินฟ้าทะเลทรงพิโรธจึงบันดาลให้เกิดเมฆฟ้ามีดครึ้ม ฝนตกหนักและพายุใหญ่พัดโหมกระหน่ำเข้าใส่เรือที่กำลังต่อสู้กันอย่างหนัก ในที่สุดเรือสำเภาทั้งสองลำก็แตกและจมลง ท่ามกลางกระแสคลื่นแรงและได้พัดพาผู้คน ทุกสิ่งทุกอย่างบนเรือสูญหายไปกับแรงคลื่น ต่อมาได้บังเกิดภูเขากะดกต่าง ๆ ขึ้นในทะเลหน้าหาดปากเมง ได้แก่ เขาเมง (พระยาเมง) เขาโต๊ะหยาง (โหร) เกาะมุก (นางมุก) เกาะหัวหิน (โจรสลัด) และยังมีเกาะอื่น ๆ กระจายออกไปในทะเล ซึ่งเล่าว่าเป็นสัมภาระจากเรือสำเภาของพระยาเมง เช่น เกาะกระดาน เกาะไห เกาะเชือก เกาะแหวน เป็นต้น ส่วนบริเวณหาดทรายหน้าหาดปากเมงก็ปรากฏว่าเกิดหอยตะเกาซึ่งเป็นหอยที่มีรูปร่างคล้ายหัวเรือสำเภานั้นเอง</p>					

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ความรู้จำ	1. พระยาเมงไปสู่อ๋อใครมาเป็นพระมเหสี ก. นางไข่มุก ข. นางปลา ค. นางมุก ง. นางแหวน				
	2. หัวหน้าโจรสลัดที่เข้าปล้นเรือสำเภาของ พระยาเมงชื่อว่าอะไร ก. นางมุก ข. นายหัวหิน ค. ลูกสมุน ง. นายไห				
	3. ข้อใดไม่ใช่อู่เกาะจากสัมภาระของ พระยาเมง ก. เกาะเชือก ข. เกาะแหวน ค. เกาะไห ง. เกาะหัวหิน				
	4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะดินฟ้าและทะเลพิโรธ ก. เมฆฟ้ามีดคริม ข. ฝนตกหนัก ค. พายุใหญ่พัดโหมกระหน่ำ ง. ท้องฟ้าแจ่มใส				
ความเข้าใจ	5. ลักษณะดินฟ้าและทะเลทรง พิโรธ คำว่า “พิโรธ” มีความหมายตามข้อใด ก. ดีใจ ข. เสียใจ ค. โกรธ ง. โหมโ				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การนำไปใช้	6. หากนักเรียนนั่งเรือเที่ยวทะเล แล้วเกิดฝนตกหนัก นักเรียนจะมีวิธีปฏิบัติตนอย่างไร ก. นั่งสวดมนต์ ข. กระโดดโลดเต้นบนเรือ ค. นำโทรศัพท์ออกมาถ่ายภาพ ง. เชื้อฟังและทำตามคำแนะนำของคนขับเรือ				
การวิเคราะห์	7. การกระทำของโจรสลัดขาดคุณธรรมเรื่องใด ก. ความรัก ข. ความสามัคคี ค. ความซื่อสัตย์ ง. ความประมาท				
	8. จากตำนานหาดปากเมง แสดงว่าโจรสลัดมีจิตใจอย่างไร ก. มีเมตตา ข. โหดร้าย ค. จิตใจดี ง. อ่อนโยน				
การสังเคราะห์	9. “นางมุกหญิงสาวชาวบ้านได้แต่งงานกับพระยาเมงซึ่งเป็นเจ้าเมือง” สิ่งที่เกิดขึ้นกับนางมุกสอดคล้องกับสำนวนใด ก. หนูดกถั่งข้าวสาร ข. ราชมารดา ค. กิ่งทองใบหยก ง. กระจ่างหมายจันทร์				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การประเมินค่า	<p>10. จากตำนานนาคปากเมง ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง</p> <p>ก. โจรสลัดต้องการทรัพย์สินเงินทอง</p> <p>ข. โจรสลัดต้องการฆ่าพระยาเมง</p> <p>ค. โจรสลัดต้องการนางมุกไปเป็นภรรยา</p> <p>ง. โจรสลัดต้องการเรือสำเภาของพระยาเมง</p>				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเขาช้างหาย					
<p>ในสมัยที่ เมืองนครศรีธรรมราช เจริญรุ่งเรืองทางพระพุทธศาสนาอยู่นั้น ท่านเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชได้คิดสร้างพระเจดีย์ขึ้น จากนั้นท่านก็ได้ประกาศไปยังหัวเมืองต่าง ๆ ที่นับถือ ศาสนาพุทธให้นำทรัพย์สินสมบัติ แก้ว แหวน เงินทอง และของมีค่ามาบรรจุในเจดีย์ เมื่อเรื่องนี้ได้ทราบถึงหัวเมืองต่าง ๆ นักแสวงบุญจึงได้ยกขบวนไป ระหว่างทางที่หยุดพักได้มีช้างตัวหนึ่งคลอตุลออกมา พอลูกแข็งแรงขบวนก็เดินทางต่อซึ่งปัจจุบันหนองน้ำแห่งนี้ เรียกว่า “หนองข้างทอก” ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลนาโงเหนื่อ (บ้านบนควน) เมื่อขบวนเดินทางมาถึงหนองน้ำอีกแห่งหนึ่งลูกช้างก็ลงเล่นน้ำแล้วพ่นน้ำใส่แม่ของมันจึงเรียกหนองน้ำนั้นว่า “หนองถายน้ำ” หรือ หนองถายน้ำซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขาช้างหายแห่งนี้</p> <p>หลังจากนั้นขบวนก็เดินทางต่อมาเรื่อยจนถึงชายเขาของถ้ำแห่งนี้จึงได้หยุดพักให้ช้างกิน ใบไม้ ใบหญ้าอยู่บริเวณนี้เจ้าลูกช้างที่เพิ่งเกิดใหม่ ๆ ก็ชนมากทั้ง ๆ ที่แม่ของมันและควาญคอยดูอยู่ใกล้ๆ แต่พอควาญช้างเผลอลูกช้างก็หลบแม่ของมันเดินขึ้นมาบนเขาแห่งนี้และพบถ้ำ มันจึงเดินเข้าไปในถ้ำได้อย่าง อภินิหารทั้ง ๆ ที่ปากถ้ำก็มีขนาดไม่ใหญ่นัก เมื่อควาญช้างเห็นลูกช้างหายเข้าไปในถ้ำก็ให้ผู้คนจุดคบไฟเพื่อตามหาช้างแล้วก็จับมันออกมาด้วยคาถาอาคม โดยใช้ด้ายแดงขาวสิบห้าเส้นเท่านั้น ระหว่างที่ออกมาจากถ้ำจนเดินมาถึงทุ่งนานั้นก็พบกับชาวบ้านอีกกลุ่มหนึ่ง พวกเขาเห็นว่าขบวนช้างก็พากันเดินมาหยุดดู แล้วได้พบความประหลาดของลูกช้างตัวหนึ่งที่ถูกงูมาด้วยด้ายแดงขาวเพียง 3 เส้นเท่านั้น ต่างคนต่างตะโกนเป็นเสียงเดียวกันว่า “ช้างจะขาด ๆ” เมื่อตะโกนหลายครั้งมนต์คาถาก็เสื่อม ด้ายนั้นก็ขาดทันที เมื่อด้ายขาดเจ้าลูกช้างก็หันหลังกลับไปเพื่อจะวิ่งหนี ควาญช้างจึงจับหางเอาไว้ได้แล้วใช้มีดฟันหางลูกช้างขาด หางของลูกช้างที่ควาญช้างฟันจนขาดนั้นก็กลับกลายเป็นทอง จากนั้นควาญก็รีบวิ่งตามลูกช้างไป แต่จับไม่ทัน เพราะลูกช้างวิ่งหนีเข้าถ้ำไปแล้วเสียก่อน ควาญช้างพยายามตามหาเท่าไรก็ไม่เจอตั้งแต่นั้นมาจึงเรียกถ้ำที่ลูกช้างหายเข้าไปว่า “ถ้ำช้างหาย”</p>					
ความรู้ความจำ	11. หนองน้ำที่ช้างตัวหนึ่งคลอตุลออกมา เรียกว่าอะไร ก. หนองข้างทอก ข. หนองถายน้ำ ค. หนองพ่นน้ำ ง. หนองข้างแล่น				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ความรู้ความจำ	12. หนองน้ำที่ลูกช้างลงเล่นน้ำเรียกว่าอะไร ก. หนองข้างทอก ข. หนองถวยน้ำ ค. หนองพ่นน้ำ ง. หนองข้างแล่น				
	13. ความรู้เข้าใจอะไรในการจับลูกช้างออกจากถ้ำ ก. ด้ายแดงขาว 3 เส้น ข. ด้ายแดง 3 เส้น ค. ด้ายขาว 3 เส้น ง. ด้ายเหลือง 3 เส้น				
ความเข้าใจ	14. จุดมุ่งหมายสำคัญของตำนานถ้ำเขาช้างหายคืออะไร ก. บอกให้ทราบถึงวิธีการจับช้างออกจากถ้ำ ข. บอกให้ทราบถึงสิ่งของที่บรรจุในเจดีย์ ค. บอกให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของถ้ำเขาช้างหาย ง. บอกให้ทราบถึงความศรัทธาพระพุทธศาสนาของเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช				
	15. จากเรื่องตำนานถ้ำเขาช้างหาย ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่หน้าที่ “ความรู้อ้าง” ก. ดูแลลูกช้าง ข. ทำคลอดให้แม่ช้าง ค. นำขบวนเดินทาง ง. หาอาหารไปให้ช้าง				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การนำไปใช้	16. หากนักเรียนได้เดินขบวนเหมือนลูกช้าง ขณะเดินขบวนนักเรียนควรปฏิบัติตน อย่างไร ก. เล่นซุกซน ข. เดินออกนอกขบวน ค. เดินนำหน้าขบวน ง. เชื้อฟุ้งผู้ที่ควบคุมขบวน				
การวิเคราะห์	17. ลักษณะนิสัยใดของลูกช้างที่ ไม่ควร นำมาเป็นแบบอย่าง ก. ความฉลาดแสนรู้ ข. ความตื้อซุกซน ค. การเชื้อฟุ้งความรู้อ้าง ง. ไม่รักความสะอาด				
	18. ข้อใดเป็นสาเหตุที่ทำให้ตั๊กแตนขาขาวที่ มัดลูกช้างขาดลง ก. เพราะหางช้างถูกตัด ข. เพราะมนต์คาถาเสื่อมลง ค. เพราะชาวบ้านตะโกนว่า ช้างจะขาด ง. ถูกทั้งข้อ ข และ ค				
การสังเคราะห์	19. จากเรื่องตำนานถ้าเขาช้างหาย ลูกช้าง ต้องปรับปรุงตนเองในเรื่องใด ก. ความฉลาด ข. ความซื่อสัตย์ ค. ความประมาท ง. ความมีน้ำใจ				
การประเมินค่า	20. จาก “ตำนานถ้าเขาช้างหาย” มีข้อใด เป็นข้อเท็จจริง ก. ลูกช้างไม่ชอบกินใบไม้ ใบหญ้า				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข. ลูกช้างเดินหายเข้าไปในถ้ำพร้อมกับแม่ช้าง ค. ความรู้ช้างใช้เชือกพันทางลูกช้างจนทางขาด ง. นักแสวงบุญนำแก้วแหวนเงินทองมาบรรจุในเจดีย์				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
เรื่องที่ 3 ตำนานเขาสามบาตร					
<p>“เขาสามบาตร” มีการสันนิษฐานตามการเขียนตัวสะกดของชื่อไว้ว่าน่าจะมีที่มาจาก 2 แห่งคือ เขาสามบาตรสะกดเช่นเดียวกัน “บาตรพระ” และเขาสามบาท สะกดด้วยตัว “ท” โดยสันนิษฐานตามสภาพของถ้ำเขาสามบาตรที่ภายในมี “สระน้ำ” ตามการเรียกขานของชาวท้องถิ่นในสมัยนั้นเป็น 2 ชื่อคือ “เขาสามบาตร” บ้างก็เรียกว่า “เขาสระบาป”</p> <p>ตำนานเล่าขานว่า “ยายจัน” ซึ่งมีบ้านอยู่บริเวณเขาสามบาตรและเป็นผู้มีฐานะมั่งคั่งได้รวบรวมทรัพย์สมบัติเพื่อไปสมทบการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ที่นครศรีธรรมราชเช่นกัน แต่เมื่อได้ทราบข่าวว่า องค์พระธาตุได้สร้างเสร็จสิ้นไปแล้ว จึงนำทรัพย์สมบัติจำนวนสามบาตรพระไปฝังไว้ในถ้ำที่เขาสามบาตรแล้วผูกเป็นปริศนาคำกลอน บอกที่ซ่อนสมบัติเอาไว้ว่า “ขึ้นต้นขาม (ต้นมะขาม) ข้ามต้นทิง (ต้นกระทิง) ถึงต้นขอย (ต้นข่อย) คอยลงมา ไม้คาวาขัดดอก ใครคิดตก กินไม่รู้สิ้นเลย” และเล่ากันว่า มีเจ้านายคนหนึ่งซึ่งเข้ามาแก้ปริศนานั้นตก จึงได้เอาสมบัติไปหมดแล้ว</p> <p>ส่วนบางตำนานก็เล่าว่า “นางเลือดขาว” และคณะซึ่งมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาได้รวบรวมทรัพย์สมบัติจำนวน 3 บาตรพระ เดินทางเพื่อจะไปสมทบการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ ที่เมืองนครศรีธรรมราช เมื่อเดินทางข้ามเขาพิงฟ้าจังหวัดตรัง ผ่านลำคลองปะเหลียนจนเข้าสู่ปากแม่น้ำตรัง จากนั้นเดินทางเลาะลำน้ำไปทางทิศเหนือก็จะสามารถไปสู่เมืองนครศรีธรรมราชได้ แต่เมื่อได้ทราบข่าวว่าการก่อสร้างพระบรมธาตุเจดีย์เสร็จสิ้นไปแล้ว จึงนำสมบัติไปฝังไว้ในถ้ำที่เขาสามบาตร</p>					
ความรู้ความจำ	21. ยายจันรวบรวมทรัพย์สมบัติไปสร้างอะไร				
	ก. วัด ข. เจดีย์ ค. มัสยิด ง. พระบรมธาตุเจดีย์				
	22. ยายจันนำทรัพย์สมบัติจำนวนเท่าไรไปฝังไว้ในถ้ำที่เขาสามบาตร				
	ก. สามบาท ข. สามสิบบาท				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	<p>ค. สามบาตรพระ</p> <p>ง. สามสิบบาตรพระ</p>				
ความรู้ความจำ	<p>23. ทำไมยายจันจึงนำทรัพย์สินสมบัติไปฝังไว้ที่ถ้ำสามบาตร</p> <p>ก. เพราะที่บ้านไม่มีที่เก็บที่ปลอดภัย</p> <p>ข. เพราะกลัวโจรจะมาขโมยทรัพย์สินสมบัติ</p> <p>ค. เพราะทราบว่างค์พระธาตุได้สร้างเสร็จสิ้น</p> <p>ง. เพราะต้องการจะสร้างองค์พระธาตุที่ถ้ำสามบาตรแทน</p>				
ความเข้าใจ	<p>24. จากตำนานถ้ำเขาสามบาตรไม่ได้กล่าวถึงเรื่องอะไร</p> <p>ก. ยายจันนำทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดกลับบ้าน</p> <p>ข. ยายจันนำทรัพย์สินสมบัติไปฝังไว้ในถ้ำที่เขาสามบาตร</p> <p>ค. ยายจันผูกเป็นปรีศนาคำกลอนเพื่อบอกที่ซ่อนสมบัติ</p> <p>ง. ยายจันนำทรัพย์สินสมบัติไปสมทบสร้างพระบรมธาตุเจดีย์</p>				
	<p>25. ข้อใดไม่ใช่ที่มาของตำนานเขาสามบาตรมากที่สุด</p> <p>ก. มาจากชื่อของสระน้ำในถ้ำที่ชื่อว่าสระบาป</p> <p>ข. มาจากเงินสามบาทที่ยายจันนำไปทำบุญ</p>				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ค. นางเลียดขาวรวบรวมสมบัติจำนวน 3 บาทรพระ ง. ยายจันทน์ทรัพย์สมบัติจำนวนสาม บาทรพระไปฝังไว้				
การนำไปใช้	26. นักเรียนจะทำอย่างไรเมื่อทราบข่าวว่าจะมีการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ <u>ก. รวบรวมเงินตามกำลังที่มีไปสมทบ</u> ข. บอกให้เพื่อน ๆ หรือญาติให้ทราบ ค. เดินเรียไรตามตลาดนัดแล้วนำไปสมทบ ง. รีบเดินทางไปที่มีการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์				
การวิเคราะห์	27. ใครนำแนวคิดของยายจันทน์มาใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม ก. มะนาวขโมยเงินพ่อแม่เพื่อนำไปทำบุญ ข. สัมโธขเงินพ่อแม่ไปสมทบทุนสร้างโบสถ์ ค. แต่งกวานำทรัพย์สมบัติทั้งหมดที่มีไปบริจาควัด <u>ง. แต่งโมนำเงินเก็บส่วนหนึ่งไปบริจาคให้กับเด็กกำพร้า</u>				
การวิเคราะห์	28. เหตุผลสำคัญที่ยายจันทน์ผูกปริศนาคำกลอนเพื่อบอกที่ซ่อนสมบัติคือข้อใด ก. เพราะไม่ต้องการให้ใครเอาสมบัติไป ข. เพราะนี่ก็สนุกและหวังทรัพย์สมบัติ				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ค. เพราะยายจันมีความเชี่ยวชาญด้าน ปรีศนาคำกลอน <u>ง. เพราะต้องการให้สมบัติตกไปอยู่ กับคนที่รู้จักนำไปใช้ประโยชน์</u>				
การสังเคราะห์	29. บุคคลที่สามารถแก้ปรีศนาคำกลอน ที่ยายจันผูกไว้มีลักษณะสอดคล้องกับ สำนวนใด <u>ก. ผนทั้งให้เป็นเข็ม</u> ข. ตาบอดได้แว่น ค. สุกเอาเผากิน ง. กบในกะลาครอบ				
การประเมินค่า	30. ข้อใดเป็นผลเสียที่เกิดขึ้น หากทรัพย์สิน สมบัติของยายจันตกอยู่ในมือของคนที่ไม่ เห็นคุณค่า ก. ไม่เกิดผลเสีย ข. ทำให้ได้บุญ <u>ค. ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด</u> ง. ทำให้คนคนนั้นมีฐานะดีขึ้น				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

ภาคผนวก ณ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตารางวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบทดสอบ
วัดความสามารถก่อนเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้าน
จังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังตารางนี้

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
เรื่องที่ 1 ตำนานศาลพระมวง				
1	+1	+1	+1	1.00
2	+1	+1	+1	1.00
3	+1	+1	+1	1.00
4	+1	+1	+1	1.00
5	+1	+1	+1	1.00
6	0	+1	+1	0.67
7	+1	+1	+1	1.00
8	+1	+1	+1	1.00
9	+1	+1	+1	1.00
10	+1	+1	+1	1.00
เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเลเขากอบ				
11	+1	+1	+1	1.00
12	+1	+1	+1	1.00
13	+1	+1	+1	1.00
14	+1	+1	+1	1.00
15	+1	+1	+1	1.00
16	+1	+1	+1	1.00
17	+1	+1	+1	1.00
18	+1	+1	+1	1.00
19	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	1.00

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
เรื่องที่ 3 ตำนานเขาเจ้าไหม				
21	+1	+1	+1	1.00
22	+1	+1	+1	1.00
23	+1	+1	+1	1.00
24	+1	+1	+1	1.00
25	+1	+1	+1	1.00
26	+1	+1	+1	1.00
27	+1	+1	+1	1.00
28	+1	+1	+1	1.00
29	+1	+1	0	0.67
30	+1	+1	+1	1.00

สรุปได้ว่า ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เท่ากับ 0.67-1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

ตารางวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบทดสอบ
วัดความสามารถหลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัด
ตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังตารางนี้

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
เรื่องที่ 1 ตำนานหาดปากเมง				
1	+1	+1	+1	1.00
2	+1	+1	+1	1.00
3	+1	+1	+1	1.00
4	+1	+1	+1	1.00
5	+1	+1	+1	1.00
6	+1	+1	+1	1.00
7	+1	+1	+1	1.00
8	+1	+1	+1	1.00
9	+1	+1	+1	1.00
10	+1	+1	+1	1.00
เรื่องที่ 2 ตำนานถ้ำเขาช้างหาย				
11	+1	+1	+1	1.00
12	+1	+1	+1	1.00
13	+1	+1	+1	1.00
14	+1	+1	+1	1.00
15	+1	+1	+1	1.00
16	+1	+1	+1	1.00
17	+1	+1	+1	1.00
18	+1	+1	+1	1.00
19	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	1.00

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
เรื่องที่ 3 ตำนานเขาสามบาตร				
21	+1	+1	+1	1.00
22	+1	+1	+1	1.00
23	+1	+1	+1	1.00
24	+1	+1	+1	1.00
25	+1	+1	+1	1.00
26	+1	+1	+1	1.00
27	+1	+1	+1	1.00
28	+1	+1	+1	1.00
29	+1	+1	+1	1.00
30	+1	+1	+1	1.00

สรุปได้ว่า ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เท่ากับ 0.67-1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

ตารางแสดงผลการประเมินค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดความสามารถก่อนเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้าน
จังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

ตารางผลการประเมินค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก (แบบทดสอบก่อนเรียน)
จากนักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะเคียม และโรงเรียนบ้านหนองราโพ จังหวัดตรัง จำนวน 30 คน

คนที่/ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวมคะแนน	
1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	20
2	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	18	
3	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	18	
4	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	21	
5	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	18	
6	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	19	
7	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	20	
8	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	20	
9	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	20	
10	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	19	
11	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	19	
12	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	20	
13	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	19	
14	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	21	
15	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	22	
16	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	20	
17	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	7	
18	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	9	
19	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	10	
20	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	7	
21	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	9	
22	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	9	
23	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	9	
24	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	11	
25	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	8	
26	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	8	
27	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	9	
28	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	7	
29	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	8	
30	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	9	
จำนวนคนที่ตอบถูก	15	14	14	8	14	16	14	16	14	9	15	10	19	18	14	10	18	19	13	10	21	17	10	12	20	13	13	13	15	20		
กลุ่มที่ตอบถูก	10	9	10	6	10	11	10	11	11	8	10	8	13	13	10	7	12	13	9	8	15	12	8	11	14	8	9	11	12	15		
ค่าความยาก (p)	0.50	0.47	0.47	0.27	0.47	0.53	0.47	0.53	0.47	0.30	0.50	0.33	0.63	0.60	0.47	0.33	0.60	0.63	0.43	0.33	0.70	0.57	0.33	0.40	0.67	0.43	0.43	0.43	0.50	0.67		
ค่าอำนาจจำแนก (r)	0.33	0.27	0.40	0.27	0.40	0.40	0.40	0.40	0.53	0.47	0.33	0.40	0.47	0.53	0.40	0.27	0.40	0.47	0.33	0.40	0.60	0.47	0.40	0.67	0.53	0.20	0.33	0.60	0.60	0.67		
สรุปผล	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	
สรุปผล	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	

จากตารางดังกล่าวสรุปได้ว่า จากการทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง พบว่า ได้ค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.27 – 0.70 เท่ากับข้อสอบสามารถใช้ได้ ส่วนค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 – 0.67 เท่ากับข้อสอบสามารถใช้ได้

ตารางผลการประเมินค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
หลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

ตารางผลการประเมินค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก (แบบทดสอบหลังเรียน)
 จากนักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะเคี่ยม และโรงเรียนบ้านหนองราโพ จังหวัดตรัง จำนวน 30 คน

คนที่/ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวมคะแนน		
1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	22		
2	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	19		
3	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	18		
4	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	21		
5	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	18		
6	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	19		
7	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	20		
8	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	21		
9	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	20		
10	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	19	
11	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	19	
12	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	20	
13	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	19	
14	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	23	
15	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	22	
16	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	21	
17	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	8	
18	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	9	
19	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	10		
20	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	7	
21	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	10	
22	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	9
23	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	9	
24	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	11	
25	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	8	
26	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	8	
27	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	11		
28	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	7	
29	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	8	
30	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	9	
จำนวนคนที่ตอบถูก	16	14	14	8	14	16	14	16	14	9	17	9	20	18	14	11	19	18	14	10	21	17	11	13	20	14	14	14	16	20			
กลุ่มเก่งตอบถูก	10	9	10	6	10	11	10	11	11	8	11	7	13	13	10	9	13	12	10	8	15	12	8	11	14	9	10	12	13	15			
กลุ่มอ่อนตอบถูก	6	5	4	2	4	5	4	5	3	1	6	2	7	5	4	2	6	6	4	2	6	5	3	2	6	5	4	2	3	5			
ค่าความยาก (p)	0.53	0.47	0.47	0.27	0.47	0.53	0.47	0.53	0.47	0.30	0.57	0.30	0.67	0.60	0.47	0.37	0.63	0.60	0.47	0.33	0.70	0.57	0.37	0.43	0.67	0.47	0.47	0.47	0.53	0.67			
ค่าอำนาจจำแนก (r)	0.27	0.27	0.40	0.27	0.40	0.40	0.40	0.40	0.53	0.47	0.33	0.33	0.40	0.53	0.40	0.47	0.47	0.40	0.40	0.40	0.60	0.47	0.33	0.60	0.53	0.27	0.40	0.67	0.67	0.67			
สรุปผล	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	TRUE		
สรุปผล	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้		

จากตารางดังกล่าวสรุปได้ว่า จากการทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง พบว่า ได้ค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.27 – 0.67 เท่ากับข้อสอบสามารถใช้ได้ ส่วนค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.27 – 0.67 เท่ากับข้อสอบสามารถใช้ได้

ภาคผนวก ญ

คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะ
การอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (30 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (30 คะแนน)	ผลต่างของคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน
1	17	25	+8
2	9	17	+8
3	17	28	+11
4	14	26	+12
5	13	25	+12
6	10	19	+9
7	15	23	+8
8	11	21	+10
9	13	21	+8
ค่าเฉลี่ยคะแนนเพิ่มขึ้น			+9.55

สรุปได้ว่า จากตารางคะแนนเปรียบเทียบผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรังพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง ทำคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถหลังเรียนได้มากกว่าก่อนเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 9.55 ฉะนั้น แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังที่สร้างขึ้นเหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคผนวก ฎ

การตรวจสอบความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒ

ตารางผนวกที่ 2 แสดงค่าความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่าน
จับใจความภาษาไทยด้วยตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบ้านไร่ใหญ่ จังหวัดตรัง

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S. D.	แปลผล
1. คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะมีความชัดเจน	5.00	0	มากที่สุด
2. การนำตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังมาเป็นเนื้อหาในการฝึกมีความน่าสนใจ	4.78	0.44	มากที่สุด
3. การออกแบบรูปเล่มแบบฝึกทักษะน่าสนใจ ตัวหนังสือชัดเจน	4.78	0.44	มากที่สุด
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน	5.00	0	มากที่สุด
5. แบบฝึกทักษะเรียงลำดับตามความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน	4.67	0.50	มากที่สุด
6. คำถามที่ใช้ในแบบฝึกทักษะมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน	4.78	0.44	มากที่สุด
7. ภาษาที่ใช้ในแบบฝึกทักษะ อ่านแล้วเข้าใจง่าย	4.67	0.50	มากที่สุด
8. แบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนจับใจความได้ดีขึ้น	5.00	0	มากที่สุด
9. ตำนานพื้นบ้านที่นำมาใช้เป็นเนื้อหาทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น	5.00	0	มากที่สุด
รวม	4.85	0.36	มากที่สุด

จากตารางผนวกที่ 2 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะมีความชัดเจน นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน แบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนจับใจความได้ดีขึ้น และตำนานพื้นบ้านที่นำมาใช้เป็นเนื้อหาทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่การนำตำนานพื้นบ้านจังหวัดตรังมาเป็นเนื้อหาในการฝึกมีความน่าสนใจ การออกแบบรูปเล่มแบบฝึกทักษะน่าสนใจ ตัวหนังสือชัดเจนและคำถามที่ใช้ในแบบฝึกทักษะมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$) และรองลงมาอีก ได้แก่แบบฝึกทักษะเรียงลำดับตามความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน และภาษาที่ใช้ในแบบฝึกทักษะ อ่านแล้วเข้าใจง่าย นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$)

This is Mendeley biography

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวชนัญดา ดารารัตน์
วัน เดือน ปี เกิด	17 เมษายน 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดตรัง
ที่อยู่ปัจจุบัน	136/9 หมู่ที่ 5 ตำบลแหลมสอม อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 92180
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2559
ประวัติการทำงาน	ข้าราชการครู ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

